

Detall de «L'Adoració dels Mags», de Giotto

La Nadala

Lilium convallium

D'un roser a l'ombra,
d'un roser de Maig
n'ha florit un lliri
la nit de Nadal.

*Bonica és la Rosa,
més ho és el Ram,
més ho és el Lliri
que floreix tot l'any.*

Les fulles són verdes,
el càlzer n'és blanc
la mel de son càlzer
n'és mel celestial.
Abelles que el besen
són Angelets sants;
Angelets el volen,
pastorets l'hauran.
Els tres Reis arriben
sols per olora'l;
ja veuen la Verge
que el va amb plors regant.
—¿De què ploreu, Verge,
de què ploreu tant?
—Perletes de l'alba
el solen rosar,
i avui que és divendres,
són gotes de sang.
Lliri que floreixes
la nit de Nadal,
¡ai! allí al Calvari
¡com t'esfullaran!

*Bonica és la Rosa,
més ho és el Ram,
més ho és el Lliri
que floreix tot l'any.*

Mn. Jacint Verdaguer

VENIU AL SANTUARI D'EL MIRACLE

Santa Maria d'El Miracle

- Més de 500 anys d'història, art i pregària.
- Més de 30.000 persones y 7.000 escolars l'han visitat durant l'any 1994.

El Miracle és un recer de pau i d'espiritualitat. Però també hi trobareu art i natura. Hauria d'esser visita obligada de tots els grups i de tothom que vingui a la comarca d'El Solsonès. A la pau, a la tranquil·litat i al bon estar que donen les pinedes d'El Miracle, hi podeu gaudir de serenor i del respir espiritual que s'obté en la pregària i la contemplació.

Feu-ne la prova. Entreu al Santuari, quedeu-vos uns dies a recer de la Casa d'Espiritualitat, passegeu-vos sota dels pins respirant l'aire pur. Marxareu després cap al vostre poble o la vostra ciutat amb l'ànima esponjada i el cos sa.

(De la carta de Mn. Antoni Deig, bisbe de Solsona)

La Casa d'Espiritualitat

LA CASA D'ESPIRITUALITAT

MÉS DE 2.000 PERSONES

—individualment o en grups— són acollides, al llarg de tot l'any, a la Casa d'Espiritualitat: grups de joves, matrimonis, parròquies, col·legis, vídues i vidus, sacerdots, comunitats religioses, gent gran i moltes persones que venen individualment.

LA CAPACITAT DE LA CASA

permet atendre diversos grups i realitzar diferents activitats alhora, però cal convenir i reservar prèviament la data per assegurar i tenir disposats els serveis necessaris.

MONJOS BENEDICTINS d'El

Miracle i de Montserrat, juntament amb sacerdots diocesans, atenen les necessitats pastorals. L'acolliment de la Casa és atès per les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, que així col·labora en aquest servei d'Església.

SÓN MOLTES LES PERSONES

que vénen individualment a la Casa d'Espiritualitat, buscant un ambient de silenci i recolliment. Moltes busquen consell i orientació. La comunitat de monjos benedictins sempre és a punt per atendre les seves necessitats espirituals.

- un casal d'acolliment, de pregària i de pau
- obert tot l'any al servei de tothom

● PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45
Per fax: (973) 48 02 43

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE
(El Solsonès)

- Molt gustosament li enviarem el BUTLLETÍ INFORMATIU/5 amb les activitats per tot l'any 1996. Envïi les seves dades. Moltes gràcies.

Desitjo rebre el BUTLLETÍ INFORMATIU/5 amb les activitats per al 1996.

Nom i cognoms _____

Domicili _____

Població _____ C.D. _____

Província _____

Podem enviar-li més exemplars per a repartir entre persones interessades.

Indiqui-ho aquí: _____

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra.

Any XVII • Núm. 848 • 200 ptes.

21 · Desembre · 95

Dir «Déu» parlant de pau

«Els murs no creixen sols»

Nens a «Bidónville» de Mokattam, a Egipte. Cada any moren de fam més de 20 milions d'infants. Mentre duri aquest escàndol la pau continuarà sent una utopia

Els problemes de la pau, dels drets civils i de la justícia social es fonen en aquesta marxa per la pau que té com a protagonistes els camperols mexicans

Pròfugs de la terrible guerra civil rwandesa

Les banderes de Pax Christi onegen a Ginebra el juliol del 1993

Els murs no creixen sols és el lema que ha relançat el moviment internacional Pax Christi. Les divisions que es produeixen entre persones i classes no són quelcom endèmic sinó una realitat induïda per factors externs. La pau és un camí llarg i difícil: la cultura de la pau no és majoritària ni entre la gent del carrer ni entre els mateixos cristians. El primer mur és aquesta conflictivitat que sentim envers allò que és «divers». Davant l'estranger, l'expresidiari, el pobre, la gent instintivament té la temptació de defensar-se. L'evangeli de Jesús ens convida a enderrocar aquests murs. A poc a poc, tanmateix, va creixent la cultura de la

pau a l'interior de l'Església, l'atenció als drets humans, a la promoció de les formes no violentes de defensa i de l'educació al servei civil. En aquest número extraordinari de Nadal el lector trobarà moltes referències pel que fa a la renúncia de tota violència, a la denúncia de les greus injustícies comeses contra els infants i a la pobresa en la qual viuen 4.000 milions de persones en el nostre planeta. També ens referim a la lluita per la pau com a oportunitat per al desenvolupament, i finalment a la necessitat de la unitat i la reconciliació entre els cristians, com a signe i anticipació d'aquesta unitat entre tots els homes i dones del món.

SUMARI

4 El Papa a la C. per al Clergat: «El diaca no és un funcionari»

6 Nadal missioner, per Jordi Jorba

22 Vida Creixent: Com es veu el Nadal des de l'atalaia dels anys

IV El P. Vilanova i el Dr. Guiteras comenten els 30 anys del Concili Vaticà II

36 Caminades de Nadal (I), per P-J Ynaraja

Editorial

Que el Nadal ens faci transparents

Com a cristians, immersos en la societat des d'una pluralitat de situacions, i com a Església, gran comunitat de comunitats menors, de rang, de composició i d'estil diversos, ens fa patir una contradicció: d'una banda, la nostra missió és de fer present i visible Jesús, el Senyor, en el món d'avui; d'una altra, ens assetja el risc d'ocultar-lo, en lloc de transparentar-lo.

De dues maneres, desiguals en importància, podem encobrir o, si més no, emboirar Jesús i el seu Evangeli davant la mirada dels nostres contemporanis: amb els nostres pecats i amb els nostres malencerts. La primera és la més greu. De vegades, però, totes dues es barregen en una mediocritat desorientadora per a molts.

L'Advent ens ha dut a renovar, actualitzar i apro-

fundir la nostra conversió: «demonstreu amb fets que us voleu convertir...», ens ha dit, interpel·lant-nos a fons, Joan Baptista (Mt. 3,8). És per la conversió que aconseguim de fer transparent la nostra vida, a fi que hi sigui visible el Senyor. Per ella esdevenim capaços de donar resposta a la pregunta de sempre, també dels homes i de les dones d'avui a l'Església: «Ets tu el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?». «Aneu a anunciar el que veieu», gosem dir també nosaltres, des de la fidelitat a Jesús (Mt. 11, 2-4). La conversió, però, no és pur voluntarisme. No ens enganyéssim... És gràcia de Déu. A nosaltres ens escau, només, de dir sí, com Maria: aleshores ve l'Esperit Sant i el poder de l'Altíssim ens cobreix amb la seva ombra (cf. Lc. 1, 21 i ss.).

També hem de pensar en els nostres desencerts: en la poca traça a explicar-nos com a creients, en la manca de pedagogia i de comunicació... en la manca de sensibilitat, de rigor i d'iniciativa... en els encarcaments, la vulgaritat i les rutines que enterenyen la imatge del cristià i de les comunitats...

Hem de fer-ho, però, sense agror, preferint l'autocrítica a la crítica del germà, amb l'acceptació benhumorada que, al capdavall, som servents inútils i que, tot amb tot, Ell és amb nosaltres.

Per Nadal, especialment, fem que Jesús sigui el protagonista. Mirem de parlar-ne i d'ajudar-lo a fer-se trobadís amb els nostres conciutadans. No li prenguem protagonisme. Cal que nosaltres minvem perquè Ell creixi.

Tribuna

Nadal

Fernando Sebastián Aguilar

Arquebisbe de Pamplona i bisbe de Tudela

Pòques paraules tenen tant poder de suggeriment. Dient Nadal designem un temps, un estat d'ànim, una fe, una salvació, un missatge de fraternitat, una humanitat pacificada i serena, un horitzó d'esperança i claredat.

En la vida actual correm el perill de perdre el veritable sentit del que és una festa. Molta gent espera la festa només per deixar de treballar i poder divertir-se. Per viure el que és una festa amb veritable humanitat cal saber què és allò que se celebra, per què deixem de treballar i per què estem contents, quin esdeveniment o quin aspecte de la vida volem viure intensament amb això que anomenem un dia de festa.

La festa no és un dia buit, sinó un dia en el qual deixem d'ocupar-nos d'unes coses per atendre'n d'altres, una boda, una mort, un aniversari. O bé per posar davant nostre i viure intensament un aspecte de la nostra

vida del qual no podem ocupar-nos habitualment.

Tots sabem què celebrem el dia de Nadal. A la nostra terra, fins i tot els que es diuen no creients, saben perfectament que el Nadal és una festa cristiana en la qual es commemora el naixement del fill de Déu fet home en el si virginal de Maria i nascut per salvar-nos del pecat i de la mort.

Després resulta que al voltant de Nadal apareixen molts interessos i hi intervenen molts agents diversos. Les diferents marques anuncien els seus productes (joguines, dolços, regals), la publicitat ens bombardeja fins a l'avorriments, els ajuntaments engalanan els carrers i organitzen entreteniments, hi ha concursos, viatges, espectacles.

En aquesta profusió d'iniciatives nadalenesques la realitat original del Nadal pot quedar amagada, encoberta, gairebé oblida.

Menys mal que cada any se'ns repeteix la crida i tenim l'oportunitat d'assabentar-nos una miqueta més de la veritat senzilla i sorprenent de Nadal. Déu fet home, definitivament amb nosaltres.

Als cristians us convido a fer un petit esforç per viure el Nadal amb autèntica fe i veritable atenció. No és difícil de fer. Us suggereixo unes quantes coses a l'abast de tothom.

1. Llegir amb tranquil·litat el senzill relat evangèlic del naixement de Jesús. El trobareu en els dos primers capítols de l'Evangeli de Sant Mateu, o bé, i millor encara, en els tres primers de l'Evangeli de Lluc.

2. Crear ambient a casa. Comenteu aquesta lectura de l'Evangeli. Munteu un Pessebre senzill a la sala d'estar. Exposeu les targes de felicitació que heu rebut. Prepareu junts la Missa de Nadal. Aneu junts a Missa aquests dies. Feu-ho tot amb

alegria. Viviu veritablement un clima de festa.

3. Busqueu la manera concreta de viure el missatge de Nadal.

—És indispensable dedicar alguns minuts a meditar «la veritat del Nadal». En ella hi veiem la bondat de Déu, la seva propietat, la seva gràcia. La novetat i bellesa de Jesús. Ens sentim cridats a una vida diferent, de més qualitat moral.

—Cadascú hem de pensar quines seran les nostres bones obres de Nadal. Visitar els malalts, apropar-nos als pobres, compartir quelcom de la nostra vida amb els qui tenen menys que nosaltres, reconciliar-nos amb Déu i amb el proïsme, fer un petit gest de pau.

—Donar suport a iniciatives de solidaritat com la Campanya del 0,7% a favor dels pobles necessitats. Amb coneixement, amb responsabilitat, de manera conseqüent.

Qualsevol cosa menys deixar-nos envoltar pel Nadal atabalador de les compres, de les grans dinades, del boig anar i venir, de les festes sense ànima que sempre deixen un agre sentiment de frustració i tristesa.

A tots us desitjo un felix Nadal, serè, profund, amical, alegre, consolador, esperançat.

...fins i tot els que es diuen no creients, saben perfectament que el Nadal és una festa cristiana en la qual es commemora el naixement del fill de Déu fet home en el si virginal de Maria i nascut per salvar-nos del pecat i de la mort.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggari 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiograf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Ballebò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

S'acompleix el desig del cèlebre pintor català

Vaticà

«Sant Jordi i el drac», de Salvador Dalí, al Museu del Vaticà

ROMA.— La Fundació Stratton ha decidit donar al Museu del Vaticà l'escultura de Salvador Dalí, «Sant Jordi i el drac».

La cerimònia oficial, en presència de Joan Pau II, va tenir lloc el 29 de novembre proppassat, en el Saló del Consell Pontífic per a les comunicacions socials. El president de la Fundació Stratton, Benjamí Levi, amic de l'artista català, ha recollit una col·lecció de les seves obres considerada la més important del món. L'artista surrealista era també un home profundament religiós. Havia expressat diverses vegades el desig de veure algunes de les seves obres figurar entre les col·leccions vaticanes. Ja ho ha aconseguit. L'es-

cultura en bronze *Sant Jordi i el drac* (1977-1984), de 138 cm altura, representa la lluita del sant protector de Catalunya, contra l'heretgia i el mal. Gran Bretanya, Portugal i la ciutat de Moscou tenen també a sant Jordi com a patró.

Aquesta escultura de bronze de 141x135x84 cms. i 300 kg. de pes quedarà exposada permanentment al Museu del Vaticà.

El mateix Sr. Levi ha manifestat el seu desig de fer lliurament d'una còpia, abans de la festa de Sant Jordi, al president de la Generalitat. (APIC)

El Sant Pare amb el Sr. Benjamí Levi, president de la Fundació Stratton

El 8 de desembre, festivitat de la Immaculada Concepció

El Papa va retre homenatge a Maria i va anunciar una «missió popular» per a Roma

En la solemne festivitat de la Immaculada Concepció, Joan Pau II va recordar, amb àmplies referències, el XXX aniversari de la conclusió del Concili Vaticà II, tornant a subratllar la importància d'«aquell gran esdeveniment eclesial», segons va dir textualment a l'homilia pronunciada a la basílica de Santa Maria la Major, durant la missa solemne concelebrada amb cardenals i bisbes i davant d'una multitud de fidels. També va anunciar una «gran missió» per a la ciutat de Roma.

A.P.

Després de subratllar que l'Església continuarà cantant en els seus ritus litúrgics, fins i tot durant el període de Nadal, l'antífona mariana de l'Advent, embellida per la melodia gregoriana, el Papa analitzà «l'estupor de la fe davant la notícia del misteri de Maria, cridada a ser la Mare de Déu. Un estupor que va trobar la seva expressió estàtica i enaltidora en els himnes, en la música, en l'art figuratiu i en els edificis sagrats».

L'estupor davant el misteri del Verb Encarnat, va afegir el Sant Pare, és també l'estupor «per el misteri de la Maternitat de Maria i de la seva Immaculada Concepció». I aquest és el misteri que conté «la veu d'innombrables generacions humanes, que invoquen l'ajuda de la Immaculada perquè els socorri en el sofriment. Per això el Papa va demanar als fidels que preguin, com ell, per les institucions humanes, «tant privades com públiques, per tal que es posin al servei de la dignitat de l'home, defensant els seus drets fonamentals».

La intercessió de Maria Immaculada, va afegir a continuació Joan Pau II, va fer que «l'Esperit Sant oferís a l'Església una primavera meravellosa», donant-li el Concili Vaticà II. Va ser precisament fa trenta anys, el 8 de desembre de 1965, quan el papa Pau VI va clausurar, amb una solemne concelebració a la basílica de Sant Pere,

aquell gran esdeveniment eclesial, que amb el vent de l'Esperit va imprimir un impuls poderós a la barca de l'Església i continua empenyent-la avui en l'ampli mar de la història».

Després de resar l'Àngelus del migdia des de la finestra de la seva biblioteca, va tornar a recordar la clausura dels treballs del Concili, «quan el papa Pau VI, el meu venerable predecessor, va confiar a Maria les esperances suscitées per aquell gran esdeveniment. El fet de tornar a pensar en aquell dia suscita en mi, que aleshores era pare conciliar, una intensa emoció».

El Sant Pare, finalment, va traslladar-se a la tarda a la plaça d'Espanya, per retre l'homenatge tradicional a la imatge de la Immaculada col·locada sobre la columna davant l'ambaixada espanyola davant la Santa Seu. L'ambaixador Pedro López Aguirreben-goa va sortir a rebre Joan Pau II, que va recordar que «la tradició de tornar-se a trobar aquí cada any, a la plaça d'Espanya, en la solemnitat de la Immaculada Concepció, correspon molt bé a la vocació apostòlica de l'Església».

Sa-Santedat va aprofitar l'homenatge a la Immaculada Concepció per anunciar una «gran missió» per als fidels romans, per tal de preparar de la millor manera possible el gran jubileu de l'any 2000. No obstant, el Pontífex no va fixar la data en què es farà aquesta missió popular.

«Mundovisión» transmetrà les misses de Nadal i d'Any Nou des del Vaticà

VATICÀ.— Mundovisión retransmetrà les misses de Nadal i d'Any Nou que se celebraran des del Vaticà. La Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social (CEMCS) ha invitat a les diferents cadenes de televisió espanyoles per tal que sol·licitin la transmissió d'aquestes cerimònies.

El diumenge 24 de desembre, des de les 22.55 fins a les 0.45 hores, retransmetrà la Santa Missa celebrada pel Sant Pare a la Basílica de Sant Pere.

El dilluns, 25 de desembre, dia de Nadal, des de les 10.55 fins les 11.40 hs., retransmissió del Missatge de Nadal i Benedicció Apostòlica *Urbi et Orbi* pel papa Joan Pau II. (SIC)

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

TONA

Pessebre Vivent d'Osona

Dies: 17, 24, 25, 26 i 31 desembre 1995
1, 6, 7 i 4 gener 1996

a les 6 de la tarda

Informació: (93) 887 05 65 i 887 02 23

Joan Pau II als participants de l'assemblea plenària de la Congregació per al Clergat

«El diaca permanent no és un funcionari»

ROMA.— «El diaca permanent no és un empleat ni un funcionari eclesiàstic a temps parcial, és un ministre de l'Església. Ser diaca no és una professió, és una missió!», va recordar Joan Pau II. El Papa que s'adreçava als participants de l'assemblea plenària de la Congregació per al Clergat, va anunciar un pròxim document sobre «la vida i el ministeri dels diaques permanents».

El Papa ha fet una mena de retrat robot del diaca permanent, el ministeri del qual ha estat rellançat pel Concili Vaticà II i l'evolució del qual roman en observació. «Convé avançar sobre la base de recerques teològiques acurades i amb un sentit pastoral prudent» va declarar, ja que «la vocació del diaca permanent és un gran do de Déu a l'Església».

La sessió de la Congregació per al Clergat estava dedicada aquest any al ministeri i a la vida dels diaques permanents, que el Papa va resumir amb un sol mot, «la fidelitat»: a la tradició, al magisteri, al compromís per a la nova evangelització, que implica «un respecte sincer de la identitat teo-

lògica, litúrgica, canònica, pròpia del sagrament conferit al diaca».

Sagrament de l'orde, el diaconat «és centrat sobre l'ajuda i el servei» al prevere i al bisbe. Hi ha, doncs, en el sagrament d'orde tres graus, dos dels quals expressen una participació sacerdotal (prevere i bisbe), i «un grau de servei».

Per tant, en el moment de l'ordenació, el diaca rep una «configuració particular al Crist». La gràcia sacramental li dóna la força necessària per servir el poble de Déu en «la diaconia de la litúrgia, de la Paraula i de la caritat en comunió amb el bisbe i el seu presbiterat». Per altra banda, aquest sagrament dóna al diaca «un caràcter espiri-

A més de diversos congressos mundials (com el que apareix en la foto), a Barcelona tingué lloc el passat octubre, la primera reunió del comitè de Direcció del Centre Internacional del Diaconat

tual indeleble», que implica que «ell ja no és, en conseqüència, un laic i per tant no pot tornar a ser-ho, com a tal, en el sentit estricte», va afirmar Joan Pau II.

Després d'establir les característiques essencials de la vocació eclesial del diaconat, el Papa va treure aquesta conseqüència: el diaca «ha de donar-se a l'Església, i donar-ne testimoni amb el seu comportament exterior», marcat per «un fort sentit de la unitat» i «el respecte dels diferents carismes i diferents funcions». «És només a condició de com cada u es dóna als propis deures que la comunió esdevé efectiva i que cada u

pot realitzar plenament la seva pròpia missió», va precisar.

El Papa va descriure a continuació les funcions del diaca: «assistir el bisbe i el prevere en la celebració dels misteris divins, sobretot l'Eucaristia, distribuir-la, assistir i beneir el matrimoni, proclamar l'Evangeli i predicar, presidir els funerals, i dedicar-se a diversos serveis de la caritat». Aquestes tasques demanen de tots els diaques, siguin celibatari o casats, «una disposició espiritual de total lliurament». En certs casos, va remarcar el Papa, el servei diaconal ha de ser compatible amb el compliment d'altres obligaci-

ons, però això no ha de fer-se «amb la consciència i l'actitud pràctica de ser diaca a temps parcial». El diaca no és un «funcionari eclesiàstic» i el diaconat «no és una professió, sinó una missió».

Joan Pau II va observar que «nombre de problemes queden per resoldre». El diaca, va dir, ha de ser un home «obert a tot-hom», que «evita les actituds o les posicions que podrien fer-lo aparèixer com algú que ja ha pres partit». Al contrari, ha de buscar la unitat i evitar tan com sigui possible ser un motiu de conflicte o desunió. Per altra banda, en cas d'enviudar, el diaca no es pot tornar a casar. Finalment, no s'exclou que els

joves puguin dedicar-se al diaconat permanent si es comprometen al celibat.

El Papa va acabar parlant de «l'espiritualitat diaconal», la primera característica de la qual és «l'esperit de servei», a ajudar «en primer lloc al bisbe i al prevere, en el culte litúrgic i en l'apostolat». La segona característica de la vida diaconal és «una profunda vida interior mantinguda amb la pràctica dels exercicis de pietat, aconsellats per l'Església». Una tercera tendeix a «la unitat de vida» que només es pot assolir, com ensenya el Vaticà II, amb «una profunda unió amb Crist». (JMG)

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació pública Universal depenent de la Santa Seu

EDITA

PER PRIMERA VEGADA! el seu CALENDARI

Ajudin'ns a complir el que vàrem prometre als nostres germans en la fe d'Europa de l'Est i del Tercer Món amb aquest CALENDARI FAMILIAR en el qual trobarà el santoral actualitzat, pensaments del P. Werenfried i accions concretes per realitzar cada mes.

El seu donatiu de 1.000.- Ptes. farà possible l'ajuda Pastoral a l'Església Necessitada.

Obsequi a familiars i amics amb un exemplar!

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

Lluís Antúnez 24, 2º, 2a, 08006 - Barcelona
Tel. : 237 37 63. c/c 0049.1260.35.2110027312

Desitjo rebre. Calendaris Envio. ptes

Nom i cognoms.

Adreça.

El Papa fa una crida a la pregària per les vocacions sacerdotals

El Seminari és el cor de cada diòcesi

ROMA.— El papa Joan Pau II, el diumenge dia 3, desitjant a la multitud aplegada a la plaça de Sant Pere un joiós temps d'Advent, va llançar després de la pregària de l'Angelus una nova crida a la pregària per les vocacions sacerdotals.

El Papa, el primer diumenge d'Advent, va continuar el seu comentari dels documents del Concili evocant el decret *Optatum totius* sobre la formació sacerdotal. El Seminari és el cor de cada diòcesi, com ho recorda el Concili Vaticà II, després del Concili de Trento que va instituir els seminaris, va recordar Joan Pau II.

Al centre de les preocupacions del bisbe, la responsabilitat de les vocacions reposa tanmateix sobre tot el poble de Déu, ja que «la resposta dels candidats al ministeri sagrat depèn molt del clima eclesial». Segons Joan Pau II, la florida de vocacions suposa «famílies profundament cristianes», «parròquies vivents», «grups que trans-

metin la joia de la vida segons l'Evangeli».

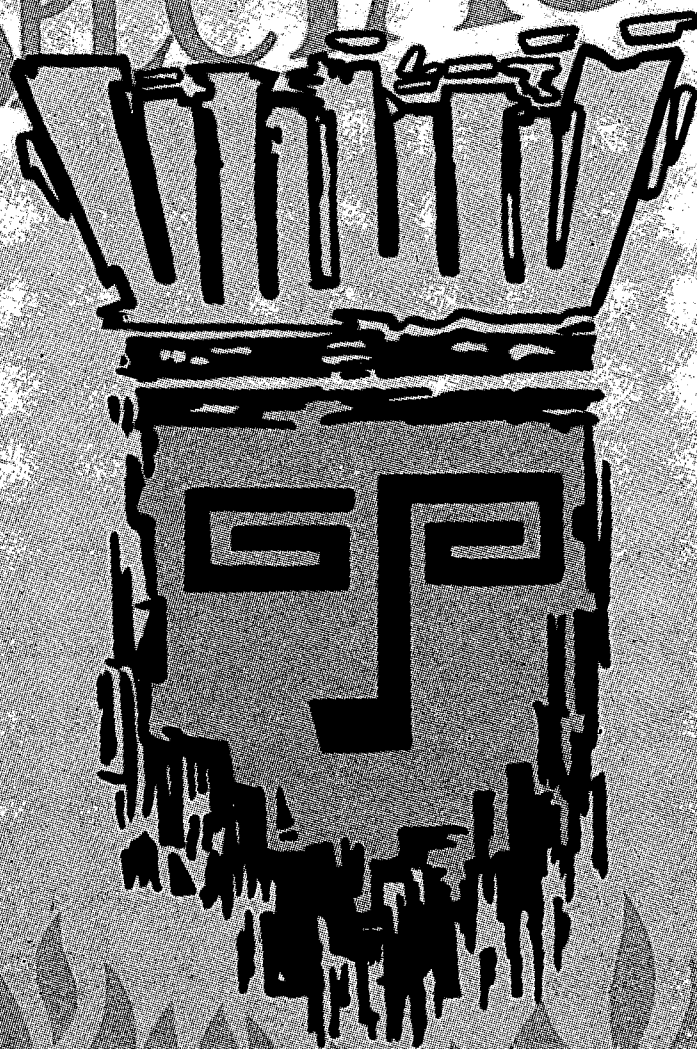
La formació dels candidats ha de ser abans de tot espiritual «perquè destinats a ser configurats al Crist per l'ordenació sagrada, tenen necessitat —subratlla el Papa citant el decret— de prendre el costum de viure íntimament lligats a Ell, com amics, per tota la vida.» Joan Pau II subratlla també que «només un amor profund pel seu diví Mestre pot justificar el compromís al celibat que assumeixen». Si renuncien al matrimoni, és en efecte per «consagrar-se amb un amor sense límits al servei de Déu i els germans».

Els futurs sacerdots han de ser «homes madurs» que siguin «capaços de diàleg, en la serenitat i la vigilància, amb la societat i la cultura contemporània». El Papa, finalment, en el primer diumenge d'Advent, va cridar els fidels a que siguin generosos amb la seva almoïna per que es puguin erigir, d'ara a l'any 2000, cinquanta noves esglésies als barris perifèrics de Roma. (APIC)

ELS PASTORETS

DEL VENDRELL

TOT VN ESPECTACLE

Són els Pastorets de Catalunya !

Teatre la Lira

1995-1996 - 30 ANYS D'ESCENIFICACIONS - OBRA: (inèdita) Entre el bé i el mal... el Nadal!

DIES:

Gener: 7, 14, 21 i 28

Febrer: 4

HORARI:

Les representacions començaran a les 5 de la tarda

PREUS:

Butaca única 1.000 ptes.

Bonificació per a grups

Carnet jove 10% i Bonificació especial grups de jubilats

Per a més informació i reserva de localitats: Telèfons: (977) 660292 - 666466

VENDA DE LOCALITATS: A TOTES LES OFICINES DE CAIXA DE CATALUNYA
I AL SERVEI DE TEL-ENTRADES 310 12 12 (les 24 hores)

Missions

Nadal missioner

Alegria i benaurança nadalenca

Jordi Jorba*Delegat diocesà de Missions de Barcelona*

Els cristians dels diversos països i cultures celebrem de manera ben diferent el Naixement de Jesús. No és el mateix que la festa coincideixi amb el fred i la neu a Europa i Nord-amèrica, o bé que s'escaigui sempre al començament de l'estiu als països de l'hemisferi sud. Fins i tot, a moltes nacions el dia de Nadal no és ni tan sols festa.

Hem demanat a alguns missioners i missioneres que ens expliquin la seva experiència nadalenca als llocs on han treballat com a testimonis de l'Evangeli de Jesús, nascut a Betlem.

Ens anirà bé de llegir-los atentament. També per Nadal els germans dels països de missions ens podran ajudar a destriar les formes de celebració que són fruit de molts segles de cultura cristiana, d'allò que és fonamental i que massa sovint queda com ofegat per un munt de tradicions, costums, regals i diners.

Els nostres germans cristians de l'Àfrica, de l'Àsia i d'Amèrica Llatina, amb la seva espontaneïtat i senzillesa, ens recorden que cal deixar-nos amarar plenament pel fet històric i, a la vegada, actual del Déu fet home, que ha vingut a compartir la vida de tots els homes i dones de la terra, especialment dels més pobres i menyspreats del món.

Deixem, doncs, que amb el seu testimoniatge, els nostres missioners ens facin arribar una mica d'aquella alegria que els àngels van anunciar als pastors la nit de Nadal. Una alegria i benaurança que Déu concedeix gratuïtament als pobres, als qui ploren, als humils, als qui tenen fam i set de ser justos, als compassius, als nets de cor, als pacificadors i als perseguits per causa de Jesús.

BURUNDI

Tots els cors amb el Fill de Déu

Josep M. Massana*franciscà*

Missa del Gall a Giteca. A un costat de l'altar, un portal, una cova: Pessebre vivent: una jove parella amb un infant. La Mare vestida de blau, amb un vel del mateix color, en dolç capteniment. El Nen somriu i sant Josep els esguarda embadalit.

Processó i dansa joiosa d'entrada. Glòria a Déu a dalt del cel... L'assemblea esclata en cants triomfants, acompanyats amb els tambors i altres instruments africans.

Un silenci pregon acull la lectura de la Paraula de Déu. Professió de fe de tot un poble.

A l'ofertori una munió de pastors i camperols porten ofrenes bo i dansant. L'Infant està content. Després somica un xic perquè té gana. La seva Mare, amatent, li dóna el pit. Un cop ben associat, el col·loca sobre el fenàs. S'adorm en cèlic repòs.

Els cristians canten que Déu és tres vegades sant. Consagració. Emmanuel: Déu amb nosaltres.

Pare nostre. El Noi de la Mare es deixonda, però continua quietet,

mirant a tots, somrient.

Comunió: unió de Déu amb els homes. Els cants de la gentada es tornen dolços com una cançó de bressol. Unes onades de tendresa enllacen tots els cors amb el Fill de Déu. A l'acció de gràcies, la Mare surt de la cova i enceta un pas de dansa amb el Nen als braços. Recorre l'església i mostra el Menut a tots els cristians. Alguns agafen l'Infant uns moments i el retornen a la Mare. Els sacerdots també ens el passem l'un a l'altre entre crits de joia. I el Nadó somriu tot divertit.

Una bella cerimònia àudio-visual que ajuda al recolliment i a la pregària. El misteri de Nadal es fa entenedor amb els gestos i les paraules que canta la multitud: «Un infant ens ha nascut, i la Verge ens l'ha donat!».

Els cristians de Burundi celebren amb alegria el naixement de Jesús, pobre com ells.

ALGÈRIA

Jesús, profeta entre els profetes

Maria Rosa Martínez Sanllehy*Dominica de la Presentació*

Viure a Algèria, és viure en Terra de l'Islam, on Jesús és conegut i respectat com un profeta entre els profetes, res més; on la creu dels campanars dels antics temples cristians ha estat reemplaçada per la mitja lluna, i on l'Islam és la religió única de l'Estat.

Per això, el dia de Nadal és un dia com els altres, ni llums, ni regals, ni cava, ni torrons. Cap expressió consumista del nostre món europeu. I, segurament també per això, el Nadal es viu d'una manera més íntima, més profunda, més propera del que hauria de ser, jo crec, del nostre Nadal cristià.

La nit de Nadal, si les circumstàncies ho permeten, es reuneixen les diferents comunitats cristianes més properes i es procura viure amb goig i alegria aquesta nit del naixement de Jesús. La seva presència es fa molt palpable enmig d'aquesta petita comunitat ecumènica, que en el seu Nom està reunida. Homes i dones per als quals no compta la raça ni el color, ni ser catòlic, evangelista o copte, som tots cristians que celebrem la vinguda de Jesús.

Tots revivim, en el pensament, els Nadals dels nostres països. Però l'enyorança no hi cap. Si abans fèiem un pessebre de figuretes de fang i rius de paper de plata, aquí tenim un pessebre vivent. Ramats de xais que es troben per tot arreu, borriquets pels camins enfangats portant els queviures del camp; infants que corren i juguen per les dreces... Jesús, sens dubte, era com un d'ells, morenet, amb cabell negre arrissat i ulls grossos amb una expressió viva... I també Maria seria una més d'aquelles dones, vestides d'una manera tan diferent a la nostra, pastant el pa casolà, rodó i sense llevat; cuidant l'Infant recent nascut, enfaixant-lo i bressolant-lo, no en un gran bressol de puntes i coixins, sinó a terra, sobre una estora o damunt les seves cames creuades que fan de bressol a l'Infantó.

El Nadal d'aquest any serà encara més pobre i una ombra de tristor estarà en mig de tots. Aquest any s'ha vessat molta sang, cristiana i musulmana, en mans de grups extremistes. Però tots els missioners, encara que en perill, viuran, sense cap dubte, amb l'esperança ferma que vindrà un dia en què «la Pau als homes de bona voluntat», arribarà també a aquest poble senzill i acollidor.

Una mare algeriana i el seu fill faxat, signe de la pau que Jesús va portar a tot el món pel Nadal

BRASIL

Viure el Nadal des de la malaltia

El P. Joan Manuel amb dos afectats per la Sida i una voluntària. El Nadal fa créixer la generositat dels més marginats del món

Juan Manuel Rodríguez Martín

Missioner Combonià

He passat quinze Nadals al Brasil. Els cinc últims, amb els malalts terminals de la sida, a les cases d'acollida de la ciutat de São Paulo.

Hem sopat tots junts, els que es podien aixecar, i després hem celebrat l'Eucaristia, naturalment no a les dotze de la nit, sinó a les nou, per respectar la son dels nostres malalts.

Alguns dels quals, tot i saber que l'AZT i el DDT, medicines que controlen el procés de desenvolupament del VIH, no els feien cap efecte, i que a més al Brasil són molt cares, les lliuraven a l'ofertori, junt amb el pa i el vi, a disposició dels malalts als quals aquestes medicines els feien algun efecte. Crec que en aquests moments Jesús naixia en cadascun dels nostres cors, de manera diferent.

Per als malalts naixia en forma de Medicina que els donaria l'oportunitat de viure uns mesos més. Per als que en teníem cura, emocionats i edificats per aquests gestos de desprendiment, Jesús naixia en els nostres cors sota el sentiment que Ell continua amb nosaltres fent meravelles, fent a les persones més generoses, després i humanes.

A l'Eucaristia de Nadal i moguts també sens dubte per aquest sentiment tan especial que ens envaeix a tots, els malalts recordaven els seus companys/es que ja no podien celebrar-lo entre nosaltres perquè estaven a la Casa del Pare i alguns (la majoria) eren conscients que no celebrarien el proper Nadal amb nosaltres. S'adonaven que el celebrarien més enllà... Alguns resignats, altres no tant... En aquests moments, però, es vivia una unió especial entre tots.

Després venien els regals. La meva mare, des d'Espanya em va enviar uns tres-cents nens Jesús petitets, de guix, ajaguts en les respectives pells de conill, que feien encara més bonica la figura. Tots rebien el seu nen Jesús, del seu color de pell, perquè també n'havia de negres.

El rebien amb molt d'amor i quedaven molt agraïts. Els dèiem que tots nosaltres ens trobaríem un dia amb Ell, i desitjaven el Nen Jesús amb tendresa.

També trèiem alguns dolçols, i després..., al llit..., amb Jesús molt a prop, a la capçalera, alguns dormien amb Ell a les mans, tots però, sens dubte, amb Jesús al cor.

He viscut moments tan intensos d'emoció, d'esperança i lliurament que és difícil descriure'ls.

Haig d'agrair al Nen Déu pel do d'haver conegut aquests malalts/es que m'han evangelitzat amb els seus gestos.

ZAIRE

Un regne on tots servirem tothom

Roser Morera Serdà

Cia. Miss. Sagrat Cor

Esengo ya mbotama!

Alegrem-nos, és Nadal!

El meu pensament se'n va cap a una església curulla de gent, a la missió de Matshi... nit i matí...

Cristians i pagans, tots vestits amb les robes més maques i netes, planxades a l'escalfor del cos sota l'estora en la qual han dormit.

Tothom hi acudeix, fins i tot, des dels poblats més llunyans, al so de les campanes i dels tams-tams de festa.

El rector, un jove sacerdot nadiu, ordenat tan sols fa dos anys, parla amb un llenguatge ple d'al·legories de la vida del poble i dialoga amb tots els presents de l'assemblea:

—Jesús, en aquest Nadal ens porta un regne nou, una nova manera de viure, feta de respecte per tots els homes. Un regne on tots servirem tothom, on tots treballarem per promoure i fer créixer els altres, petits i grans.

—En el Regne de Jesús ningú no vol dominar ni explotar, ni aprofitar-se dels altres. Cadascun aporta al grup el que sap fer, i les mentides han de ser rebutjades.

—Mai aquest missatge no ha estat tan necessari com avui per al nostre poble.

Arriba el moment de les ofrenes. Tothom porta el seu present enmig d'un seguit de danses plenes de ritme i color.

S'omplen les paneres al peu de l'altar: blat de moro, mill, cacauets, manioca, peix sec, pili-pili, tabac, llenya, llumins... Ningú no té pressa. Es frueix del temps present i dels ritmes de festa que balancegen els cossos de vells, grans, joves i infants.

El camí vers l'hospital, passeig quasi obligat en un dia en el qual tot parla d'amor i de tendresa, és lloc de trobada i de conversa entorn dels últims esdeveniments viscuts en cada poblat.

Les mares *bongisa*, responsables pel que fa a la higiene i a la salut dins de la comunitat, esveltes i airores, porten sobre el cap els coves plens dels dons oferts en la pregària; fan camí vers els malalts, rodejades de criatures que no paren de dansar i de voltejar com ocells en llibertat.

Tot em fa pensar en un nou pessebre vivent, el del Zaire... Els pastors porten les ofrenes... Jesús és el pobre, el desvalgut, el malalt, el refugiat, l'infant sense escola, que tant coneix de lluites fraticides i de dies d'angoixa.

Però avui és Nadal, ningú no els pot arrabassar la joia, el somriure, l'esperança d'un demà millor i més just, ni l'immens desig de viure.

JAPÓ

Camí a la fe

M. Lourdes Palomas Sopera

Missionera de Crist Jesús

Tot i que fa ja un munt d'anys que visc al Japó, encara no m'he acostumat al full del calendari dels dies de desembre d'aquest país. El dia 23 és vermell, és festa nacional, perquè se celebra l'aniversari del naixement de l'Emperador. En canvi, el dia 25 és negre.

El dia de Nadal és dia feiner. No es nota cap diferència en la vida quotidiana, a excepció que a la vigília, a les 8 o les 9 del vespre, les Esglésies s'omplen per assistir a la Missa del Gall.

A Higashi, els que hi vénen són els pocs,

poquíssims cristians i molts d'altres que sense ser-ho, volen veure en què consisteix això que han sentit o llegit sobre el Nadal cristià. De fet algunes esglésies centríques s'omplen tant que s'ha de fer cua i entrar-hi per torns a les diferents hores en les quals se celebra la Missa d'aquest vespre.

Jo penso que és bo que hi vinguin encara que sigui per curiositat, ja que per a alguns això esdevindrà el primer contacte, i a vegades el primer pas, del seu camí a la fe.

Tant de bo molts hi arribessin! ja que en el cor japonès hi ha molta manca de pau, esperança i sentit orientador de la seva vida.

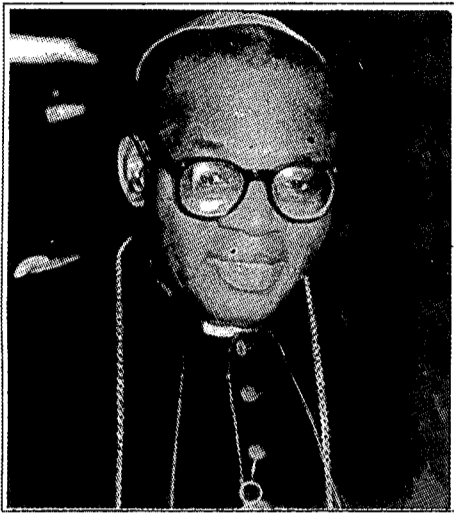

Una família catòlica enfront de l'església d'Higashi, després de celebrar el Nadal. Al Japó no és festa el 25 de desembre

NIGÈRIA

Primer cardenal nigerià

Ha mort Mons. D.I. Ekandem

ABUJA.— El cardenal nigerià Dominic Ignatius Ekandem, arquebisbe-bisbe emèrit d'Abuja, va morir el divendres 24 de novembre en aquesta ciutat, després d'una llarga malaltia. Tenia 78 anys.

C.C.

L'il·lustre prelat va néixer a Obio Ibiono, Nigèria. El seu pare, cap d'un clan de la tribu dels ibibio, el va enviar a escoles

cristianes. El 1941 va ingressar en el primer seminari indígena del seu país. Va rebre l'ordenació sacerdotal el 1947 i el dia de la seva primera missa va donar la primera comunió al seu pare, convertit a la fe cristiana.

El cardenal Ekandem s'ha distingit per la seva generositat, lliurament a la pregària, el seu caràcter molt sociable i el seu gran amor a l'Eucaristia.

El papa Pius XII el va nomenar bisbe de Gerapoli. Va crear una organització de professors per impulsar l'educació en diferents universitats nigerianes. Amb la finalitat de promoure l'educació femenina, també va organitzar l'associació de dones catòliques en la seva diòcesi. Per aquestes obres i d'altres de semblants, després de la independència nigeriana, el Govern federal el va condecorar amb el títol de «Comandant de l'Orde del Riu Níger».

Pau VI el va crear cardenal en el consistori de maig de 1976. Mons. Ekandem fou el primer sacerdot indígena de la seva diòcesi, el primer bisbe nadiu d'Àfrica occidental i el primer cardenal de Nigèria. Ha participat en diverses assemblees generals del Sínode dels Bisbes. El 1982 va tenir la joia d'acollir Joan Pau II, com a pelegrí de Nigèria.

El Papa, en conèixer la notícia de la seva mort, va enviar un telegrama de condol a l'actual arquebisbe d'Abuja on alaba «aquest zelós pastor» i demana al Senyor que el seu generós ministeri impulsi a la comunitat de fidels d'Abuja «a ser cada cop més fidel en la seva vida cristiana i en el seu servei».

PERÚ

Iniciat el procés de beatificació de tres missioners màrtirs

LIMA.— La diòcesi de Chimbote, dirigida pel conegut bisbe monsenyor Bambaren, ha iniciat el procés canònic per a la beatificació de tres missioners assassinats el 1991 pels guerrillers de Sendero Luminoso. Dues de les víctimes eren franciscans conventuals polonesos, Miguel Tomaszek, de 29 anys i Zbigniew Strzalkowski, de 32. La tercera, el salesià italià Alessandro Dordi, tenia 60 anys d'edat. «Els tres sacerdots, ha declarat el bisbe, havien sabut guanyar-se la simpatia del poble i l'agraïment de la població andina, castigada per una pobresa endèmica». (OFIM)

XINA

Impuls a l'ecumenisme en les Esglésies d'Àsia

HONG-KONG.— El proper mes de març es posarà oficialment en marxa el Movi-

Internacional

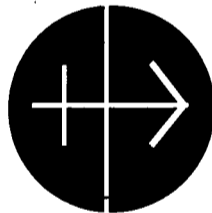
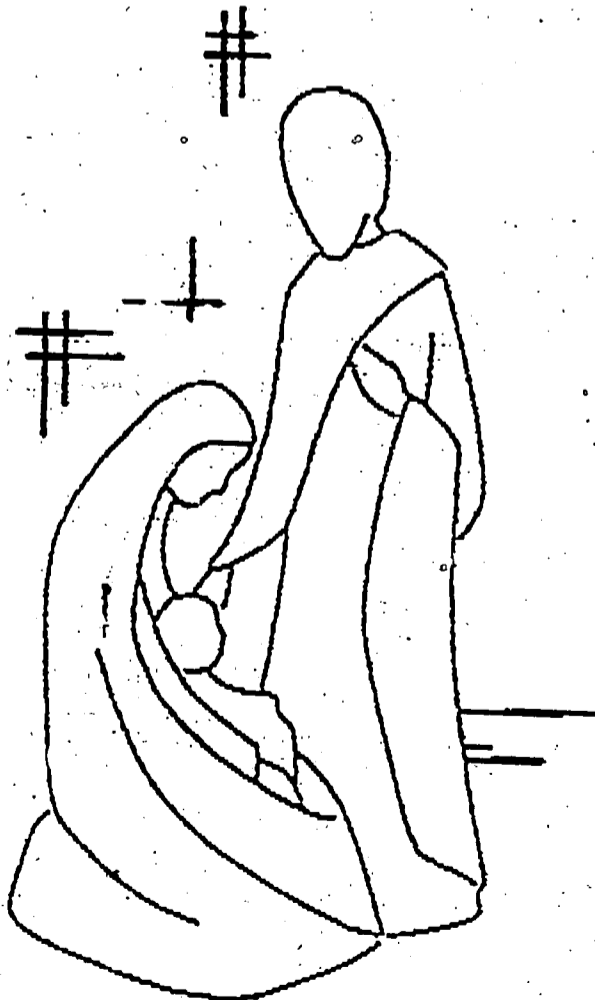
ment per a la Unitat dels Cristians de l'Àsia. Tant la Federació de Conferències Episcopals d'Àsia, organisme catòlic, com la Conferència Cristiana d'Àsia, institució ecumènica protestant, ha donat suport a la creació del Moviment. Aquest propòsit com a primer objectiu impulsar entre tots els cristians del continent asiàtic el convenciment de la necessitat de treballar per assolir la unitat de tots els seguidors de Jesús. L'acte fundacional del Moviment tindrà lloc a Hong-Kong, en una casa de missioners salesians. (OFIM)

EGIPTE

Fonamentalistes han assassinat ja a 858 cristians coptes

EL CAIRE.— Des del 1992 fins avui han estat assassinats a Egipte a mans dels fonamentalistes islàmics 858 cristians coptes. Aquesta dada ha estat revelada amb motiu de l'assassinat d'un farmacèutic i d'un metge, ambdós cristians coptes, a la província egípcia de Minya. Es creu que els assassins són membres de l'exèrcit secret Hama Islamiya. L'assassinat va tenir lloc en una farmàcia. (M.N.)

Bon Nadal

Ajuda a l'Església Necessitada

Molt estimat/da:

Torna Nadal, torna per a fer-nos renéixer en esperit i en veritat. Torna per a recordar-nos la grandesa de l'Amor de Déu, per a convidar-nos a obrir els nostres cors.

Celebrem el Nadal. Les nostres ciutats es guarneixen per a commemorar tan transcendental esdeveniment, ens felicitem uns als altres i ens desitgem pau i alegria, però... No caiem a vegades en la temptació d'oblidar els nostres germans que, no tan sols no poden celebrar el Nadal com nosaltres, sinó que a més els falta tot el necessari per a poder viure? Serem capassos de no recordar-nos d'ells?

En nom d'aquests germans que esperen la seva oració i ajuda, desitgem que passi un Sant i joïós Nadal. Gràcies.

Alfonso Miralles

M. Josep Fajardo

Adreceu els vostres donatius a: Banc Central Hispano. Via Augusta, 6 - 08006 Barcelona
Cta. núm. 0049-1260-211-002731-2

El cardenal Silvestrini comenta la nova fase del diàleg amb els ortodoxos i les seves dificultats

Internacional

«No es preveu la unió en poc temps»

L'entrevista, de la qual oferim només alguns fragments, ha estat publicada íntegrament a la revista «Liberal» del número de desembre. El cardenal Silvestrini és l'home del Papa per a les relacions amb les Esglésies orientals.

Massimo De Angelis

—L'any 1989 marca un gir en les relacions entre Occident i Orient, i també entre Església catòlica i Església ortodoxa. En quin punt es troba el diàleg? Què passara? Quins impulsos poden proporcionar els documents pontificis *Ut unum sint* y *Orientalis lumen*?

—El diàleg ha entrat en una nova fase. Ja no hi ha el diafragma constituït pels règims comunistes que obstaculitzaven la llibertat religiosa i impediien una confrontació oberta. De totes maneres la situació és complexa. A l'interior de les Esglésies ortodoxes no manquen dissentiments i, fins i tot, hi ha temences per una presumpta intromissió catòlica. Des d'aquest punt de vista els recents documents pontificis poden servir per tranquil·litzar sobre les intencions del Papa i de l'Església de Roma.

—Què és el que fa impossible la unió amb les Esglésies d'Orient i quines són les convergències realitzables?

—Avui no sembla possible preveure humanament una unió en temps propers. No tant per les divergències de tipus teològic com per motius d'ordre històrico-cultural i per dir-ho així, per causa dels problemes en la percepció recíproca. Els ortodoxos no semblen, actualment, atrets per la idea de la unió, perquè temen que comporti la pèrdua de la pròpia autonomia teològica i disciplinar. L'Església catòlica la desitja però és conscient que manquen algunes premisses indispensables. En canvi, són possibles convergències de col·laboració paral·lela de cara a l'evangelització de societats secularitzades, en el redescobrimient d'un gran patrimoni comú que ha estat en part fins ara a l'ombra, disminuint greument la percepció de la riquesa de la vida cristiana.

—Repensant la llarga fase dels contrastos, culminats en el

cisma del 1054, hom no escapa a la impressió que han pesat molt, en aquestes vicissituds, els interessos polítics. Fins a arribar a l'època de la guerra freda. I avui? El pes dels Estats i dels seus interessos serà menor o potser no ho serà? I quines seran les noves variables geopolítiques?

—Certament, en diverses èpoques hi ha hagut la interacció i també la confusió entre vicissituds polítiques i relacions interreligioses. Es pot pensar que ara el pes de l'interès dels Estats en el diàleg intercristià hauria de ser menor. Totes les esglésies es troben treballant, també a l'Est, en un març de llibertat. Aquest comú denominador de llibertat política, jurídica, de separació entre església i Estat és molt important i produirà una homogeneïtzació de les diverses situacions. Evidentment el pes polític dels Estats no desapareix del tot, i per altra banda, precisament en la transició de la democràcia, els governs depenen dels electorats populars que estan influïts per les seves tradicions religioses. D'aquest fet el govern rus, com també l'ucraïnès, bielorús, búlgar, romanès i d'altres no en poden prescindir. Al mateix temps les Esglésies depenen, per a la seva vida concreta, de les autoritzacions administratives de les autoritats civils, no havent-se posat a punt, en molts casos, una normativa de llei que garanteixi els drets de les esglésies.

—Els pobles eslaus avui s'aboquen a una nova fase de la seva vida espiritual i política. Quin paper podran jugar, pel que fa al pla eclesial i geopolític, en el diàleg entre Occident i Orient?

—En el pla eclesial, com deia, hauria d'avançar més expeditament el diàleg ecumènic. En el geopolític la novetat és que no hi ha ja l'autocràtic dels tsars ni tampoc el d'Stalin. Assistirem, per tant, a manifestacions de diversitat i també de contraposició però no es produirà més la fractu-

El cardenal Achille Silvestrini dialogant amb un bisbe ortodox

ra que hem conegut de 1945 a 1989. Més encara, hauria de prevaldre l'impuls a la integració amb l'Europa centro-occidental; això és el que haurem de propiciar i afavorir.

—En els esdeveniments de l'ex Iugoslàvia les diverses Esglésies cristianes no sembla que hagin estat sempre a l'altura. Com valora el seu comportament?

—No és fàcil: A Sarajevo el pluralisme religiós era viscut des de temps com una dada pacífica de mutu respecte. Però en exasperar-se improvisament els nacionalismes, en emergir de nou les antigues rancúnies i en ressorgir la il·lusió de la neteja ètnica, el factor religiós és utilitzat molt sovint com a element d'identitat que cada u vol afirmar i ve aduït com a motivació d'intolerància. Els serbis, en efecte, es reconeixen com a ortodoxos, els croats quant a catòlics, els bosnians com a musulmans. En aquest context es fa més difícil valorar el comportament de les Esglésies, la seva capacitat i disponibilitat per com-

prendre l'altre i acceptar el pluralisme ètnic. Però l'episcopat catòlic de l'ex-Iugoslàvia, reunit recentment pel Sant Pare, ha estat unànime a demanar la paretat de drets humans per a tots els grups ètnics.

—Quina és la contribució espiritual que Occident pot donar a l'Orient i viceversa?

—Crec que Occident pot donar testimoni a l'Orient d'un llarg habitar-se amb la comprensió de l'home com a rei d'allò creat i com a col·laborador de Déu en el senyoratge de la història. Els noms

d'aquest procés són: recerca de mediació entre fe i raó, solidaritat, militància cristiana en la vida civil i social. Orient pot donar a Occident la passió per la transfiguració d'allò creat, el gust per percebre les coses i sobretot la persona humana com a transparència de Déu. D'aquí la nostàlgia per la plenitud, la invocació del retorn de Crist i, en conseqüència, una mirada capaç de veure allò que d'altres no veuen i de saber amb certesa allò que la desesperació impedeix de sentir com a possible.

JA A LES LLIBRERIES, EL CONEGUT

CALENDARI LITÚRGIC PASTORAL 1996

Preparat per PERE FARNÉS SCHERER, Pbre.

- Guia de cadascuna de les celebracions de l'Eucaristia i de la Litúrgia de les Hores.
 - Molt més que un directori de normes; conté numerosos suggeriments per tal de captar l'esperit de la renovació litúrgica i resulta un valuós instrument per a millorar l'acció pastoral.
 - Ajuda a valorar la primacia del Diumenge i del Propi del temps, així com a distingir entre festes i memòries dels sants per a subratllar millor el valor i la pràctica de les lectures ferials.
 - Menció diària de les celebracions de les diverses diòcesis d'Espanya i de les diferents comunitats religioses.
 - Tríptic amb un calendari litúrgic abreujat per incloure'l al volum de la Litúrgia de les Hores.
- Rústica • 288 pàgs. • 12x17 cms. • P.V.P.: 795 ptes. (amb IVA)

Complement i guia indispensable d'aquest calendari: DIRECTORI DE L'ANY LITÚRGIC

Segueix a la venda pels qui encara no el tinguin. P.V.P. 500 ptes.

Comandes a:

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona
P.P.C. Canuda, 9 - 28002 Barcelona

SIGNUM®

Treu el millor so a les campanes!

ENGINYERIA PRÒPIA
Tel. (93) 318 19 59 / 821.00 36
Ptge. Madoz, 1. 08002 BARCELONA

ITALIA

L'orde se sent corresponsable amb l'Església en la nova evangelització

Capítol general dels carmelites

ROMA.—Més de cent carmelites de tot el món es van reunir en el Capítol general de l'orde. De cada província carmelitana tenien dret a assistir-hi el pare provincial i dos delegats elegits pels religiosos.

M.B.

Aquest Capítol tenia a l'agenda dues tasques bàsiques: elegir el nou consell general i aprovar les noves constitucions de l'orde, adaptades al moment actual de l'Església i del món.

Dues ponències centraren l'atenció dels capitulars: el Carmel com a lloc i com a camí cap al tercer mil·lenni, recobrant nova força la figura del pare-inspirador del Carmel, el profeta Elies: «Aixeca't i menja, que encara et resta un llarg camí».

Els canvis socio-econòmics i culturals, la crisi dels valors, el

pluralisme religiós, la inculturació de l'Evangelí i l'evangelització de la cultura, l'opció per la pau i la justícia, la recerca i la creació d'espais d'esperança entre els homes, són alguns dels temes que han estat presents en les decisions com un nou alè de l'Esperit que tot ho renova.

Fou elegit nou prior general de l'orde, el P. Josep Chalmers, nascut a Glasgow (Escòcia) fa 43 anys. Llicenciat en dret per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, era en l'actualitat provincial d'An-

glaterra. És valorat com a home de diàleg i d'empenta pastoral, com també de profunda espiritualitat.

Un membre de la província de Catalunya, el P. Pere Soler, ha estat reelègit com a ecònom general, i un altre espanyol, el P. Gaspar Mondéjar, de la província Aragolevantina, és el nou vice-general.

Cal dir que el capítol es desenvolupà en un clima de gran fraternitat, i s'ha retrobat la consciència històrica de l'orde que s'ha sentit corresponsable amb l'Església en el moment present de cara a la nova evangelització. Aquest també fou el sentit de les paraules que el Sant Pare adreçà als capitulars en audiència particular.

Carmelites catalans que assistiren al Capítol, amb el nou pare general, el tercer començant per l'esquerra

Internacional

JAPÓ

Milers de joves voluntaris reconstrueixen Kobe

TOKIO.— Varis milers de joves, especialment joves universitaris que han sol·licitat dels seus centres d'ensenyament un any *sabàtic*, treballen com a voluntaris en la reconstrucció dels pobles que, el passat mes de gener, foren destruïts per un terratrèmol, a la regió de Kobe. Mai abans d'ara el Japó no havia conegut una onada semblant de voluntaris. Al servei de la reconstrucció, durant les vint-i-quatre hores del dia, una estació de ràdio en cinc idiomes —japonès, coreà, vietnamita, xinès i tagal— facilita informacions i dona consells per a la millor execució dels treballs. La ràdio, dirigida pels missioners javerians, s'anomena «Estimeu-vos», en clara al·lusió a l'Evangelí. (OFIM)

Claret

LA BÍBLIA

Un poble a l'escolta de Déu

Projecte: Ignasi Ricart • Text: Joan Baró • Il·lustració: Maria Rius

La Bíblia: Un poble a l'escolta de Déu s'adreça als nois i noies de 8 a 14 anys, amb uns objectius pedagògics molt definits, amb els quals es vol destacar d'altres publicacions bíbliques per a infants que hom pot trobar en el mercat.

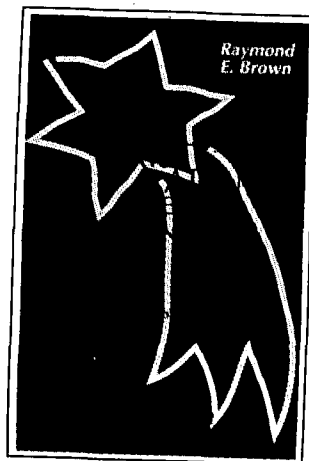
- És un *text didàctic* que ajuda a entendre la Bíblia.
- És una *preparació per a la lectura i comprensió* de la Bíblia "dels grans", i no cap mena de substitut.
- Es presenta com una *història*, i no com un conjunt d'histories. La història d'un poble que escoltant / acollint la Paraula esdevé el Poble de Déu: la història d'un **poble a l'escolta de Déu**.
- Un llibre *visualment agradable*, l'acurada qualitat artística del volum cerca que la història que transmet es revesteixi de dignitat.
- Finalment, tant el text com la il·lustració responen equilibradament als gustos, necessitats i capacitats dels nois i noies a qui s'adreça.

Mides: 22 x 28,5 cm. 352 pàgines. PVP: 2.950 ptes.

COL·LECCIÓ PARÀBOLA TEMPS D'ADVENT I NADAL

Raymond E. Brown, membre de la Pontifícia Comissió Bíblica de Roma, és un dels grans biblistes de l'actualitat. Editorial Claret, en la col·lecció Paràbola, ha publicat els seus llibres sobre els cinc grans temps de l'any litúrgic: Advent, Nadal, Quaresma, Pasqua i Pentecosta.

UN CRIST QUE ARRIBA EN L'ADVENT

Paràbola 1, 70 pàg. PVP: 685 ptes.

El Messies no vingué sense un període preparatori de la història d'Israel o sense les respostes de fidelitat preparatòries de Josep i de Maria. La litúrgia ofereix en l'Advent un tercer temps de preparació, a la qual aquest petit llibre vol ajudar a donar forma.

UN CRIST ADULT PER NADAL

Paràbola 2, 54 pàg. PVP: 665 ptes.

Tot allò que envolta el naixement del Messies en les Escriptures, la historicitat de les narracions del naixement i la infància de Jesús i la seva significació teològica.

Caixa Penedès
us desitja bon Nadal
i un venturós any 1996.

L'obra "Marededéu de la llet" (v. 1502-1529)

del mestre Joan Gascó

ha sigut restaurada amb el suport de Caixa Penedès

fruit d'un intercanvi cultural de la nostra Obra Social

amb el Museu Episcopal de Vic.

Res no és mesquí

perquè la cançó canta en cada bri de cosa.

Avui demà o ahir

s'esfullarà una rosa:

i a la verge més jove li vindrà llet al pit.

Joan Salvat-Papasseit
fragment de "Res no es mesquí" (1921)

BRASIL

Assassinat un missioner defensor dels indis

ALTAMIRA.—El religiós germà Humberto Mattle, de 65 anys, va ser assassinat a la residència parroquial d'aquesta localitat per un grup armat que es va introduir a casa seva. El Consell Missioner Indigenista, que presideix el bisbe austríac monsenyor Erwin Keäuler, ha denunciat aquest assassinat i el motiu és a causa de la compromesa defensa que els missioners duen a terme dels drets dels indis i camperols de la regió. Terratinents i multinacionals prenen les terres a las comunitats de camperols pobres. Els escudrons de la mort, finançats pels poderosos, mantenen una situació permanent de violència.

L'any 1987 va ser assassinat el missioner pare Salvatore Deina en una emboscada que mirava de matar el bisbe. Durant el règim militar el bisbe fou arrestat per la policia i copejat brutalment per haver encapçalat una manifestació de protesta dels camperols. (OFIM)

Milosevic, Tudjman, Izetbegovic i els garants aliats aplaudeixen després de la firma de l'acord de pau per a l'antiga Iugoslàvia

El Papa reclama solidaritat per a Bòsnia

C.C.

PARÍS.—Els presidents de Sèrbia (Milosevic), Croàcia (Tudjman) i Bòsnia (Izetbegovic) van ratificar a París els acords de Dayton, amb l'aval dels aliats, per aconseguir la pau a l'ex-Iugoslàvia. Joan Pau II va beneir els artífexs de la pau però

convidà les nacions a ser solidàries. «Especialment, penso en les nombroses víctimes del conflicte: refugiats, exiliats i d'altres». Així el Papa va renovar la seva crida a la comunitat internacional perquè donin «un generós suport a la reconstrucció material, social i espiritual de les ciutats i llogarrets destruïts per la guerra».

ITÀLIA

Impressionant creixement de les missions

ROMA.—El cardenal Tomko, que presideix la Congregació per a l'Evangelització del Poble, ha fa-

cilitat, amb motiu del recentment celebrat DOMUND, algunes dades sobre l'organització i el personal missioner depenent del seu dicasteri. Actualment, hi ha 991 diòcesis, 114 més que fa deu anys; prop de 1.000 bisbes, 50.000 sacerdots entre nadius i estrangers, 130.000 missioneres, 12.500 germans laicals, 360.000 catequistes i 13.000 voluntaris seglars. En el

període 1987-95 les vocacions al ministeri sacerdotal han augmentat en un 40 per cent. Al present any hi ha 69.000 seminaristes depenents de l'esmentada Congregació de les missions. Amb el nombre de novicis i de seminaristes en terres de missió que no depenen de l'Evangelització dels Pobles, el seu total s'eleva a 95.000. (OFIM).

Internacional

L'ÍNDIA

La Comunitat masculina dels missioners de la Mare Teresa de Calcuta han ordenat el seu primer sacerdot

CALCUTA.—La Comunitat masculina dels missioners de la Caritat fundada per la Mare Teresa, acaba de celebrar l'ordenació del seu primer sacerdot. El cardenal Henry d'Souza, de Calcuta, ha ordenat Julius Parekandan, en presència de més de 250 membres de diverses comunitats fundades per la Mare Teresa. La Congregació femenina de missioneres de la Caritat fundada l'any 1949 té actualment arreu del món 4.000 religioses. La seva branca masculina, fundada l'any 1984 compta amb un sacerdot i 13 futurs sacerdots, així com amb una cinquantena de germans.

LA FORMIGA D'OR S.A.

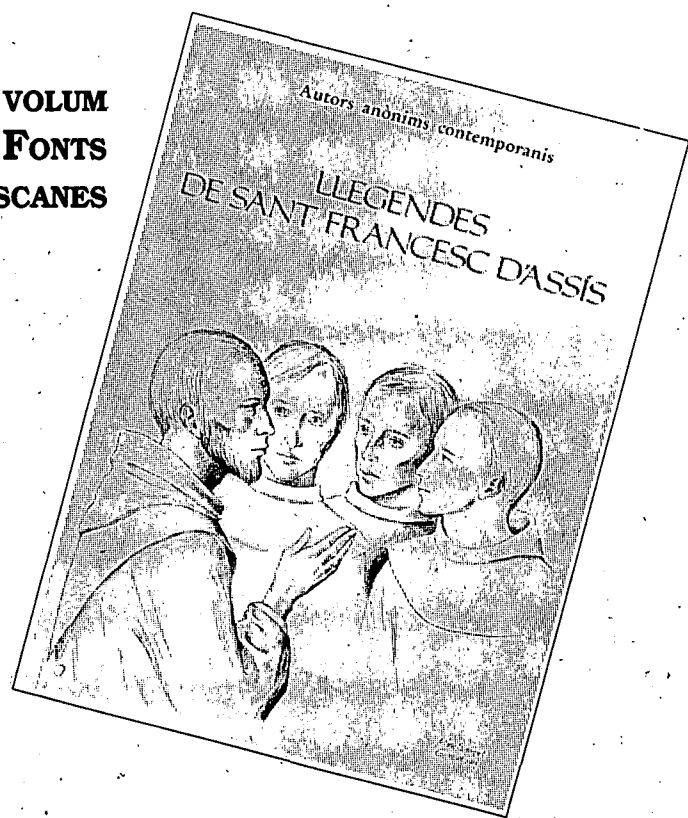
Avgda. Portal de l'Àngel, 5 - 08002 Barcelona
Tel. (93) 302 24 31 - 302-39 42 - Fax (93) 301 59 73

EL MILLOR
REGAL PER
A REIS

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

TERCER VOLUM
DE LES FONTS
FRANCISCANES

Tots els llibres d'obsequi per aquestes festes!

US HI ESPEREM!

El futur del cristianisme en un diàleg de 1972 entre Olivier Clément i el Patriarca Atenàgores

«Sense por vers la unitat»

Ens ha semblat molt interessant per als nostres lectors aquests fragments sobre l'Església i el cristianisme, extrets dels diàlegs entre el Patriarca Atenàgores i el teòleg Olivier Clément, apareguts per primera vegada el 1972 i ara publicats novament a Itàlia per l'editorial Morcelliana («Atenagora. Chiesa ortodossa e futuro ecumenico. Dialoghi con Olivier Clément»).

C.C.

Atenàgores.— Què hem fet? Crist ens ha abandonat. L'hem llençat a fora. Amb les nostres enemistats, el nostre orgull, la nostra arrogància farisaica, hem escarnit l'esperit de l'Evangeli. I Crist ha marxat, Crist se n'ha anat. On és ara, a on? Va com un pelegrí, com un desconegut, entre els pobres, els marginats, els rebutjats d'aquesta terra. On serà ara, a on? Potser a l'Índia, potser a l'Àfrica? O als barris miserables de les grans ciutats? Però nosaltres no podem viure sense Ell, no podem. Hem de retrobar-lo. Penso en la Mare Marie, morta a Ravensbruck per haver salvat la vida a molts jueus. Aquesta jove revolucionària russa, després d'un seguit de vicissituds personals i polítiques, es féu monja i després emigrant, però no per tancar-se en un convent, sinó per posar-se de manera concreta al servei dels miserables: els descarregadors del port, els miners dels Pirineus, drogats i alcoholitzats, i a continuació els jueus marcats amb l'estrella groga i les seves companyes de Ravensbruck. Al tren, entre visita i visita, escrivia poesies. En una d'elles evoca precisament aquesta marxa de Crist.

Clément.— Desconegut pels camins del món... però, malgrat les nostres desunions i la duresa del nostre cor, Crist roman fidel a la seva Església...

A.— Precisament és aquí la tragèdia: que nosaltres l'hem acomiadat del lloc on ell es lliura totalment, al calze. L'Església desunida fereix el seu Senyor, mentre no hauria de ser altra cosa que un calze vivent on l'energia divina sobreabunda per a tots els homes. Ah! Estem satisfets de nosaltres mateixos! Nosaltres som els purs, nosaltres posseïm la veritat, nosaltres condemnem als altres! Però la vida i la Història estan trucant a les portes de l'Església per plantejar-li preguntes definitives. Tot està canviant. La revolució científica que es desencadena, no es limita a modificar els sistemes de vida de la humanitat sinó que actua sobre l'home mateix, sobre la seva formació, sobre les seves relacions amb la dona, sobre la seva psicologia —demà potser assolirà modificar la seva herència, el seu caràcter. No és que la ciència i la tècnica hagin de construir necessàriament un món sense Déu, com es diu a vegades; però constreñen l'home —i el constreñiran cada vegada més— a preguntar-se vers on el porta tot això, quin és el seu significat, quin sentit té la vida humana... També l'ateisme s'està transformant. Esdevé una atmosfera d'indiferència on la multitud roman immobilitzada. També es modifica el comunisme; surten a la superfície diverses tendències, i a

vegades roman o esdevé novament una pseudo-religió, d'altres no és més que la coartada d'una nova classe dirigent, altres vegades es laïcitzat i posa l'accent en les tècniques de l'organització social...

C.— I ara preñ força a Occident un veritable ateisme místic que, a través de la droga, la hipnosi, l'eroticisme i el joc revolucionari, cerca recuperar les grans emocions religioses però rebutjant el Déu personal i desintegrant la persona humana. Un ateisme místic que troba suport en l'espiritualitat de l'Índia, més o menys alterada...

A.— Aquesta tendència jo també l'observo en el pensament grec contemporani. Però sempre és la mateixa tragèdia: si tants buscadors d'incògnits s'adrecen vers el ioga i les espiritualitats asiàtiques —vers la «santa Àsia», com deia Sikelianos—, és perquè l'espiritualitat cristiana apareix absent, incapaç d'adreçar-se a l'home de la civilització industrial... El que manca essencialment a la gent d'Església és l'Esperit de Crist, la humanitat, l'abnegació de si mateix, l'acollida desinteressada, la capacitat de veure allò que hi ha de bo en el proïsme. Tenim por, volem retenir allò que ja és superat perquè hi estem acostumats, volem tenir raó contra els altres, dissimulem sota el vocabu-

lari d'una humilitat estereotipada l'esperit d'orgull i de domini. Ens movem al marge de la vida. Hem fet de l'Església una organització entre tantes d'altres. Totes les nostres energies han estat posades en arreglar-la i ara es posen en fer-la funcionar. I funciona més o menys, més aviat menys que més, però funciona. Només que (i ara aixeca la veu, és l'única vegada que l'he sentit cridar) funciona com una màquina! Com una màquina i no com la vida!

C.— Pel que fa, a més, a la humanitat moderna, que es pretén secularitzada, el dinamisme de la seva història prové de les certeses fonamentals de la Bíblia. Per a Europa, allò en què no es pensa mai, però que explica el nostre concepte del món, és la revelació bíblica. Un teòric comunista de la importància de Garaudy admet de bona gana que el concepte de «persona» és d'origen cristià.

A.— La revelació bíblica ha fet possible la ciència i la tècnica, però sobretot, ha introduït en la història la força secreta que l'anima des de fa dos mil anys: la de la persona i la de la llibertat. En aquesta tradició ortodoxa, els atributs que defineixen la persona són precisament la llibertat i la responsabilitat.

C.— La recerca d'una existència lliure i responsable, és sens cap dubte el ferment de tota la història moderna, a Europa, a Amèrica i ara també al Tercer Món.

A.— Tota l'obra d'Ataturk és impregnada d'aquest ferment. Mireu per exemple el que va fer per l'emancipació de la dona en

Testimoniatge

aquest país, que és el meu país.

C.— És estrany que aquesta recerca hagi hagut de topat tant freqüentment amb les tendències i les prohibicions de les Esglésies!

A.— Les Esglésies han tingut por de l'Evangeli, el qual paradoxalment és la seva raó de ser. Aleshores Crist ha vingut entre els homes i ha animat la seva història sense les Esglésies, i a vegades contra elles... També el socialisme, en la mesura en què s'utilitza per fer créixer la justícia i la caritat entre els homes, prové d'un ferment evangèlic. El Pobre és una encarnació de Crist...

C.— Els grans moments del renaixement cristià s'han verificat cada vegada que s'ha superat el divorci entre l'Església i aquell *alter ego* evangèlic que és el món quan aquest està entossudit en aconseguir la llibertat o la fraternitat. Així a l'Edat Mitjana, amb sant Francesc, que va llançar un repte als rics mercaders esposant-se públicament amb la Dama Pobra, o amb sant Gregori Palamas, bisbe de Tessalònica, el qual repren els temes dels «zelotes» per invocar la justícia social i posar les bases d'una sociologia de fraternitat. Així també, a l'inici del nostre segle, amb els grans filòsofs religiosos russos i francesos, un Berdiaev i un Péguy... després Joan XXIII...

A.— I Pau VI, no l'oblidau. La seva encíclica *Populorum progressio* té al meu parer una importància que he qualificat d'històrica. Església i cristianisme ara s'han de flanquejar per iniciar junts un nou període —gloriós, però en humilitat— de la història del cristianisme. La ciència truca a la porta del desconegut, però no és la ciència la que podrà donar el significat a la vida. El significat és en la Resurrecció continguda en l'Eucaristia. La humanitat s'unifica, però aquesta unificació no podrà escapar de la violència i de la massificació si no respecta i afavoreix el caràcter únic de cada persona, l'originalitat de cada poble. I l'exemple, el llevat d'aquesta unitat en la diversitat, no pot ser altra cosa que l'Església, sobre el model de la Trinitat. L'home modern cerca la llibertat i la responsabilitat, però només trobarà la substància d'aquesta llibertat en l'amor; i l'amor, per poder vèncer la mort, ha d'alimentar-se amb l'Eucaristia...

C.— Però, com afavorir aquesta represa de contacte entre l'Evangeli i l'Església, entre el Pobre i l'Eucaristia?

A.— Cal una renovació que floreixi una mica arreu del món cristià. Però jo crec que la condició principal, bàsica, no pot ser altra que la unió dels cristians, cridats a sortir junts en el món per posar-se junts al servei de l'home. Crist pregava perquè nosaltres fóssim una sola cosa, per tal que el món cregui. A poc a poc la confiança substitueix la por i el menyspreu que tan llargament han dominat entre les Esglésies, o millor a l'interior de l'Església de Crist, ja que només existeix una sola Església. De tots els llocs, durant aquests mesos d'estiu, em vénen a visitar cristians de totes les confessions. Ens parlem com a germans, preguem junts. L'amor neix en el rostre de l'Església i el transfigura: Església i cristianisme comencen a unificar-se en la seva mateixa font comuna, que és l'Evangeli i l'Eucaristia.

Pau VI i el Patriarca Atenàgores durant la trobada de gener de 1964, la primera després del cisme de 1054

Espanya

En una carta pastoral amb motiu de l'Advent

Mons. Setién demana «renunciar a la violència i lluitar contra ella»

SAN SEBASTIÀ.— «Renunciar a la violència per fer la pau és el títol de la carta pastoral de Mons. José María Setién, bisbe de Sant Sebastià, davant l'Advent, per als cristians, temps d'esperança. Hi demana que «revisquem els nostres compromisos a favor de la tasca inacabada de la pacificació». També insta a «enfrontar-nos amb la nostra responsabilitat de ser, en la mesura de les nostres possibilitats, portadors i creadors de la pau. El document compta amb tres capítols. El primer, *De la violència a la pau*; el segon, *Realisme històric i saviesa política*; i el tercer, *Bases i valors ètics per a la pacificació*.

Renunciar a la violència

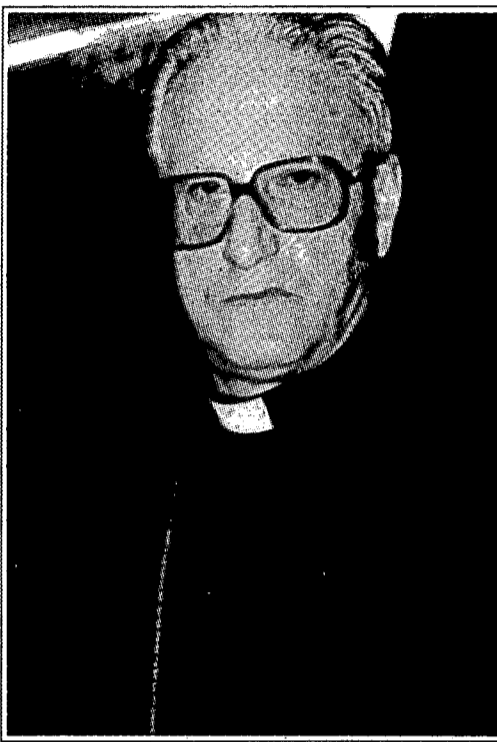
Mons. Setién indica que el seu escrit, que consta de dotze pàgines, «vol ser una crida apressant a renunciar a la violència, a lluitar contra ella i a abandonar-la ja, d'una vegada per sempre, com a inútil i, fins i tot, perjudicial per a la causa de la pacificació del nostre poble. Hem d'acceptar que la violència no és el camí que pugui dur el nostre poble a l'assoliment de la pau i que, per això, hem de treballar per promoure una cultura de pau i de reconciliació, que vagi conquerint majors espais de vigència social. Davant la cultura de la violència i de l'odi que la

violència espontàniament produeix, necessitem crear una cultura de reconciliació que generi la pau».

El prelat afirma que «no volem que la violència sigui l'acompanyant inseparable d'un procés que pretesament hauria de dur-nos a la pacificació. El nostre poble té dret a la pau i ha manifestat també la seva voluntat i el seu dret d'aconseguir-la sense violència». En aquest sentit assenyala que «la permanència de les accions violentes concretes i el desenvolupament del clima i de la cultura de la violència fan

al poble basc un dany que pot ser irreparable. Lluiten contra ell i contra la seva llibertat, i impedeixen avançar cap a fites més ambiciosos de justícia i solidaritat».

Per altra banda, apunta que «hi ha també els qui pensen, i així ho manifesten, que per lluitar contra aquesta violència són lícits i es justifiquen tots els mitjans considerats *eficaces*, encara que siguin contraris a les exigències més elementals d'un Estat de dret. El replantejament del tema dels GAL ha suposat, per si mateix, un greu atac a la credibilitat que haurien

de merèixer les institucions posades al servei de la seguretat dels ciutadans».

El poble basc no vol la violència

«És la majoria del poble basc la que diu que no vol la violència per assolir els seus ideals de justícia i llibertat. No reconeix a cap grup ni partit el dret a acaparar per a si mateix el patrimoni de la llibertat del poble, i menys, posant pel mig l'espasa amenaçadora de la violència. Qui així ho fa, no es pren seriosament aquest poble ni creu

en la seva llibertat.»

Mons. Setién aclara que en expressar-se en aquests termes, «no ho faig en raó de pures consideracions de càlculs ni d'estratègies polítiques. La dignitat i el valor de la persona, defensada pels seus drets inalienables, són el suport inamovible del refús a la violència. La gent està cansada i farta de la violència. Vol una altra cosa. Particularment, els joves. «S'ha de buscar i de realitzar —afegeix— un projecte de configuració político-social que, assumit per tots, elimini els gèrmens d'ulteriors reaccions violentes. Dit d'una altra manera, hem de tractar d'assolir per un camí sense violència, la fita d'un pau sense violència.»

Normalització político-social sense violència

El bisbe de Sant Sebastià assegura que «no n'hi ha prou amb la imposició per assolir una pau duradora. S'ha de buscar, si pot ser per la via de la comuna voluntat política, una nova situació que elimini la percepció del conflicte que estava en l'arrel de la violència. Una sincera voluntat política de pacificació no hauria d'ignorar aquests plantejaments. La supressió de la violència ha de ser, a

la llum del que diem, el camí més coherent amb la racionalitat humana per buscar la sortida als conflictes.»

El prelat basc assenyala que «el rept amb el qual ens trobem enfrontats en aquest moment crític de la nostra història és el de tenir la saviesa política i la visió de futur necessàries per assolir la normalització político-social requerida per resoldre els nostres problemes sense violència, fins i tot comptant amb la mútua desqualificació inicial que uns i altres fan. Una saviesa de pràctica política, sense renunciar els principis més elementals de la convivència político-social, que cerqui els camins d'assegurar la comuna persuasió d'una legitimitat, que ha de ser la base d'una convivència pacificada.»

Per a Mons. Setién «ha de ser possible que, sense traïr les consciències i la fidelitat que es deu als valors més elementals de la justícia i de la llibertat, es pugui satisfer el just dret, que els ciutadans reclamen, de viure en pau. És això el que, en aquests moments, es postula als qui, d'una manera o altra, tenen en les seves mans els fils que han d'elaborar el futur de la història del nostre país. La cultura de la pau ha de ser el fruit de la cultura de la solidaritat creada en un clima de tolerància i d'amor. (I.S.)

Fou tractada pels 300 delegats de la JOC

Anàlisi de la situació dels joves del món obrer

SEVILLA.— Entre els dies 6 i 9 de desembre se celebrà, a Sevilla, el 41è Consell General de la Joventut Obrera Cristiana, amb la presència de 300 delegats procedents de 35 diòcesis espanyoles.

La celebració del Consell General de la JOC a Sevilla, en la qual s'aborden entre altres qüestions l'anàlisi de la situació dels joves del món obrer en l'actual marc socio-laboral (atur, precarietat, eventualitat, infracontractació, explotació...) i la presentació de la proposta de substitució del Contracte d'Aprenentatge per un contracte de formació que assegurï drets laborals mínims i condicions de dignitat en el tre-

ball, pot i ha de servir a la nostra Església diocesana per aturar-se un moment a reflexionar sobre quina ha de ser l'atenció i plantejament pastoral de la diòcesi davant la realitat i el sofriment dels joves d'ambients obrers i populars.

L'arquebisbe de Sevilla, a la carta pastoral publicada amb motiu de la celebració del Consell General de la JOC, ho ha recordat amb les següents paraules: «El

jove d'ambient obrer viu permanentment amb el sentiment d'una profunda i injusta desigualtat (...). La responsabilitat de treballar constantment per la transformació de la societat no pot oblidar-se».

Malgrat l'esforç, la voluntat i l'esperança que es van invertint en l'àmbit de la Pastoral Obrera els darrers anys, l'arquebisbe de Sevilla també crida l'atenció sobre la responsabilitat de tota l'Església en la tasca de la Pastoral obrera: «Davant la indiferència i la passivitat d'una gran part de la nostra comunitat diocesana pels problemes del món obrer, serà necessària una

campanya de sensibilització, ajudant a comprendre i invitant a participar (...). Davant dels problemes i la dificultat de la situació, particularment dels joves d'ambients obrers, no podem restar amb la simple lamentació, sinó reflexionar sobre les causes que el provoquen i en els possibles remeis, sempre des de la nostra fe cristiana».

Tota la celebració del 41è Consell General de la JOC a Sevilla i la seva diòcesi ha constituït un esdeveniment que l'Església de Sevilla va rebre amb alegria i esperança. (I.S.)

El mes de novembre va complir 71 anys d'edat

Espanya

El nou nunci, Lajos Kada, arriba a Madrid

MADRID.— Procedent d'Alemanya, el propassat dia 12 de desembre va arribar a Espanya el nou nunci de Sa Santedat, l'arquebisbe hongarès Lajos Kada, fins ara representant del Papa al país germànic. Monsenyor Kada substitueix monsenyor Tagliaferri, destinat pel Vaticà a ocupar la Nunciatura de París. El nou nunci té setanta-un anys i una llarga i brillant experiència diplomàtica.

C.C.

Arribà procedent d'Alemanya. Pren així possessió immediata davant l'Estat espanyol, encara que oficialment aquesta presa de possessió no tingui lloc fins que presenti les cartes credencials davant del Rei.

Lajos Kada ha estat fins ara nunci a Alemanya, on ha dut a terme amb èxit una delicada tasca per facilitar la integració de les dues parts de l'Església catòlica que havien romàs separades a les dues Alemanyes i que havien evolucionat de manera molt diferent.

A més d'Alemanya, monsenyor Lajos Kada ha estat nunci a Costa Rica i El Salvador, on fou enviat després de l'assassinat de Mons. Oscar Romero.

Mons. Lajos Kada fou ordenat sacerdot el 10 d'octubre de 1948 i fou nomenat arquebisbe el 20 de juny de 1975. És doctor en Teologia i Dret Canònic i parla, a part de la seva llengua nadiua, l'italià, l'alemany, el francès, l'anglès i el castellà. És arquebisbe titular de Tibica. És probablement el primer nunci a Espanya no italià, des que a la segona meitat del segle XV s'establiren aquestes representacions diplomàtiques.

«Considero aquest encàrrec com un gran honor, perquè Espanya és per a la Santa Seu una de les delegacions pontificies més importants», ha dit el nou Nunci.

Tradicional exposició de dolços de convents de clausura

SEVILLA.— Els convents de clausura de la diòcesi exposaren els dies 6 i 9 d'aquest mes, al Saló Sant Tomàs de l'Arquebisbat, una selecció dels seus dolços i treballs artesanals amb l'objectiu de recaptar fons per alleugir la delicada situació econòmica d'aquests convents, les obres de restauració i acondicionament dels quals no es poden realitzar, en molts casos, per l'elevat cost que comporten.

Una de les novetats d'aquest any són les «yemitas» de les Carmelites Calçades, dolç que emula la famosa rebosteria del convent sevillà de Sant Leandre. Aquestes «yemitas» són elaborades segons la recepta que data de 1868. Les religioses vendran junt amb les «yemitas», els seus tortellets i flors.

Per part de les Jerònimes de Constantina, han presentat quatre nous turrons (praliné d'ametlles, de xocolata i ametlles, trufa de xocolata i pastissets de cafè).

A l'exposició podia adquirir-se la «Guía de dulces de los conventos sevillanos de clausura», en la qual es detalla el més destacat de la producció rebostera conventual a la província de Sevilla. (SIC)

ROCAFER

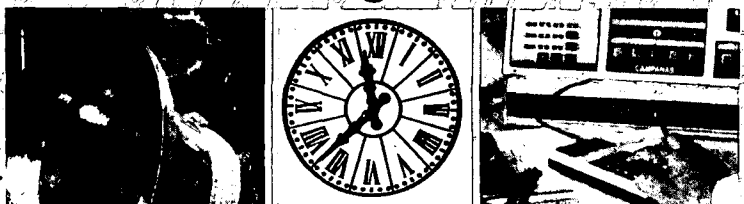
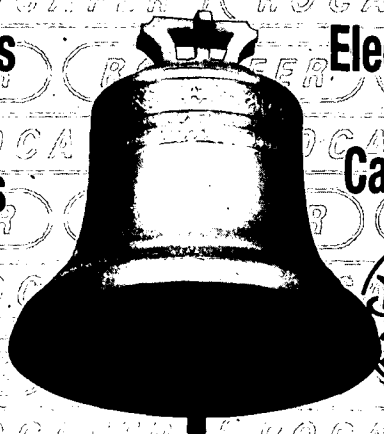
FUSIÓ D'ARTESANIA I TECNOLOGIA

Campanes

Rellojges públics

Electrificació de Campanars

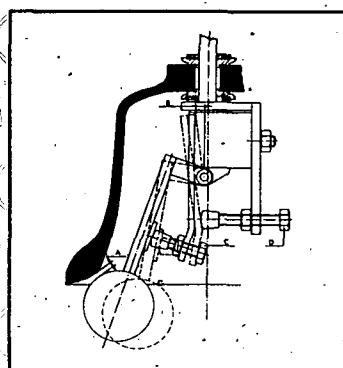
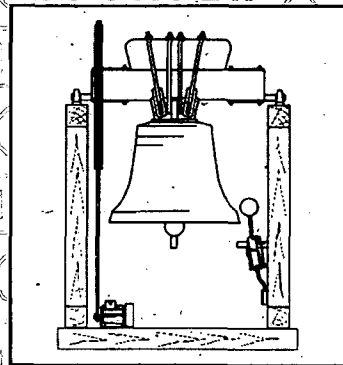
GARANTIA 10 ANYS EN CAMPANES

ACTUALITZI EL SEU CAMPANAR

EQUIPS PER VOLTAR, BRANDAR I REPICAR
PROGRAMES ESPECIALS PER A TOCS A ELECCIÓ
CENTRALS HORÀRIES, TOCS PROPIS D'ESGLÉSIA

L'HORA I ELS TOCS CLÀSSICS DE LES CAMPANES AMB LA TECNOLOGIA MÉS ACTUAL

- Electrificació de campanes
- Esferes i rellotges públics
- Centraletes amb els tocs propis de l'església: àngelus, missa, festa i difunts
- Rellotge patró per la programació de quarts i hores
- Programació personalitzada per als tocs propis de la seva parròquia
- Volteig i brandar real o simulat
- Fosa de campanes noves i carillons
- Jous de fusta de roure i metàl·lics
- Campanes afinades amb nota i inscripció a elecció
- Sincronització via ràdio

Real Eijsbouts
BELL'S FOUNDRY (HOLLAND)

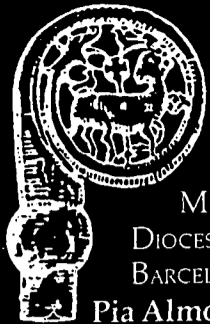
RIFER
CAMPANES I RELLOJGES (GIRONA)

Instal·lació i servei tècnic permanent a totes les províncies

ROCAFER

NOVES TECNOLOGIES DEL SO

30 ANYS
AL SEU SERVEI
DIA A DIA

MUSEU
DIOCESÀ DE
BARCELONA
Pia Almoïna

L'ESTEL D'ORIENT 2000 anys després

Art de tema nadalenc

Del 23 de desembre
al 31 de gener

Museu Diocesà-Pia Almoïna
(Pla de la Seu, 7, tel. 315 22 13)

Horari de l'exposició:
De dimarts a dissabte d'11 a 14 h. i de 17 a 20 h.
Diumenges i festius d'11 a 14 h.

MUSEU DIOCESÀ - PIA ALMOÏNA

Pla de la Seu, 7. Tel. 315 22 13

Ho organitzen:

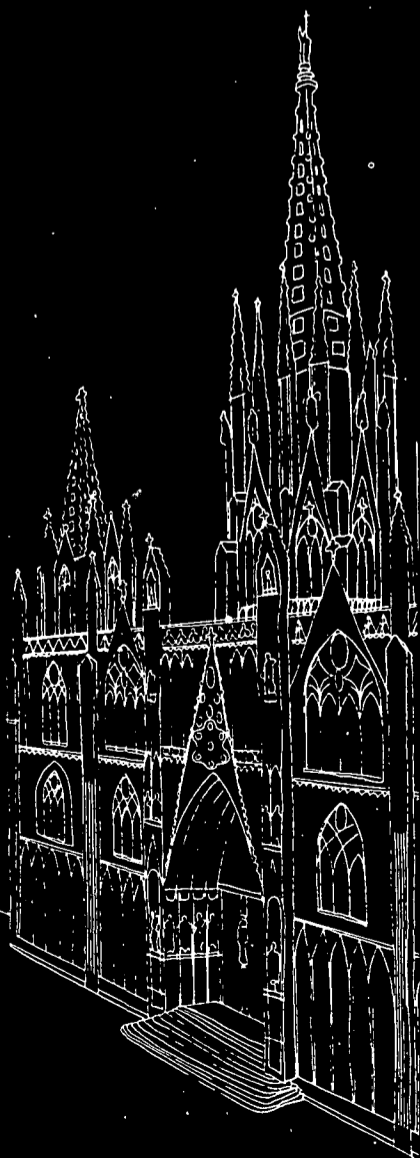
- Delegació Diocesana del Patrimoni Cultural
- Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació Social
- Museu Diocesà de Barcelona-Pia Almoïna

Ho patrocinen:

Ràdio Estel (106.6 FM)

Estrella Estrella Assegurances, S.A.

Mons. Kamal-Hanna Bathish, bisbe auxiliar de Jerusalem

Barcelona

«Jerusalem és l'Església mare de totes les Esglésies del món»

BARCELONA.— Organitzat pel Capítol d'Aragó, Catalunya i les Balears de l'Orde Equestre del Sant Sepulcre de Jerusalem, va tenir lloc recentment al Saló de Cònsols del Palau de la Llotja de Barcelona un sopar-col·loqui sota el tema «Jerusalem, espai de convivència», que va aplegar més d'un centenar de persones, per tal de donar a conèixer la realitat quotidiana a Terra Santa i els problemes que ha d'afrontar l'Orde en el seu paper de mediador de pau i agent de desenvolupament.

Miquel Àngel Codina

L'Orde Equestre del Sant Sepulcre de Jerusalem va ser creat per Jofre de Bouillon, l'any 1099, per a la defensa de Terra Santa. Jofre de Bouillon va renunciar a ser entronitzat rei del regne llatí de Jerusalem—estat cristià fundat a Jerusalem després de la presa d'aquesta ciutat durant la primera croada, el 1099—perquè es negava a «portar una corona d'or on Crist l'havia portada d'espines». Alfons I el Batallador, rei d'Aragó i Navarra (1104-34), va promoure de manera decisiva l'Orde a Espanya. «Actualment l'Orde Equestre del Sant Sepulcre de Jerusalem—va asseverar el professor Eduardo Escartín— ja no és militar, sinó solidària i humanitària».

Pel seu paper d'agent de desenvolupament a Terra Santa, l'Orde va participar recentment en el Fòrum Civil Euromed, organitzat per l'Institut Català de la Mediterrània, l'objectiu del qual va ser establir lligams per a una fructuosa cooperació entre els més de 500 agents socials de l'àrea mediterrània i de la Unió Europea. Un cop finalitzat l'Euromed, es va celebrar un sopar-col·loqui, sota el tema *Jerusalem, espai de convivència*, al Saló de Cònsols del Palau de la Llotja de Barcelona. Hi van participar Mons. Kamal-Hanna Bathish, bisbe auxiliar de Jerusalem; Jean-Louis Mignot, cònsol general de Bèlgica; Jaime Vador, professor de la Universitat de Barcelona i canceller del Consolat d'Israel; Nur Mohamad Baldovi, ex-president de la comunitat xiïta de Barcelona i expert en temes islàmics; i Eduardo Escartín, professor de la Universitat de Barcelona, que va exercir de moderador del debat.

El Sr. José María de Quadras, lloctinent del Capítol Noble d'Aragó, Catalunya i les Balears de l'Orde de Cavalleria del Sant

Sepulcre de Jerusalem, va lliurar a Mons. Kamal-Hanna Bathish un donatiu, obtingut de la recaptació dels diners del sopar-col·loqui, perquè tingués com a destinació els projectes d'assistència del Patriarcat Llatí de Jerusalem.

Jerusalem, símbol i somni

«Euromed ha estat una trobada de la societat civil d'aquesta regió del món per crear un escenari de col·laboració paral·lel al de la dimensió política i canalitzar tot un ventall d'iniciatives que refermin la cohesió mediterrània», va afirmar Jean-Louis Mignot en encetar el seu parlament. Tot seguit va explicar que el tret que caracteritza Jerusalem és la seva gran diversitat. «Una diversitat i pluralitat (lingüística, religiosa, cultural, etc) que es pot viure de manera positiva o negativa. Crec que es viu de manera positiva», digué.

Jaime Bandori va comentar les seves reflexions personals, com a jueu que viu a la diàspora, sobre la ciutat santa: «Per a mi, Jerusalem és un símbol i un somni», va dir. Jerusalem té uns 4.500 anys d'antiguitat, però dels primers 1.500 anys se sap ben poca cosa. Durant el regnat de David i, posteriorment, de Salomó, es va convertir en el centre polític i religiós dels hebreus. «Som, doncs, a les portes de la celebració del tercer mil·lenni de la capitalitat de Jerusalem», donà a conèixer. També va manifestar que no es podia parlar dels jueus en general sinó en particular (els jueus religiosos, els jueus laics, els jueus ortodoxos, els jueus conservadors, etc.).

Centre de tot el món

Per la seva banda, Nur Mohamad Baldovi va recordar que Jerusalem, «la qual irradia una extraordinària i ingent energia», constituïa —juntament amb la Meca i

Mons. Bathish va presidir el col·loqui «Jerusalem, espai de convivència»

Medina—un dels tres llocs sagrats per excel·lència de l'Islam. Pel que fa a la convivència de cristians, jueus i musulmans, exposà que «és molt més gran allò que ens uneix que no pas allò que ens separa», alhora que qualificava Jerusalem com «el lloc sagrat que ha contribuït més que qualsevol altre a conduir els éssers humans vers Déu».

Mons. Bathish va afirmar que «Jerusalem, malgrat estar situada en un angle de la regió mediterrània, és el vertader centre, no tan sols de la Mediterrània, sinó de tot el món». Segons el bisbe, la capital d'Israel «va revolucionar tot el món àrab», en signar la pau amb estats islàmics com Egipte o Jordània.

«Cal no profanar Jerusalem, la capital espiritual dels cristians,

hebreus i musulmans», asseverà el prelat. Cadascuna d'aquestes tres confessions ambiciona posseir-la, de manera egoista, per a si mateixa. «Reduir Jerusalem—va opinar Mons. Bathish— a una sacralitat única i privada, a una sola de les religions monoteistes, és un sacrilegi. Jerusalem ha de congregar totes les doctrines religioses, com la mare que reuneix tots els seus fills; és l'Església mare de totes les Esglésies del món». Tot seguit, va afegir que «la pau serà possible quan hom conegui i reconegui a un altre com habitant de Jerusalem i devot de Déu en aquesta ciutat sacra». Tolerància, solidaritat i germanor són les claus per aconseguir-ho.

Després de la intervenció dels quatre ponents, es va obrir un diàleg amb el públic assistent. La figura de Yithak Rabin, primer ministre israelià recentment assassinat; el paper d'Espanya dins el procés de pau entre israelians i palestins; i els nombrosos reptes que ha d'assolir Jerusalem a curt i llarg termini van ser alguns dels temes tractats al llarg del col·loqui. En finalitzar la vetllada, la soprano Rosa Nonell va interpretar dues peces musicals: la immortal *El cant dels ocells*, en català, i la bella *Kaddisch*, de Maurice Ravel, en arameu. «El cant és una expressió d'amor; si no hi ha amor envers el proïme, no hi haurà pau», va declarar la cantant.

FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Estat de comptes del trasllat i del condicionament dels nous locals

Benvolgut lector,

Ens plau poder tancar, definitivament, l'estat de comptes que durant els últims mesos hem anat publicant per tal de mantenir-vos assabentats del nombre de donatius i les quantitats que hem anat rebent per ajudar a cobrir el dèficit pel canvi de local.

Volem donar les gràcies, especialment a tots els qui hi heu col·laborat i a les persones que indirectament ho han fet possible, per l'esforç que la seva donació els ha suposat, agraïment que volem fer extensiu també, a l'Administració Catalana que de manera definitiva ens ha fet superar la inversió i despesa portada a terme.

Per palesar aquesta situació ens permetem, com a punt i final, escriure les dades comptabilitzades que demostren, en tots sentits, la bona voluntat dels qui vetllen i estimen la nostra publicació.

Donatius particulars.....	5.314.528 Ptes.
Subvenció de l'Administració.....	5.000.000 Ptes.
Ingressos total.....	10.314.528 Ptes.
Inversions i despeses.....	9.054.657 Ptes.
Superàvit.....	1.259.871 Ptes.

Moltes gràcies, doncs, per tan magnífic ajut que ens esperona a continuar dins la línia de millora i canvi just encetada.

FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Tarragona

La III Jornada de Pastoral Penitenciària reclama una integració dins de les diòcesis

TARRAGONA.— D'entre les conclusions extretes de la III Jornada de Pastoral Penitenciària a Tarragona, en l'àmbit català cal remarcar l'expressat desig que la pastoral penitenciària «es vagi integrant en la pastoral general de les diòcesis, amb la creació, si cal, d'un organisme que coordini aquesta activitat», segons indica el comunicat final.

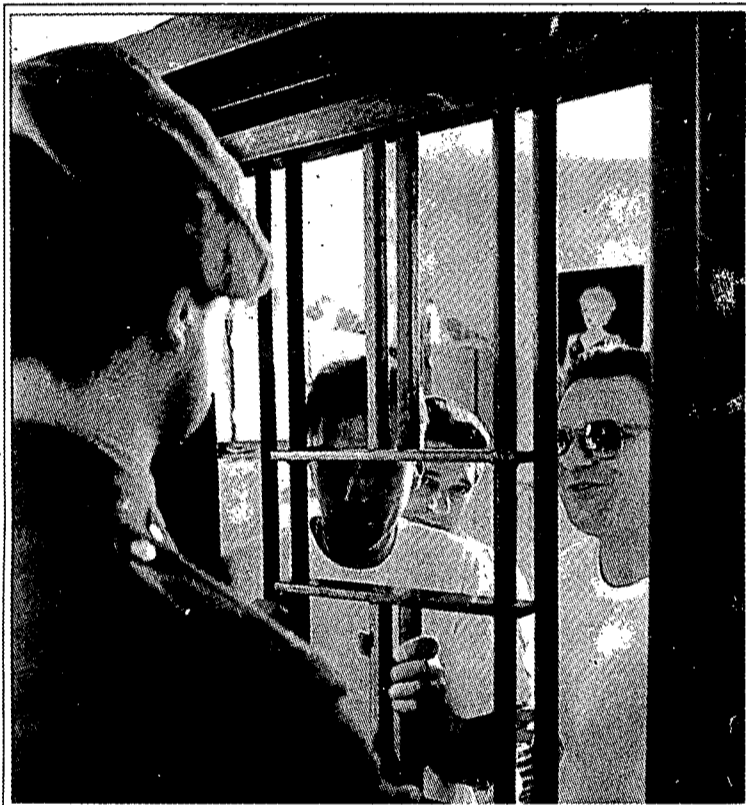
Joan Boronat

En aquesta tercera jornada hi van assistir un centenar de sacerdots i religiosos, directament implicats pel que fa al camp del voluntariat en les institucions penitenciàries, que va tenir com a marc les instal·lacions del col·legi La Salle.

Durant la jornada es van celebrar dues ponències. L'una dirigida pel rector de la parròquia de Sant Jordi de Sabadell i voluntari a la presó Model de Barcelona, Josep Jordi Bofill, sota el títol de «Pastoral penitenciària i parròquia». La segona va córrer a càrrec de Joaquim García Roca, professor de la Universitat de València, que va tractar el tema «El voluntariat penitenciari fora de la presó».

En aquesta III Jornada de Pastoral Penitenciària, impulsada per l'Obra Mercedària, hi van participar un centenar de cursillistes, fet del qual se'n desprèn «la necessitat que la pastoral penitenciària es vagi integrant en la pastoral general de cada diòcesi, amb la creació, si cal, d'un organisme que la coordini».

D'altra banda, es va considerar fonamental la formació del voluntariat i la posada-en-marcha d'una tasca de sensibilització a les parròquies, prenent consciència que es requereix la solidaritat i la resposta de la comunitat cristiana. Hom va coincidir en la necessitat de potenciar la celebració d'aquesta mena de jornades, tot fent-ne divulgació. Així mateix es va incidir en la necessària

Un dels grans reptes de la Pastoral Penitenciària és treballar dins i fora de les presons

creació dels Secretariats de Pastoral Penitenciària en aquelles diòcesis on encara no s'ha estructurat i que, ara com ara, «gira entorn d'institucions religioses, com els Mercedaris, o bé a l'empar de persones carismàtiques que fan de pal de paller per als grups de voluntaris que van a les presons».

Aplegar esforços

El capellà de la Presó de Tarragona, el mercedari Josep Navarro, ha fet una valoració molt positiva de la III Jornada de Pasto-

ral Penitenciària a Catalunya «ja que s'ha fet palesa la necessitat d'aplegar esforços, per part de la comunitat de cristians, de treballar a dins i des de fora de les institucions penitenciàries, envers uns germans nostres, necessitats d'ajut a l'hora d'intentar reinserir-se a la societat. Aquest és el gran repte que entre tots hem d'assumir».

Girona

Postal nadalenca

Jaume Reixach

GIRONA.— Benvolguts amics: Ja em perdonareu que, a diferència de les altres vegades, aquesta us enviï una postal nadalenca. Voldria que aquesta postal us fes arribar fins a casa vostra l'esclat de les llumenes que ara mateix adomen la Ciutat. Una ciutat que ja fa dies que s'ha vestit de festa. Una festa —el cicle Nadalenc— que, com tots sabem, ens ensiborna —com diu Sagarra— per atiar l'oblit. Per fer-nos infidels. Sí, per fer-nos infidels! Però és més forta la criatura que neix a Betlem. És més forta la nit de Nadal. I els campanars de totes les parròquies gironines ho van pregonant amb insistència. L'Advent és temps d'esperança. I els campanars, convertits en fars de llum que emergeixen damunt dels teulats, ens conviden a mirar el cel. Per veure l'estrella.

Ja fa dies que les activitats parroquials s'han intensificat. Però, sobretot —i això és important— les que porten el segell de la caritat. El segell de l'ajuda humanitària a les persones que viuen soles, que estan malaltes, que necessiten algú que els faci costat. I aquest algú són sovint els joves de les parròquies. Els voluntaris, el patró dels quals deu ser —m'imagino— el bon samarità de l'evangeli. Jo el proposo com a patró de totes les ONGs.

Els joves es donen

Quan rebeu aquesta postal, amics, ja s'haurà celebrat l'Advent jove, que agrupa el jovent de totes les parròquies de la capital gironina. Una iniciativa interparroquial que té una enorme acceptació. El jovent vol jovent. I agrupar és millor que fraccionar.

Parlant de jovent, no sé si sabeu que «La Troope» de Llagostera, un grup de teatre jove, ha estrenat —fa poc— l'òpera rock *Jesus Christ Super Star* en versió catalana, molt acurada, a càrrec de Quim Planella. Un esdeveniment. I un homenatge a l'espectacle més emblemàtic del posthippisme, amb el qual els famosos Lloyd Webber i Tim Rice van obtenir un èxit important. Ara torna als escenaris gironins. I tot fa suposar que la gira serà llarga i molt celebrada.

No voldria deixar en el tinter unes quantes ressenyes culturals que fan referència a llibres. Llibres de primera qualitat. Com la nova edició del gran poema *Canigó* de Mossèn Cinto que ens ofereix l'expert Narcís Garolera. I que ha estat presentat a Girona (Llibreria 22) per Mn. Modest Prats. També es va fer, no fa gaire, amb caràcter de primícia, la presentació de la novel·la *El Camí de Vincennes*, d'Antoni Marí, poeta, narrador i assagista. Va presentar el llibre Narcís Comadira. I em plau afegir que un nou llibre de poemes d'Antoni Puigverd —*La migranya del faune*— ens està fent l'ullet des dels aparadors de les llibreries. Antoni Puigverd ja ens va oferir un tast d'aquest nou llibre amb el poema que va lliurar al nostre setmanari amb motiu de l'especial Girona, i que duia per títol *Caramel de maduixa*.

Se m'acaba l'espai. I no em voldria acomiadar sense recomanar-vos que, per poc que pugueu, mireu d'arribar-vos a la ciutat d'Olot, que aquestes festes recupera un dels seus títols més preuats: ser la capital del pessebrisme. De tornada, fent una mica de marrada, us podreu arribar a Castell d'Aro. De les figuretes de fang passareu a les figures humanes. El Pessebre Vivent de Castell d'Aro és una altra de les recomanacions que us volia fer. Però sobretot, el motiu de la meua postal era —és— felicitar-vos el Nadal. Amb l'ànima plena a vessar d'aquella pau —la pau de Déu Infant— que l'àngel promet a tots els homes de bona voluntat.

SOLSONA

L'escoltisme que perdura

Lluís Badia i Torras

MOLLERUSSA.— L'Agrupament escolta «Cal Met» de la capital de l'arxiprestat del Pla d'Urgell ha arribat als seus 25 anys d'activitat. Va néixer a l'entorn del col·legi «La Salle» i ha crescut a l'ombra de la parròquia. Ara, coincidint amb la celebració de les noces d'argent, la parròquia els ha ofert unes noves instal·lacions al Casal Parroquial rehabilitat fa poc.

Tortosa

Van presidir l'acte el conseller Comas i el bisbe Lluís

Inaugurada la residència sacerdotal

TORTOSA.— Recentment, el clergat diocesà va ser convocat a participar en la inauguració de l'edifici que ha d'acollir els preveres diocesans vells i malalts. La benedicció del bisbe Lluís Martínez i Sistach va obrir l'acte i, tot seguit, Mn. J. M. Membrado, delegat diocesà d'Economia, va explicar la història d'aquest projecte que es va perfilar en els darrers anys d'estada del llavors bisbe de Tortosa, Ricard M. Carles, i que ha comptat amb una aportació econòmica de la Generalitat.

El bisbe Lluís, el conseller Comas i l'alcalde de Tortosa van constituir la presidència de l'acte inaugural

J. Blanc i Bahima

Els plantejaments previs de revisió del projecte van ser una iniciativa de monsenyor Lluís Martínez i Sistach, convençut que calia repensar-ho tot com una ampliació d'aquest edifici centenari, de manera que estalviés despeses de construcció i, sobretot, de manteniment. D'aquesta manera es van unificar els serveis de les religioses de la Consolació i del personal col·laborador, que són els mateixos que els dels avis.

Durant l'acte inaugural, el conseller de Benestar Social va exposar un ideari que es podia resumir en les següents declaracions: «Acostuma a dir el president de la Generalitat que

la qualitat d'un país s'ha de mesurar per la capacitat d'ajudar els necessitats. I a més, hem de tenir atenció envers les persones que ho han donat tot per servir els altres. Aquesta residència serà com un raig de llum i un aixopluc amb caliu, en definitiva, avui, amb el suport de molts, som una mica millors que ahir».

Per la seva part, l'alcalde de Tortosa, Mariano Curto, va dir: «Aquesta ciutat s'engrandeix en valors morals pel fet de ser la capital de la diòcesi. Els capellans que han donat la vida servint els pobles en la dimensió humana i religiosa, bé mereixen un casal com aquest». Acabats els parlaments, es va descobrir la placa commemorativa.

El prelat es va mostrar satisfet i va donar les gràcies a les persones i a les institucions que han fet possible realitzar aquest projecte. I va voler esmentar que a Vinarós tenien la porta oberta aquells capellans que ho necessitin, seguint el criteri de situar els preveres més ancians en els centres que estiguin més a prop de la pròpia comarca.

Els presents van poder visitar les dependències i els seus comentaris van ser elogiosos, en especial per alguns detalls simbòlics, com les pintures del rebedor que representen els set sagraments, obra de la germana Sagrario de la Consolació, i dos quadres pintats per Mn. Gelida amb el tema de Mn. Sol i Enric d'Ossó.

El presbiteri diocesà s'aplega en una jornada eucarística

«L'evangelització és eminentment cristocèntrica»

J.B.B.

TORTOSA.— El mateix dia que s'inaugurava la nova residència per a sacerdots ancians es va commemorar la festa anual del *Reservat*: fa 44 anys que el Santíssim va ser reservat a l'edifici que va erigir el bisbe Moll.

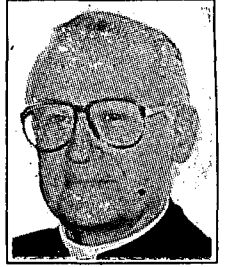
Fidels per vocació i per herència de la Germandat, es va viure la jornada eucarística i sacerdotal. Es va complementar la missa concelebrada per la immensa majoria del clergat amb la processó eucarística pels passadissos i jardins dels recinte, mentre s'entonava el cant «Haec est dies», compostat per Mn. Josep M. Peris.

El bisbe Lluís va remarcar el profund significat que tenia que a l'octubre d'enguany el papa Joan Pau II beatifiqués un grup de sacerdots operaris vinculats a Tortosa: «Ens apleguem en aquest Seminari del qual fa 50 anys que el bisbe Moll va col·locar la primera pedra». I el prelat va fer una crida a ser «signes de contradicció». També va recordar que «l'evangelització és eminentment cristocèntrica, no pot fer cap rebaixa de la doctrina revelada per Déu: Crist té un valor absolut i universal».

El rector del Seminari va convidar tots els presents a treballar pel foment de les vocacions sacerdotals, que en l'actualitat són dotze.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Nadal i «la cultura del cor»

De Nadal ençà, Déu roman en la història, present al costat dels homes, en la comunió de l'Església. Déu és, per qui ha trobat Jesucrist, no ja un interrogant desconegut, sinó una companyia benèvola i amiga que, sense deixar de ser misteriosa (fins i tot el misteri és més patent en aquesta gratuïtat humil de donar-se Déu), és plenament humana, ja que acompanya i sosté la vida, com una gràcia, en la humanitat de l'Església.

Per això, la capacitat d'evangelització, que ho és de testimoni, exigeix alguna experiència d'interioritat del subjecte que sóc amb el Vós fonamental per a mi; la qual cosa no és espiritualisme o pietat innecessària, sinó la condició del testimoni, que ho és, no d'un ideal, sinó d'una persona.

I és que no n'hi ha prou de conèixer la Paraula; cal haver estat encaçats i contagiats per la Paraula, amb prou força d'esperit per transmetre-la amb generositat. Així com «la Paraula va sortir del silenci etern del diàleg sens fi de l'amor, per tal de fer-se accessible i comunicable a l'home» (Bruno Forte, *La teologia como, compañía, memoria y profecía*, Salamanca 1990), la nostra paraula ha de sortir també del diàleg en silenci de l'amor interior. Només allò que surt de molt endins del cor pot arribar al cor de l'altre.

Continua essent veritat l'afirmació de Pau que només l'amor de Déu ens pot «urgir» a l'evangelització. Qui desitja, o anhela, o enyora posseir Déu necessita comunicar aquesta mateixa urgència. «Jo crec que la tasca principal de la meua vida és expressar Déu en cadascuna de les meves paraules i dels meus sentiments.» Així va expressar el seu convenciment més profund sant Tomàs d'Aquino (*Summa contra gentiles*, I, 2).

El Naixement, com a radicalitat de la presència de Déu en la història i en la condició humana, ens porta a una altra constatació sobre el fet cristià i les seves repercussions sobre la cultura: el que podríem anomenar «la cultura del cor».

El cor és, per a la Bíblia, la intimitat més profunda de l'home, el centre mateix de les seves opcions i decisions més radicals. I la cultura d'un home o d'un poble se situa —o s'hauria de situar— en aquest mateix nivell. Perquè no és pas desencertat de dir que la cultura d'un home o d'un poble és la manera com les accions de la vida i les obres de tota mena que fa expressen el seu «cor», aquest centre que, sempre segons la Bíblia, és la seu dels pensaments i de la voluntat. «On teniu el vostre tresor, hi tindreu el vostre cor.»

L'home, en les seves accions, en la relació amb els altres, en les institucions que crea, en totes les obres que fa, expressa sempre i inevitablement on té el seu tresor i on té el seu cor. El seu cor, que vol dir la seva mirada sobre la realitat i l'existència humana, la seva mirada sobre ell mateix.

I des del seu cor, l'home anhela la transcendència, en resposta a la «condescendència», a l'«abaixament» en la «kènosi» del Fill de Déu envers l'home, de què parlen els Pares de l'Església.

Per això, «l'home és el camí de l'Església». Aquesta convicció fonamental de l'encíclica programàtica de Joan Pau II anima tot el seu pontificat.

Lleida

S'ha celebrat la XIV Assemblea de Moviments i Serveis de Joves Cristians

Jaume Montaña

LLEIDA.— Recentment, va tenir lloc al col·legi Montserrat dels Germans Maristes de Lleida la XIV Assemblea de Moviments i Serveis de Joves Cristians del bisbat, a la qual van participar 125 nois i noies. Durant tot un dia, els joves cristians van parlar de política, la família, els estudis i la parròquia, la marginació i el Tercer Món, el compromís social i el món associatiu, del temps de lleure i de treball. Responien a la pregunta: Hi tens quelcom a dir?

Acabada la feina per tallers, es va fer la posada en comú, i es va cloure l'Assemblea amb informacions de les activitats de cada moviment i l'informe anyal de començament de curs de la Delegació de Pastoral de Joventut i de la Coordinadora.

També es va celebrar l'eucaristia, presidida pel bisbe de Lleida, Ramon Malla, que va assistir una estona a l'Assemblea, perquè és un dels moments forts de la pastoral juvenil que no vol perdre's i perquè ho porta molt al cor.

Es va demanar estar molt atents a la realitat viscuda per l'Església catalana.

En paraules de Roser Garcia, delegada diocesana de Pastoral de Joventut, cal estar molt atents a la realitat viscuda per l'Església catalana, tal i com ha dit el Concili Tarraconense celebrat fa poc, i viure de manera operativa les seves orientacions.

El dinar i el cafè-concert van donar un to de festa amb joia i alegria.

Vic

Trenta-cinc provincials jesuïtes d'Europa es reuneixen a la Cova de sant Ignasi

C.C.

MANRESA.— Fa poc aquesta ciutat es va convertir en la capital europea dels jesuïtes, ja que s'hi van reunir 35 superiors provincials d'arreu del continent. L'objectiu era intercanviar experiències i reflexionar sobre els problemes que cadascú té a la seva província. Entre altres temes es van analitzar quina és la funció i contribució dels jesuïtes a la Unió Europea i quin és el paper que han de fer per aconseguir la pau i el desenvolupament de l'Europa Oriental. Encara que només fos per unes hores, també va assistir a la trobada el pare general de la Companyia de Jesús, Peter-Hans Kolvenbach, i el bisbe de Vic, Josep M. Guix. Si la trobada s'ha fet a la Cova de sant Ignasi de Manresa és perquè té molta importància en l'àmbit jesuïta. Els 35 assistents van aprofitar l'encontre per visitar Montserrat i pregar davant la Moreneta.

ROCAFER aposta per la millora tecnològica dels seus productes

Al llarg de la campanya que ROCAFER va iniciar l'octubre passat, nombrosos han estat els articles que ja han assolit un alt índex d'acceptació per part de la seva clientela i que, sens dubte, esdevindran l'any vinent un dels eixos essencials de l'estructura comercial d'aquesta empresa que porta ja més de 30 anys oferint un servei professional i de qualitat a l'Església. Dins el sector de campanes, destaquen sobretot les centrals i els carillons. Quant al camp de la megafonia, les principals introduccions són les columnes de la sèrie 900 de la casa Bouyer.

Xavier Ferrer i Mola comparteix amb el seu pare, Pere Ferrer i Roca, les tasques directives de ROCAFER, una empresa familiar dedicada al món del so: megafonia i campanes, que durant les vint-i-quatre hores del dia ofereix un servei professional a tots els seus clients. Xavier ha viatjat recentment arreu de l'Europa anglosaxona i nòrdica—en els països d'aquesta zona geogràfica tenen molta cura del tema de les campanes atès que formen part de la seva litúrgia— per tal d'incorporar els productes de tecnologia més avançada a la seva xarxa comercial. La multinacional holandesa Real Eijsbouts i la francesa Bouyer, en l'àmbit de les campanes i la megafonia, respectivament, han estat dues de les firmes estrangeres que ROCAFER ha contactat per proporcionar als seus clients una immillorable qualitat en els seus articles.

«Cal recuperar la cultura de les campanes perquè simbolitzen la identitat, les tradicions i les arrels pròpies dels pobles. És una cultura d'un llenguatge únic i singular que a casa nostra roman adormida», afirma Xavier Ferrer. No obstant això, darrerament ha quedat palès a tot Catalunya, i també a la resta de l'Estat, un ferm revifament pel tema de les campanes.

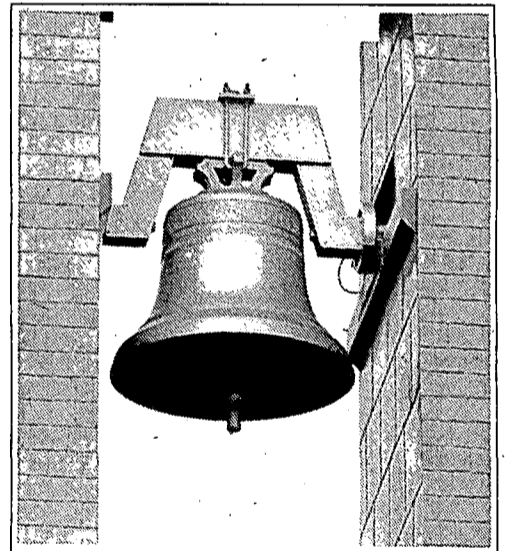
Una central—la qual acostuma a col·locar-se a la sagristia— està controlada per un potent ordinador que coordina les complexes funcions i comanda tots i cadascun dels moviments de les campanes, els carillons (grups de campanes) i els rellotges. D'aquesta manera, els rellotges posseeixen un grau d'exactitud molt elevat. Cal fer esment que aquestes centrals poden portar incorporat un receptor de sincronització via ràdio amb el patró europeu, utilitzat per TV i ràdio. Aquest receptor té una desviació horària de tan sols 1 segon en 10.000 anys. De més a més el canvi d'horari, a l'estiu i a l'hivern, s'efectua automàticament i, en cas d'interrupcions en el subministrament del corrent, un circuit electrònic s'encarrega que els minuts o les hores de retard siguin recuperats a pas accelerat.

Tres són els tipus de tocs de campanes que es poden programar: els horaris, els parroquials i els particulars. «Pel que fa als tocs de campanes, anys enrera cada llogarret tenia el seu còdi

particular; la gent coneixia a la perfecció si havia mort un nen o una nena, un adult o un ancià. Hi havia també diferències notables entre els tocs d'un poble de muntanya o els corresponents a un de la costa», diu en Xavier. Un dels objectius de ROCAFER es posar-se a disposició d'aquelles persones que vulguin recuperar aquesta cultura, tan arrelada al nostre país. Una tasca, certament, inestimable.

Les funcions fonamentals de les noves columnes de megafonia, uns receptacles acústics quasi intel·ligents construïts amb la més avançada tecnologia, són les següents: proporcionar una altíssima qualitat sonora—la seva directivitat controlada elimina la reverberació i redueix l'anomenat efecte Larsen (l'acoblament)—; aconseguir la uniformitat del so arreu del recinte; i atorgar una estètica discreta—en disseny, mida i color— que s'adapti a les estructures físiques, ja siguin antigues o modernes, de l'interior del temple o de l'edifici concrets. «La clau de l'èxit de les columnes Bouyer és combinar a la perfecció la qualitat i l'estètica. El seu rendiment és magnífic», confirma Pere Ferrer.

Cal assenyalar que aquestes columnes de megafonia, una de les principals novetats de ROCAFER per a aquesta temporada, han d'anar sempre connectades amb els micròfons i els amplificadors de la mateixa marca «per tal

d'obtenir la màxima qualitat del so», explica el Sr. Pere. Si els tres elements que formen aquest perfecte engranatge acústic no pertanyen a la mateixa casa comercial, de ben segur, les prestacions dels seus productes poden disminuir considerablement.

En el camp de les campanes, però bàsicament en el de la megafonia, hi ha força intrusisme professional. El Sr. Pere comenta que «actualment existeixen algunes empreses—primordialment, italianes i espanyoles— que confonen als clients, atès que utilitzen tecnologia molt antiga i/o de poca qualitat, alhora que sovint manipulen les marques de prestigi en els diferents articles amb els que hi treballen». ROCAFER posseeix un certificat de garantia que avala tots i cadascun dels seus productes. El compromís d'una empresa líder envers els seus clients.

Miquel Àngel Codina

Enquesta de Càritas diocesana sobre el món universitari

Urgell

Un estudiant d'Urgell gasta més de 80.000 pessetes mensuals

PONTS.— «Despeses econòmiques extraordinàries» i «un sacrifici a nivell econòmic familiar» són els problemes que els pares dels universitaris de les comarques del bisbat d'Urgell acusen pel fet d'haver de traslladar-se els fills fora del poble, segons els resultats d'una enquesta realitzada per Càritas Diocesana. Sílvia Torné, de Ponts, ha enquestat 167 famílies i 202 universitaris dels pobles del bisbat.

Antoni Mirabet

Quaranta-cinc famílies de les 167 enquestades paguen mensualment entre 60.000 i 80.000 pessetes mensuals, 29 famílies entre 80.000 i 100.000 pessetes i per a 15 famílies les despeses mensuals sumen entre 160.000 i 200.000 pessetes. Les famílies dels universitaris ingressen entre menys de 50.000 pessetes mensuals (2) i més de 750.000 pessetes (4). La majoria

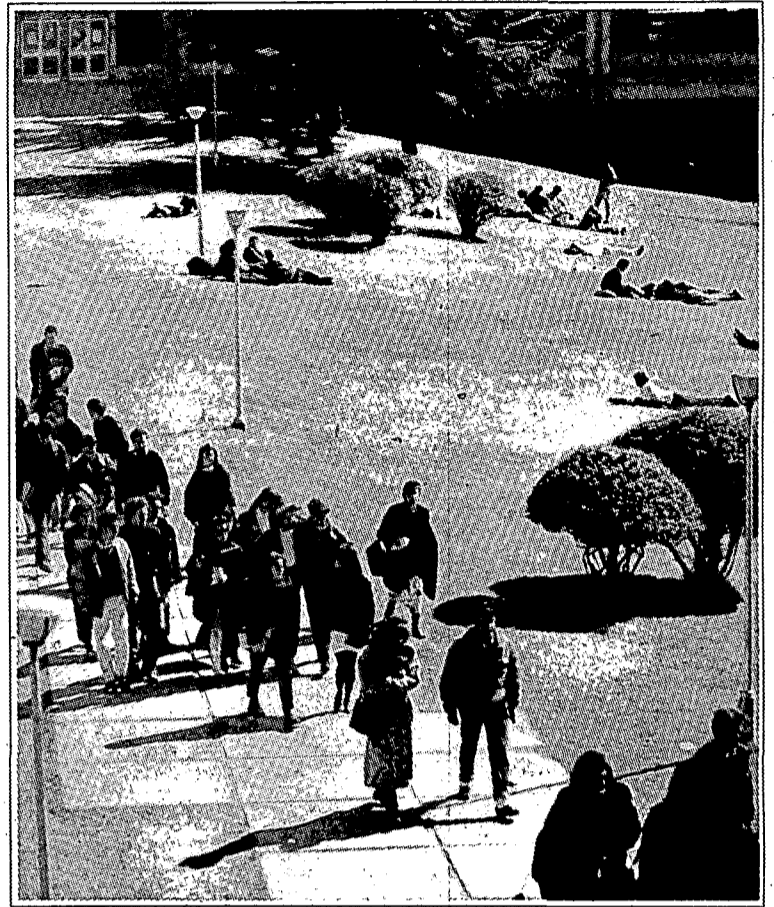
(50) entre 200.000 i 300.000 pessetes. Les ajudes són les següents: el 71% no han rebut cap ajuda i el 29% tenen una beca que oscil·la entre 20.000 i 40.000 pessetes mensuals. La majoria dels pares (74) diuen que no reben cap informació sobre la formació acadèmica i les possibilitats professionals.

Sílvia Torné ha entrevistat també 202 estudiants universitaris. El 85% han manifestat la convenien-

cia d'una línia pública d'autobusos que recollís els estudiants als pobles i el 71% han dit que utilitzarien aquest transport. El 38% estudien i treballen simultàniament, d'aquests solament 3 tenen contracte fix, i la majoria (86) viuen en un pis compartit i consideren just el seu cost.

El 2% dels estudiants provenen de l'Urgell

L'estadística d'universitaris a Catalunya l'agost del 1995 era de 294.875 estudiants, dels quals el 2%, 6.560, procedien de les comarques del bisbat d'Urgell i d'Andorra. Les comarques del bisbat amb major nombre d'universitaris són la Noguera (1.170), el Ripollès (1.111) i el Pla d'Urgell

Quaranta-cinc famílies de les enquestades paguen entre 60.000 i 80.000 pessetes al mes

(733) i les demarcacions amb menys universitaris són el Pallars Sobirà, la Vall d'Aran i Andorra. Molts han elegit les universitats de Barcelona —1.607 la Central, i 1.445; l'Autònoma— i 1.654 estan matriculats a Lleida. Els estudis escollits per la majoria són: dret, magisteri, empresarials, econòmiques i enginyeria tècnica.

L'objectiu de l'estudi de Càritas Diocesana és saber si el fet que obliga els universitaris a estudiar fora del poble ocasiona especials

problemes econòmics i familiars. A partir dels resultats de l'estudi, Càritas es «plantejarà la possibilitat d'iniciar alguna actuació per paliar els problemes de les famílies». Ningú no s'imaginava que existís una diferenciació tan considerable entre les despeses ocasionades per un estudiant de comarques i els de ciutat. D'una o altra forma s'han de compensar o bé paliar les diferències que també es fan extensives a altres camps, especialment el de l'atenció sanitària.

Solsona

Acompanyar els missioners amb postals i torrons

SOLSONA.— El bisbat de Solsona des de fa 4 anys ha iniciat una campanya per enviar torrons als missioners de la diòcesi, anomenada «torronada missionera», i fa un any va començar una altra campanya paral·lela de «postals missioneres de Nadal».

Lluís Badia

Aquests detalls són molt agraïts pels missioners que reben un regal que els apropa a la seva terra i que poden compartir amb els seus companys, amics i fidels. L'any passat els torrons van costar 41.600 pessetes i la seva tramesa, 95.038, en total: 136.638

pessetes. Se'n van recollir 154.000, i van sobrar, per tant, 17.632 pessetes. Aquest romanent, afegit al que es va fer de la venda de les postals de Nadal, va permetre enviar 50.000 pessetes al P. Francesc Ubach, missioner del bisbat de Solsona a Costa d'Ivori, per ajudar a pagar els estudis d'un noi de la seva comunitat.

Si voleu fer arribar els vostres donatius podeu fer-ho directament a la Delegació de Missions del bisbat de Solsona o a través dels comptes corrents a la Caixa de Catalunya, oficina de Solsona, nº 4664-16 i la Caixa, oficina de Solsona, nº 2560-12.

Enguany també es poden adquirir «les postals missioneres de Nadal». N'hi ha tres models nous al preu de 25 pessetes cada una.

Un pesebre-miracle vivent

LI. B.

VILANDENY.— En aquest poble del Solsonès, tocant al Berguedà, fa sis anys que se celebra un pesebre vivent que cada any ha augmentat l'èxit de visites. L'any passat, s'hi van aplegar uns 500 visitants, entre ells el bisbe Antoni

Deig. Potser això ja no seria notícia tenint en compte que cada any són més els pobles que organitzen aquestes celebracions nadalenques, així com els tradicionals pessebres populars i artístics. El que fa notícia del pesebre vivent de Vilandeny és que el poble té solament 9 habitants. De manera que, ni que una de les «figu-

res» sigui el bon senyor rector amb la seva pipa, no ho podrien organitzar sols i és lloable la col·laboració dels veïns d'altres pobles agermanats en un mateix ideal, com Gargallà, Navès i Montmajor. Les representacions es fan el dies 25 i 26 de desembre i l'1 de gener, a les 19 i a les 20 hores.

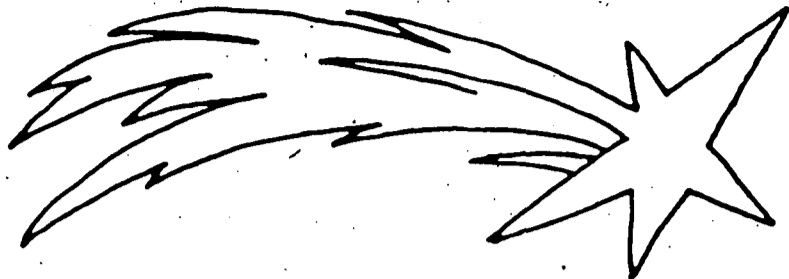
Sempre
vivint aquí
i segur que
hi ha
moltes
coses
que encara NO
has vist.

No tanquis els ulls.

Col·labora amb Càritas trucant al 301 35 50, fent la teva aportació al ServiCaixa o al nº de compte 0965-0200010269 de "La Caixa".

Càritas
Ajuda'ns a ajudar.

Vida Creixent

«Fem CRÉIXER el Cos de Crist arreu —família, professió, parròquia, etc.— on participem fraternalment en una comunitat. I és en aquest trobament amb els altres que Sant Joan ens anuncia el do de Déu»

(A. D'Heilly, a «El rostre Humà de Déu»
Public. Abd. de Montserrat, Col. El gra de blat, núm. 8)

Des de la talaia dels anys, com es veu el Nadal?

Des d'infants hem esperat el Nadal. I l'hem vist passar veloç, com una exhalació, deixant un desig de més... En créixer n'hem anat captant l'esperit, i segons l'estat dels nostres ànims, ens ha penetrat més o menys. Quan hem arribat a grans, si hem pogut transmetre'l, el Nadal se'ns ha aparegut amb tota la seva intensitat, i potser després ens ha deixat un cert aire d'enyorança... Per això hem fet una petita enquesta amb aquesta senzilla pregunta: Com veus el Nadal des de la talaia dels anys?, i ací van unes respostes.

JOAN VIÑAS i BONA

Com una nova ocasió perquè tota la família ens reunim, resem a prop del pessebre, senzill o dels artístics que uns bons amics ens regalaven fa molts anys, i dir junts al Pare que com els mags i els pastors volem oferir al petit Jesús, el nostre amor, bo i renovant-li la promesa de procurar ser bons i estimar tothom.

JOSEP NADAL I CANALS

A mesura que avancem en edat, diria que ens sentim més inclinats a cercar la síntesi en tot el que hem viscut. En aquesta ocasió, la síntesi me la dóna el cant d'entrada a la missa vespertina de Nadal: *Avui sabreu que el Senyor vindrà a salvar-nos i demà veureu la seva glòria.* (Ex. 16:6-7).

Superades les il·lusions infantils, les perplexitats de la joventesa i assumides, de temps, les responsabilitats de l'edat madura, la síntesi dels meus Nadals és l'avui de salvació que ens aporta des de la fe viscuda amb caritat. I la confiança que la humilitat del portal de Betlem esdevindrà, un dia, el pòrtic de la glòria que la bondat del Senyor obre a tots els qui en aquesta vida hauran estat homes i dones de bona voluntat.

Heus ací el Nadal joiós i immarcescible des de la meua talaia.

MARIA DEL VINYET MADURELL

El Nadal, per a mi, a la tardor de la meua vida, és un temps entranyable tant en la part espiritual com material. Malgrat que el consumisme ha fet un negoci de tot el que envolta les festes, no deixa d'haver-hi un esperit d'unió i de pau familiar, quedat aparcat en aquests dies, els problemes, angoixes, tristeses i desavinences entre les persones. Pel que fa a la part espiritual, és un temps tendre, d'esperança en el Senyor que ve a nosaltres una vegada més

i ens fa viure amb alegria aquesta encarnació del Fill per mitjà del Sí de Maria. Els anys m'han servit per madurar més aquesta fe, i viure amb més intensitat el Misteri de la nostra Redempció.

JOSEP ALCAÑIZ i BARNILS

Nadal és la manifestació de la Paraula de Déu i cada dia són menys els que ho saben. El pessebre s'ha canviat: humilitat i senzillesa, per ostentació i materialisme. Moltes llars no són amor, sinó convivèn-

cia interessada, i a l'Infant ni tan sols se'l deixa néixer. Allò que abans era una foguerada de Pau i Germanor, avui només és un caliu que cal que conservem per revifar-lo, i nosaltres som aquest avui en el temps d'aquesta Història.

EMPAR AJADO

Tanco els ulls i el que recordo del Nadal d'abans són llums i lluentors de la fira de santa Llúcia... De nena: a casa fent un pessebre, sense ordre, col·locant-hi tot el que tenia al meu abast... Jove: La Missa del Gall, els turrons i l'ajuda als pobres... Casada: El goig de poder participar amb els fills en les Eucaristies de Nadal... Ara, ja grans, Nadal és la gran festa familiar que ens reuneix al voltant de la taula, i et mou a donar gràcies a Déu pel do del seu Fill i la felicitat de fruit-la tots junts amb senzillesa i pau.

Torno a aclucar els ulls i no veig lluentors, sols penso: Déu meu, que depressa han passat els anys!

ANTONI BOSCH

Podria caure en el tòpic que abans era una festa més viscuda espiritualment, o si més no, menys comercialitzada... No ara, sinó de fa molts anys que per a mi Nadal és el misteri grandios que l'Església ens recorda en el moment del cicle litúrgic. Això és que Déu Pare creador i per amor, es fa home, de manera visible com a Fill, Jesús, perquè d'una forma explicitada ens sentíssim d'una vegada fills... és a dir, família del Creador.

ELENA GALLÉS

Quan era adolescent va caure a les meves mans el full d'un calendari, que encara guardo, i que donava una explicació sobre el Nadal. No sé qui és l'autor, però cada any el rellegeixo; encara m'impresiona... Nadal és festa gran i assenyalada. És la festa que no es passa mai. Sempre és com si fos nova. Celebrar un bon Nadal és el que tothom més desitja. Aquest dia, tot s'aboca. Quina claredat que té el Nadal, encara que el dia sigui gris, núvol o plujós! És una claredat que ve de dins mateix de la festa. És la claror que ve del Nen Jesús. Aquest és el Nadal que encara em resulta vàlid als meus anys!

J. L. FERNÁNDEZ COLL

Com una repetició, any rere any, de l'anunci de l'àngel als pastors de Betlem. L'anunci que ens ha nascut un Salvador, el Messies, el Senyor. Anunci ple de joia i d'esperança, d'amor i tendresa... Anunci que es va transmetent a través del homes i que nosaltres ja avis, ens hem de fer àngels per anunciar-ho als nostres fills i als nostres néts perquè així es va perpetuant la història del cristianisme.

I podríem continuar oferint als nostres lectors testimoniatges de com Nadal és sempre present en la nostra vida, però sempre és variant, sempre al punt just dels nostres estats d'ànim, sempre llum inextingible d'esperança, sempre un principi del camí que ens ha de dur al Nadal sense misteri. (O.C.)

ESPAI DE L'ANIMADOR

«No ha fet res sense estimar-ho»

J.N.C.

Aquesta abrandada lloança que ens transmet el *Llibre de la Saviesa*, tot i que és adreçada directament a l'acció amorosa de Déu envers el seu poble, no deixa de ser tanmateix una exhortació sempre actual perquè en tot allò que projectem i realitzem hi posem el màxim d'amor i de seny possibles.

Seny i amor són dues virtuts que convenen a tothom, qualsevulla que siguin les seves condicions i creences. Una altra cosa fariem tots plegats si a l'hora de ponderar, o de blasmar, situacions i conductes sabéssim trobar la manera justa, equànime i equilibrada per fer-ho.

Això que creiem que convé a tots té encara un to i un pes particular pel que fa als nostres animadors i animadores. I no pas amb cap intenció d'apartar-se del comú de la gent ni pretendre establir cap mena de categories.

Ho diem, senzillament, per raó de la missió que se'ls ha confiat i han acceptat, de cara a confortar i animar la vida d'un grup de persones desitjoses de conèixer humanament i espiritualment en un ambient d'autèntica germanor cristiana.

Hem insistit en altres ocasions, i no serà aquesta la darrera, en assenyalar i recomanar que els nostres animadors i animadores actuïn amb humilitat i simpatia, amb sinceritat i prudència, amb equanimitat i equilibri, amb continuïtat i paciència, etc. És a dir, que actuïn amb seny...

Sense oblidar, sobretot, la condició definitiva: l'amor, que sobrepassa l'interès de l'altre per damunt del propi. Recordem-nos del jove de l'evangeli que, segons ell, complia tota la llei i era fidel a totes les normes, però que a l'hora de «donar-se» i estimar de debó, es girà d'esquena...

... que
purament a
Ella, insiga-
gué.
mateix, en una safata,
apista.
va entrar; però, a causa
que havia fet davant els
aïmà que l'hi donessin.
pitjar Joan a la presó.
en una safata, el donaren
i ella el va portar a la seva
deixebles de Joan anaren a en-
el cos i li donaren sepultura.
van fer saber a Jesús.

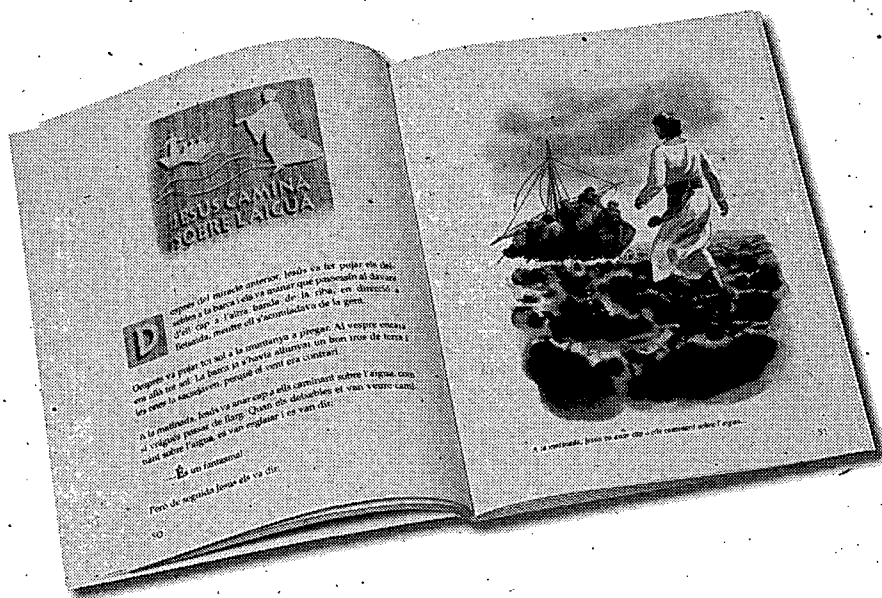
... fill d'Herodes el Gran, va governar
des de l'any 4 aC fins al 39 dC.
Lc 9,19; Mc 6,16; Jn 6,14.
Lc 9,7-9.
Lc 11,20. *L'el·lecció que un ho-
cursada per espasa (Lc 11,16).
divorciat de la seva primera
Herodes. Vegeu Mc 6,17.
Encara que el fill
era Herodes (v. 11).
Amb el relat de
Herodes sembla
Jesús (vegeu
Mc 6,16-21).

... L'origen de
segués a l'erba, prengué
els dos peixos, alça els ulls
la benedicció; parti els pans,
als seus deixebles, i ells els donaren
gent. * Tothom en va menjar tant
volgué. Després van recollir els bocins
de pa que havien sobrat i hi ompliren
dotze cistelles. * Els qui n'havien men-
jat eren uns cinc mil homes, a més de
les dones i les criatures.

Jesús camina sobre l'aigua
(Mc 6,45-52; Jn 6,16-21)*

Tot seguit, Jesús va fer pujar els
deixebles a la barca i els manà que pas-
saven multiplicació dels pans. * 4,24. * L'epi-
tropical del dia es fa al capvespre. * Sobre la
clausura dels deixebles, vegeu Mc 6,37 nota f, y
relat de connotacions eucarístiques: els grans
Jesús en següents moments són molt semblants als
el·lecció mateix; fari; en l'últim, sobre (24,26).
banda, l'atenció es concentra sobre els
seu en part dels personatges; i Compara el
la multiplicació dels pans amb 2Re 4,42.
ambé els textos de l'AT on Déu nodreix
ble en ple desert (Ex 16, 21; 17,3; 23,12;
105,40; Sv 16,30-36).
(Mc 4,35-41; Mt 8,23-27).

Perquè els vostres fills puguin acostar-se a la lectura de la Bíblia...

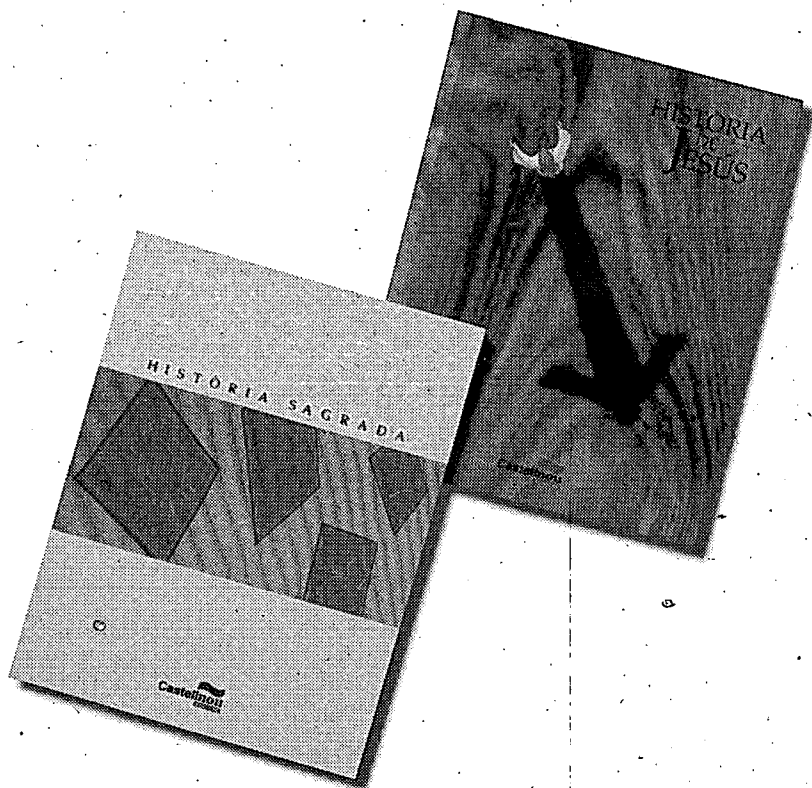
...presentem una edició especial de l'Antic i del Nou Testament explicats als infants.

Per què esperar que els més joves coneguin la Història Sagrada i la Història de Jesús?

Amb aquests llibres de lectura fàcil, amens i profusament il·lustrats a tot color, pretenem que aquells que encara no gosen atansar-se a una Bíblia, coneguin fets i esdeveniments tan importants com el sacrifici d'Abraham, el Pas pel Mar Roig, l'Arca de l'Aliança...

Per primera vegada els infants tenen al seu abast un doll d'informació completament bàsica per a la seva formació religiosa i per a la seva formació cultural. Amb els llibres *Història Sagrada* i *Història de Jesús* s'enriquiran culturalment ja que coneixeran fets que més tard tornaran a trobar en àmbits tant diversos com la literatura, la música, l'art o fins i tot el cinema.

Per als vostres fills, aquest Nadal, un regal caigut del cel...

AMB LICÈNCIA ECLESIASTICA

Castellnou
EDICIONS

H GRUP HERMES EDITORA GENERAL S.A.

L'Editorial Castellnou ha cedit a perpetuïtat un percentatge de drets d'autor de les vendes del llibre *Història Sagrada* a Càritas Diocesana.

Avisos i comunicats

BARCELONA

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **S.E. CATEDRAL BASÍLICA DE BARCELONA.**— Celebracions de Nadal. Divendres, 22 de desembre a les 19.30 hs., Celebració penitencial. Diumenge, dia 24 a les 12 de la nit, Missa del gall, presidida pel Sr. Cardenal-Arquebisbe. Dilluns, dia 25, dia de Nadal, a les 12 del matí Missa i Benedicció papal, presidida pel Sr. Cardenal Arquebisbe.

• **PARRÒQUIA DE STA. MARIA REINA** (Carretera d'Esplugues, 103. Tel. 203 55 39 - 08034 Barcelona).— Diumenge, 24 de desembre, a les 24 h. solemne Missa del gall. S'interpretaran parts del *Messies* de Haendel, obres de Mozart, i nades populars.

• **NADAL AL MONESTIR DE PEDRALBES.**— Horari de les celebracions nadalenes: Dia 24, 18h. vespres; 19 h. primera missa de Nadal; 23 h. missa solemne de mitjanit. Dia 25, a 13h. missa del dia; a les 19 h. vespres.

• **PARRÒQUIA DE STA. CREU DE CABRILS** (Plaça de l'Església - 08348 Cabrils).— El dia de Nadal, 25 de desembre, a les 21.30 hs. tindrà lloc el tradicional Concert de Nadal, a càrrec de la Coral Santa Elena. Durant els dies 27, 28 i 29 de desembre, el Grup de Visitadors de Malalts de la Parròquia visitarà les Residències d'Avis del poble, hi celebraran l'Eucaristia, s'obsequiarà als residents i s'acabarà amb una festiva vetllada.

• **AJUDÀ A L'ESGLÉSIA NECESSITADA.**— Exposició de Naixements i Bíblia infantils. A la Basílica de Santa Maria del Pi, del 20 de desembre al 7 de gener 1996. Hores de visita, cada dia de 10 a 13 h., i de 17 a 20h. També Ajuda a l'Església Necessitada, juntament amb el Grup de la Pasqua, us conviden a la pregària per a la unitat dels cristians tots els dimecres de l'any, a les 19.15 h. a la Parròquia de Santa Anna (Rivadenedra, 3, 08002-Barcelona).

• **ENTESA JUDEO-CRISTIANA DE CATALUNYA.**— La conferència corresponent al mes de desembre tindrà lloc el dia 28 de desembre, a tres quarts de vuit del vespre, a la Sala Claret, c/ Llúria 5, versarà sobre el tema *Los albores de la vida día en Espanya*, a càrrec del senyor Carlos Benarroch.

• **APOSTOLAT DE L'ORACIÓ DE CATALUNYA.**— Tanda d'Exercicis espirituals per a laics, religiosos i religioses. A la Casa d'Exercicis de Sant Ignasi, de Sarrià. Del 8 al 13 de gener. Serà dirigida pel P. Manuel Orta,

S.J., director del Secretariat Nacional de l'Apostolat de l'Oració. Per informació i inscripcions: Casa d'Exercicis de Sant Ignasi, c/ Carrasco i Formiguera 32, Tel. (93) 203 88 62, 08017-Barcelona, o bé, a A. Rossell, Manresa, tel. (93) 873 20 84.

• **ASSOCIACIÓ DE PESSEBRISTES DE BARCELONA** (Carrer Paradís 3, pral. 2º - 08002 Barcelona).— Concurs públic de Pessebres per a nois i joves de 10 a 21 anys. Oberta la inscripció fins al dia 31 de desembre. Els pessebres, a nom d'un sol realitzador, han de restar exposats des del dia de Nadal fins a la Candèlera (2 de febrer) i hi ha de figurar en lloc ben visible la Sa-

grada Família a l'escena del Naixement.

de Banyoles. Inscripcions: telèfon 57 17 58.

TARRAGONA

• **ESCOLA DE MÚSICA ANTISTIANA** (C. de Sant Pere 10 i 11, 43717. La Bisbal del Penedès).— Diumenge, dia 24 de desembre, a les 18.30h. Concert de Nadal, a càrrec de Pòdium de Joves Músics-Cors Antistiana i Santa Maria, obres de Gruber, Bocherini, Bach, Brahms.

GIRONA

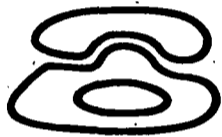
• **OBRA D'EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Tanda eclesial d'Exercicis, del 27 al 31 de desembre, a la Casa d'Espiritualitat

TORTOSA

• **PESSEBRES VIVENTS.**— A Jesús (Tortosa): Dies 25-26 de desembre, i 1 de gener. De 18.30 a 20.30h., a Casa Mares Teresianes. Organitza: Parròquia de Sant Francesc. A L'Ampolla: dies 23, 26 i 30 de desembre, i 6 i 7 de gener, de 18.30 a 19.30 de la tarda. A Càlig (Castelló): *Pessebre amb diorames*: Diumenges i festius del 24 de desembre al 28 de gener. De 17.00 a 20.00 h., a la Caixa Rural. A Camp-redó (Tortosa): *Pessebre Monumental*: diumenges i festius del 25 de desembre a l'11 de febrer de 1996. De 18.00 a 20.00 h.

TELÈFON DE LA SALUT MENTAL

FUNDACIÓ NOU CAMÍ

Psicotelèfon

(93) 427 44 22

El servei que es dona des del Psicotelèfon és anònim, gratuït i inspirat en els principis de l'Humanisme Cristià.

AVÍS A JUBILAT/DA O PERSONA PROPERA A JUBILAR-SE

L'Obra de la Mare de Déu de Fàtima necessita

GESTOR-ADMINISTRADOR

La Fundació de la Mare de Déu de Fàtima escollirà d'una terna d'interessats, el perfil dels quals seria el següent:

- Formació i Experiència Directiva o Executiva.
- Bona salut, energia, decisió, capacitat de negociació.
- Capacitat per a relacionar-se en mitjans públics, religiosos, polítics, socials.
- Eficax en aixecar recursos, controlar un pressupost i motivar els seus col·laboradors.
- Hi ha previst compensar econòmicament el seu temps de dedicació en forma legal i compatible amb la seva pensió de jubilat.

La fundació entre múltiples activitats manté Residència de Gent Gran, Centre internat per a infants i bebès amb abandonament social. Assistència a tuberculosos i necessitats en general.

Envieu Currículum a: **Porta-Selecció**. Consell de Cent 315, entresol 2a. 08007 Barcelona. Ref. 1203

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

NOMÉS 340 MISSIONERS REBEN CATALUNYA CRISTIANA A TOT EL MÓN. LA RESTA, ESPEREN UN PADRI.

- P. FRANCESC TRILLA
(Miss. Claretians)
78970 - SAO MIGUEL
BRASIL 25.584 Ptes.
- JOSEP GONZÁLEZ ESTEVE
APARTADO 222-2120
5SAN JOSÉ
COSTA RICA 25.584 Ptes.

- CARLOS NSUE OTONG
B.P. 2602
LIBREVILLE
GABON 25.584 Ptes.
- P. JOAN BAUZA
PARROQUIA S. JUAN M. VIAM
AV. JAVIER PRADO OESTE, 765
LIMA 17 - PERÚ 25.584 Ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P. Tel.

L'import el faré efectiu mitjançant: xec que adjunto gir postal

Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

Entitat

Oficina

DC

C/C o Llibreta

Senyor director, li prego que atengui, amb càrrec al meu compte / a la meua llibreta, els rebuts que li presentarà «CATALUNYA CRISTIANA»

Signatura:

Que la Flor de Nadal ens ajudi
a ser més fidels a Déu i al Poble.

Mons. Antoni Deig,
bisbe de Solsona

LA FLOR DE NADAL

Autor: Francesc A. Picas

ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

PER NADAL, VÉVEN ELS FREDS,
I ELS CAMINS SÓN PLENS DE GEBRE,
MISSA DEL GALL, EL PESSEBRE,
EL TIÓ I ELS PASTORETS.

(Preludi de «La Flor de Nadal»)

Un espectacle musical simpàtic, alegre i popular, representat amb totes les novetats tècniques, que captiven i emocionen.

La Flor de Nadal de Francesc A. Picas expressa sobre l'escenari tota l'essència del Nadal bíblic, evangèlic i tradicional en uns quadres plens de llum i de color.

La Flor de Nadal! Un nou estil de «Pastorets»

ELS SUPER-PASTORETS de CATALUNYA.

DIES DE REPRESENTACIÓ

SANT ESTEVE	26 DESEMBRE	1995
DIUMENGE	7 GENER	1996
DIUMENGE	14 GENER	1996
DIUMENGE	21 GENER	1996
DIUMENGE	28 GENER	1996
DIUMENGE	4 FEBRER	1996

HORA DE LES
REPRESENTACIONS:

Tarda a 2/4 de 5

LOCALITATS

INFORMACIÓ, VENDA I RESERVA

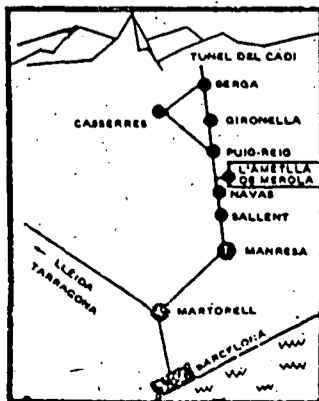
A L'AMETLLA DE MEROLA

RAMON RIERA: c/ Vell, 18 - Tel. 839 02 36

Cada dia de 7 a 9 del vespre. Dissabtes d'11 a 2 de la tarda.

A MANRESA

VIATGES BAIXAS, S.A.: Carretera de Cardona, 2 - Tel.: 872 35 69.

Prefix telefònic de Barcelona (93)
Situació geogràfica: carretera de Manresa a Berga,
quilòmetre 21

Infants de Romania

Romania té una població de 23 milions d'habitants, dels quals uns 6 milions són infants de menys de setze anys. En l'actualitat, aproximadament vuitanta-cinc mil d'aquests nens estan internats en sis-centes institucions, on el nivell de vida ha millorat considerablement després del desplegament de l'ajuda internacional. A partir d'una entrevista amb la Dra. Maria Emmanuela Zaharia, d'ACAT-Romania, Colette Deparis ha realitzat aquest reportatge.

L'origen del drama

Durant més de vint-i-cinc anys ha funcionat a Romania un fenomen aparentment únic dins de la història de la humanitat. El «Conducator» (Ceaucescu) obligava les dones romaneses a tenir quatre o cinc fills; ell n'assegurava la col·locació des del naixement. En certa manera, les dones funcionaven com a màquines d'infantar. Així, entre els seus deures, figurava l'abandó dels nadons a l'Estat, que es comprometia a fer-ne bons ciutadans.

Malauradament, les terribles restriccions alimentàries a què la població era sotmesa també existien a les cases d'infants. D'aquí vingueren les injeccions de sang compensadores, efectuades evidentment amb xeringues que no es llençaven i a conseqüència de les quals es transmeté la sida o l'hepatitis B (la meitat dels infants europeus malalts de la sida són romanesos). I què direm dels biberons grossos; un de cada tres contenia te amb sucre, ja que faltava llet!

Qualsevol psicòleg subratlla la importància decisiva que té, en el desenvolupament humà, la primera infància. L'absència d'una veritable relació afectiva, d'alimentació suficient i racional, precipitava aquests infants a totes les formes d'inadaptació. Quan, cap als tres anys, la «comissió» mèdica examinava l'infant per decidir-ne l'orientació, aquell que no parlava, que no caminava, que no era net, era enviat per a la resta de la seva vida als circuits dels disminuïts. Es tracta dels «mouroirs» que l'opinió internacional descobrí el desembre del 1989. Tot això és el resultat d'una política de natalitat boja i d'una gran misèria. Cal saber que a Romania hi ha hagut una destrucció sistemàtica de les estructures socials. Es van destruir pobles, ciutats, grups socials. Això destruï els instints naturals. La situació dels disminuïts és el resultat d'una política criminal que començà els anys 50 i que, en els últims anys abans del 1989, exercí una pressió terrible. El comportament respecte als marginats mostra el

poc valor donat a la persona humana.

1994.

Cinc anys després de la revolució no tot està resolt. És cert que les botigues i els supermercats són plens, però ... hi regna l'apatia. Els romanesos es mobilitzen per subvenir a les seves necessitats, però no s'ocupen gens (o poc) dels infants del carrer ni dels malaurats disminuïts.

«Un 2% dels nadons han estat abandonats durant els últims tres

anys (igual que sota Ceaucescu) i el seu futur sembla molt fosc». (*Le Monde*, 14 de setembre de 1994: «Bucarest intenta de lluitar contra el tràfic d'infants»).

Una economia en ruïna

Protegir els infants i garantir-los un bon començament a la vida és la inversió més segura que una societat pot fer. Cal primerament reconstruir una economia en ruïna on els infants són els més durament afectats i castigats. L'assignació que dona l'Estat roma-

nès per als infants de les institucions és de 1.360 lei per dia, la qual cosa no representa ni un dòlar (el canvi està a 1.742 lei per dòlar). Un quilo de carn costa entre 3.000 i 7.000 lei; un quilo de sucre, 1.200 lei; un quilo de llet en pols, 3.400 lei; un quilo de llet especial per a nadons, 5.000 lei, ... i no tot s'acaba aquí: unes sabates per a un nen de 6 anys costen de 7.000 a 12.000 lei; un abrigo, 36.000 lei.

Com es pot veure, el subsidi assignat per l'Estat és baixíssim i no cobreix les necessitats mínimes

mes de l'infant. D'aquí ve que hi hagi una desnutrició, la qual cosa pot provocar un retard mental.

Un diari de l'oposició, *Romania libera*, del dia 14 d'octubre del 1994, publica que més del 50% del sou d'una família romana és destinat a l'alimentació; als jubilats, el que cal destinar a l'alimentació els comporta un 65% de la seva pensió. Les poblacions més castigades són sempre els infants i la gent gran, davant d'una nomenclatura que s'enriqueix cada dia.

La transició vers l'economia de mercat afecta de manera brutal les categories més vulnerables, i els infants en són els primers perjudicats. Un exemple tret de la població preescolar: un àpat en un jardí d'infància costa als pares 1.150 lei. Quan els pares no poden pagar-lo, el fill és tret del jardí d'infància i es quedarà a casa amb un tros de pa. A Moldàvia, la freqüentació dels jardins d'infants ha passat d'un 75% a un 15% en certes ciutats.

Com es pot millorar la situació?

Per a ajudar els romanesos a treure els infants d'aquestes estructures d'Estat on són tancats, sorgeixen immediatament dues propostes:

- L'adopció: les lleis romaneses actuals no la faciliten i els directors de les «cases» volen mantenir el seu efectiu d'infants.

- Constitució de «ciutats» d'infants: SOS Poble d'infants (iniciativa austríaca) n'ha construït tres a Bucarest, Sibiu i Timisoara. Una «mare social» assegura la vida dels infants a l'interior de la casa. Un ex-campió de tennis, Ion Tiriac, va construir també un poble.

Aquestes iniciatives pretenen de millorar i d'humanitzar la si-

Segons un recent informe de la UNICEF, Romania bat els rècords de mortalitat maternal i infantil

El procés de l'abandonament

El procés de l'abandó és variable:

—La mare entra en una maternitat i hi té un fill. Al cap de 24-48 hores se'n va donant una adreça falsa, una falsa identitat. D'aquesta manera el nadó no existeix, és abandonat, totalment renegat. (Una sala especial és reservada en cada maternitat a aquests nens). Com que no té cap identitat, no serà acceptat a les institucions de l'Estat i s'estarà mesos i mesos a la maternitat. És una mort civil. Si per atzar estava malalt —de la sida, per exemple— i moria, no podria ser inhumat legalment.

—Un altre procés: les mares joves —d'uns setze anys generalment— no tenen mitjans econòmics i no volen educar l'infant. Llavors és portat en una guarderia de l'Estat. És rar que la jove mare torni de tant en tant per seguir l'evolució del nadó i li porti allò que realment necessita més: una mica d'amor. Més sovint, el fill és pràcticament abandonat. Però, en aquest cas, com a mínim, té una identitat personal.

—La mare soltera, rebutjada totalment per la seva família, pel seu poble, sovint estima el seu fill. Com ho ha de fer per a educar-lo, sola i sense diners? L'única solució que se li proposa és de deixar-lo a la institució. A poc a poc el sentiment s'apaga i això acaba pràcticament en un abandó del fill.

—Una altra situació: el nadó malalt és hospitalitzat i la mare aprofita aquesta situació per a abandonar el fill. Deixa una adreça falça i ja no tornarà mai més a buscar el seu petit. També en aquest cas, després d'haver estat un any hospitalitzat, serà dut a una institució de l'Estat.

La conclusió és clara: Hi ha pocs orfes de veritat, no passen d'un 3%. Portats en institucions, sovint abans de l'edat d'un any, per motius essencialment socials, un 50% dels infants perden tot contacte amb llurs pares. Aquesta ruptura, associada a una manca afectiva, es tradueix, en un 80% dels infants, en un retard de desenvolupament i en deficiències motrius.

tuació dels infants. Una altra situació prevista per la llei romanesa, però pràcticament desconeguda al país, és l'acolliment familiar. És una veritable alternativa a la institucionalització, que permet a un nen petit de dir «mare» a algú que se l'estima.

Algunes religioses romaneses també han esdevingut mares d'infants orfes. Actualment existeix una casa familiar a Cimpina (a 70 km. al nord-est de Bucarest), construïda amb donacions procedents de França. Per a reconstruir famílies en caldríen centenars. La capacitat de recuperació dels infants és extraordinària. També en aquest cas les assignacions de l'Estat són insuficients per a atendre les despeses que representa l'educació d'un infant. És en aquest aspecte que nosaltres podem ajudar.

Algunes iniciatives, com la constitució de «ciutats» d'infants, tenen com a objectiu millorar i humanitzar la precària situació dels infants romanesos

Un grup ACAT a Bucarest

De manera molt modesta, l'ACAT-França és mobilitza per

Nadal, d'alguns anys ençà, a fi d'enviar als infants un gest d'amistat: postals de Nadal, llaips de colors, llibretes, petites

carteres (que els permetran guardar personalment alguna cosa per fi pròpia). S'han creat lligams entre els socis de França i

els romanesos. La gratuïtat i la generositat dels uns han comogut el cor dels altres... i la creació recent a Bucarest d'un

grup ACAT no hi és pas estranya.

(Traducció: Elisabet Chalaux)

La misèria de les mares de poble

Extracte d'un article publicat el 10 de novembre de 1994 a *L'Express*, de París.

Gérard Badou

(...) Al cap de cinc anys de la revolució, la meitat de la població viu per sota el llindar de la pobresa, és a dir, que més d'onze milions d'habitats no mengen suficientment. N'hi ha prou que l'atur colpeixi un dels dos pares per tal que la misèria destrueixi tota la família. «El meu marit no treballa», confessa una assistenta social, empleada en un orfenat. «Visc amb l'obsessió del proper hivern. Si fa massa fred, el meu sou no em permetrà de pagar el gas de la calefacció». L'alimentació, més cara que a qualsevol altre país de l'antic bloc de l'Est, absorbeix més de la meitat dels magres sous familiars. (...)

Aquesta pobresa no incita gaire els romanesos a augmentar el nombre de boques. Però el *planning* familiar és, per dir-ho d'alguna manera, embrionari, ja que

l'ús d'anticonceptius és gairebé inexistent. «La contracepció és més cara que una interrupció de l'embaràs una vegada l'any», explica fredament el professor Nicolae Poiana, un dels caps de l'hospital Polizu. No és d'estranyar, doncs, que l'any 1993 s'hagi assolit un rècord esfereïdor: 2.400 avortaments per 1.000 naixements!

Així s'explica l'elevat nombre de morts degudes als estralls causats per aquests avortaments voluntaris. Malgrat la legalització de l'avortament des del 1990, aquest és encara massa sovint practicat sense cap mena de garanties sanitàries. Sortosament, gràcies a les campanyes d'informació a favor dels mètodes contraceptius, aquests avortaments tenen actualment tendència a disminuir. Però resta per a millorar la sort de les dones que donen a llum. No totes poden accedir als serveis privilegiats d'alguns hospitals models de la capital. La majoria només tenen dret als establiments ordinaris (...). I aleshores ja se sap: taules per a donar a llum de metall rovellat, aparells d'anestèsia que daten d'un quart

de segle, veritables peces de museu indefinidament reparades. «Exercir de metge en aquestes condicions és una proesa», admet el doctor Julián Micolenco, metge en cap. «Però el que més ens inquieta és l'estat de les nostres malaltes. Constatem un augment de càncers entre les dones joves. I també moltes malformacions en els nadons. Igual que molts dels meus col·legues, em pregunto si aquesta patologia no és deguda a la pol·lució o als efectes de Txernòbil».

Les autoritats dissimulen malament la seva inquietud. Segons un recent informe de la UNICEF, Romania bat els rècords de mortalitat maternal i infantil. Algunes regions se situen per sota el llindar de renovació de les generacions, ja que els naixements no són suficients per a compensar el nombre de morts. Malgrat les coratjoses iniciatives individuals, el país té una tràgica mancança de mitjans. En no poder sortir sola d'aquesta situació angoixosa, Romania es gira cap a l'ajuda internacional: la

«mamà», com en diu un director d'hospital. Una mare rica però no gens disposada a malgastar els seus diners. El Banc Mundial havia d'avançar 150 milions de dòlars per al redreçament sanitari de Romania. Només en va entregar 40. «Estem en desacord amb el govern romanès sobre la utilització d'aquests fons», declarava a *L'Express* Arntraud Hartman, directora de la missió local del Banc Mundial. Aquest dona, per exemple, prioritat als medicaments de primera necessitat com les vacunes i els antibiòtics, que beneficiarien una gran part de la població. Ara bé, a Bucarest, el ministeri de sanitat, cedint a les pressions comercials dels grans grups farmacèutics occidentals, reclama productes d'avantguarda d'utilitat limitada. Com a resultat, hi ha aquest bloqueig de 110 milions de dòlars en els cofres de la «mamà». Heus aquí per què el temor a pròximes epidèmies hivernals plana sobre els hospitals romanesos.

Els drets de l'infant

Extret del preàmbul a la Convenció sobre els drets de l'infant, 1989, ratificada per Romania.

«Recordem que dins la Declaració universal dels drets de l'home, les Nacions Unides van proclamar que la infància té dret a una ajuda i a una assistència especials (Article 25.2).

Convençuts que la família, unitat fonamental de la societat i lloc natural per al creixement i per al benestar de tots els seus membres i particularment dels infants, ha de rebre la protecció i l'assistència que necessita per a poder fer plenament el seu paper dins la comunitat.

Reconeixent que l'infant, per a l'expansió harmoniosa de la seva personalitat, ha de créixer dins l'ambient familiar, en un clima de felicitat, d'amor i de comprensió.»

275 cançons

per pregar...

Cantoral amb solfa o lletra sola

Cassettes

El cantoral *Una veu exultant* és un excel·lent repertori per a les parròquies i comunitats. Aneu-lo introduint i alternant.

Són cançons fàcils que canten joiosament petits, joves i grans. Ho podreu constatar en les vostres celebracions.

Preparació: Mn. Josep Soler. Il·lustracions: P. Oriol M. Diví, monjo de Montserrat. - Editorial Claret. Venda a les llibreries religioses.

Mirador

Una de les múltiples i multitudinàries manifestacions que aquests darrers dies han tingut lloc a les ciutats més importants de França, protestant per les reformes que vol imposar el govern francès

Oriol Camps

Què passa a França?

Quan ens disposem a escriure aquesta crònica, ja hem entrat al vint-i-unè dia de vaga sinó general, generalitzada. Perquè ara un sector, ara un altre van practicant-la en protesta de la reforma de la Seguretat Social anunciada pel primer ministre Alain Juppé que es mostra ferm a voler-la aplicar, mentre que els sindicats la rebutgen totalment. La realitat és que quan no s'està al poder es planegen moltes coses, però quan s'hi arriba, la meitat dels projectes es fan impracticables, i cal buscar un consens. Està demostrat que les coses fetes per decret no funcionen com cal, perquè d'antuvi són mal rebudes. I, vulgui o no vulgui, per més suport presidencial que tingui Juppé haurà de rectificar, i la seva reforma haurà de ser discutida amb els sindicats. Aquests no es neguen a estudiar una reforma de la Seguretat Social, però volen que sigui amb consens de tots els interessats. Per altra banda sembla men-

tida que els governants, de França o de qualsevol país, no hagin après que el poble aspira a que les promeses electorals siguin una realitat. Però prometre rebaixar impostos i apujar-los després a la primera ocasió, no resulta gaire airós...

Amb vint dies la situació a França s'ha fet insostenible. I el descontent i el desengany s'apoderen dels ànims dels francesos, i hem pogut llegir el plany d'una francesa —i com ella quantes n'hi haurà!— que textualment deia: «La veritat és que estic tipa de la vaga, però encara ho estic més per quinze anys de plans per resoldre l'atur i dels polítics promentent crear llocs de treball. L'únic que vull és arribar a casa i dormir!».

Hom pensa que als senyors Chirac i Juppé patrocinadors de la discutida reforma de la Seguretat Social, el que millor els aniria és retirar d'una vegada el projecte —amb això la vaga no continuaria—, i aleshores emprendre serioses negociacions amb els sindicats i elaborar un nou projecte que pogués tenir el consens de tots.

Però quan, com diem aquí, no es vol baixar del burro, l'ensopegada pot tenir greus conseqüències, la primera de les quals és el descrèdit. I això no convé a cap polític.

La pau a Bòsnia

També quan escrivim aquesta crònica, es reuneixen una desena de líders mundials, més de vint ministres d'Afers Exteriors i altres dignataris, per assistir en un París mig en estat de setge a causa de les

vagues, a la firma solemne de l'acord que posi fi a la guerra a Bòsnia-Hercegovina... És clar que aquest esdeveniment mereix que hi siguin presents el president dels Estats Units, Bill Clinton, el canceller Kohl, d'Alemanya, el premier anglès John Major, i Chernomirdin, de Rússia, i una sèrie de ministres d'Afers Estrangers que, de prop o de lluny, alguna actuació han tingut en les negociacions de pau... Però hi ha els qui no se senten satisfets amb aquesta pau que, com se sap, haurà de ser curosament vigilada per les forces estrangeres. Els descontents no són altres que els serbis que, tot i ser els únics beneficiats territorialment per l'acord, en voldrien més encara. Com per exemple que Sarajevo fos partida en dos sectors...

Sigui benvinguda la pau a la torturada regió. Però caldrà que es tingui ben present els motius pels quals els serbo-bòsnians provocaren el conflicte: ells no volen altra cosa que ser serbis, i no els va bé pertànyer a una República o federació de Repúbliques que els separi de la mare Sèrbia. I això ho sap molt bé Milosevic, i també ho saben els altres protagonistes de la guerra, els musulmans i els croats. Fa l'efecte que aquesta pau, i benvinguda sigui, és una pau provisional: Que els mateixos interessats no tardaran gaire temps en buscar la solució definitiva. I tant de bo que la trobin!

Els primers contingents de soldats de l'OTAN arriben a Sarajevo per procedir a la instal·lació de les xarxes de comunicació de l'Aliança Atlàntica, necessàries per a la vigilància de la pau acordada a Dayton

Solana, artífex del procés de canvi a l'OTAN

Miquel Àngel Codina

Javier Solana, ministre d'Afers Estrangers espanyol, es va convertir recentment en el novè secretari general de l'OTAN —la més poderosa institució internacional de caràcter polític-militar— per un període de quatre anys. Solana va ser nomenat màxim dirigent aliat pels seus col·legues de l'OTAN, a l'inici d'una sessió formal del Consell Atlàntic en la qual els 16 titulars d'Afers Estrangers i de Defensa van donar llum verda a la més gran operació militar de la història d'aquest organisme: l'aplicació del pla de pau a Bòsnia. El compromís fonamental de Solana és poder realitzar profundes reformes, en un termini mitjà d'entre cinc i set anys, en el si de l'Aliança Atlàntica per tal que els estats membres puguin emmotllar-se al nou estatus

de l'organització, derivat de la situació internacional canviant. En aquesta línia, Solana va assegurar que l'Estat espanyol també s'hi haurà d'adaptar. Amb aquestes paraules, el nou mandatari de l'Aliança va modificar el rumb de les seves declaracions, filtrades per fonts dels Estats Units, en el sentit que Espanya s'hauria d'integrar en l'estructura militar de l'OTAN.

Tres són els grans objectius que haurà de dur a terme Solana al capdavant de l'Aliança Atlàntica. El primer, el més urgent i el més important dels seus reptes serà dirigir i coordinar el desplegament dels 60.000 soldats que l'OTAN enviarà pròximament a Bòsnia per fer complir els acords de pau acceptats a Dayton (Ohio). Segon, negociar l'ampliació de l'OTAN vers els països de l'est d'Europa. Caldrà desenvolupar tota una estratègia d'integració gradual dels antics

membres del Pacte de Varsòvia, entre els quals destaca l'anomenat Grup de Visegrat (format per Polònia, Txèquia, Eslovàquia i Hongria), per no enutjar Rússia. Tercer, enfortir el pilar europeu de l'Aliança i garantir-ne un fort lligam amb la Unió Europea i la Unió Europea Occidental (UEO), l'única organització defensiva estrictament europea.

Signat el 4 d'abril de 1949 a Washington, el tractat de l'Atlàntic Nord va significar la creació d'una aliança bàsicament militar entre la gran potència de la postguerra mundial, Estats Units, i els països de l'Europa occidental davant una possible agressió de la Unió Soviètica. Arran de la caiguda del mur de Berlín el 1989 i, consegüentment, de la fi de la guerra freda, va sorgir un nou ordre internacional. Javier Solana serà l'artífex de la transformació de l'OTAN de cara al segle XXI.

Intermón ha presentat la seva campanya anual «Fem un món més just»

1.000 milions de persones viuen en una situació de pobresa extrema

A.F.

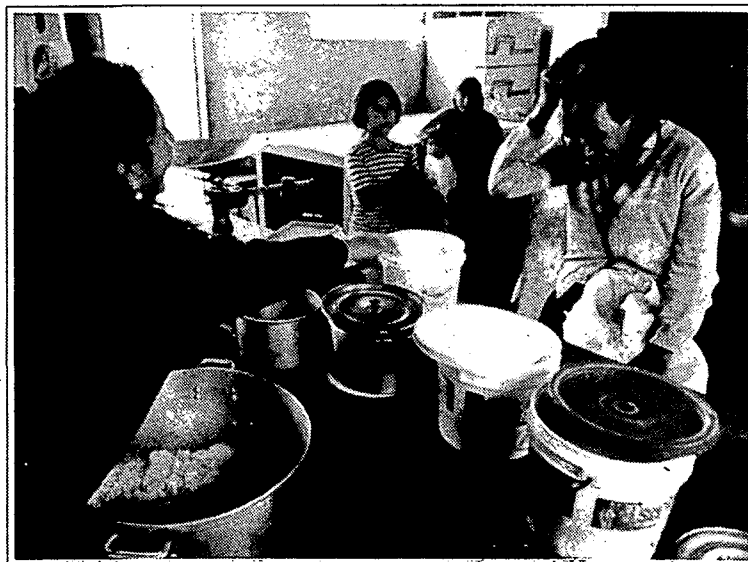
Avui 4.000 milions de persones són pobres al món. D'aquestes, 1.000 milions viuen en una situació de pobresa extrema, en condicions infrahumanes, i més de 2.000 milions no disposen d'aigua potable. A més, la pobresa es feminitza: el 70 per cent de les dones són pobres. Aquests 4.000 milions de persones no veuen cobertes diàriament totes les necessitats bàsiques ni tenen cap poder de decisió política que els permeti millorar les seves condicions de vida. Són dades esferidores que reclamen la solidaritat del conjunt de les societats que poden pal·liar el sofriment de moltes persones abocades a la misèria i a la marginació.

Aquestes varen ser algunes de les dades que es varen donar a conèixer durant la presentació de la campanya d'Intermón *Fem un món més just*. L'objectiu és sensibilitzar l'opinió pública sobre la situació

de pobresa de moltes persones.

La Campanya denuncia la poca efectivitat de l'ajuda oficial per al desenvolupament (AOD) espanyola, de la qual només un 5% es destina a cobrir serveis socials bàsics (alimentació, sanitat, educació i habitatge) i reclama, d'una banda, que s'augmenti el percentatge del PNB destinat als països més pobres i, de l'altra, una participació més activa de les poblacions del Sud en el seu propi desenvolupament.

Per aconseguir aquests objectius, la campanya posa en marxa un ampli pla d'acció que va des de l'edició de material divulgatiu i pedagògic (per als programes d'educació per la solidaritat per primària i secundària, en els quals participen més de 200.000 nens i joves a tot l'Estat) a la festa reivindicativa «Un dia per a l'esperança» que se celebrarà simultàniament a 19 ciutats espanyoles el proper dia 28 d'abril del 1996. La campanya inclou també la mobilització i for-

Menjador popular de Lima

mació de 2.000 voluntaris com a agents de sensibilització i la distribució d'un milió d'adhesius amb el lema «No a la pobresa en el mundo» per aconseguir el suport popular als esmentats objectius.

En la presentació de la campanya als mitjans de comunicació van participar Ofelia Montes i Bene-

dicta Serrano, dues dirigents del moviment d'organització popular que els departaments de El Agustino i Santa Anita de Lima (Perú) han permès posar en marxa el programa de «comedores populares» amb què col·labora Intermón. Aquest és un dels dos projectes escollits per simbolitzar la campanya.

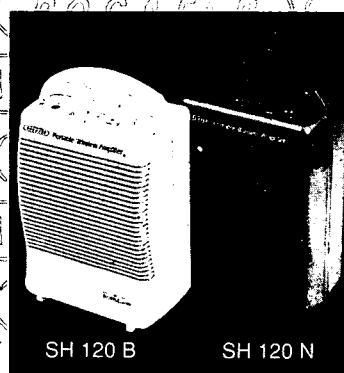
Aquestes dues líders populars han explicat els orígens del moviment, organitzat per fer front a les necessitats alimentàries de la població dels suburbis de la capital peruana, anomenats *pueblos jóvenes*, fa ara 17 anys, quan la greu crisi econòmica de finals dels setanta va provocar la misèria aguda dels sectors més desfavorits de la població. Actualment, hi ha 15.000 «comedores populares» al Perú (dels quals gairebé 2.500 a Lima metropolitana), que preparen cada dia 1.350.000 racions i alimenten el 10% de la població del país.

Ofelia Montes ha subratllat la importància d'aquest moviment com a aglutinador de les dones dels suburbis i ferment d'una organització que els ha permès afrontar altres problemes socials, com l'atenció a nens, a malalts o a dones abandonades. L'altre projecte símbol de la campanya 96 d'Intermón és el desenvolupament rural integral a la zona del llac Fitri, al Txad.

ROCAFER

MINI COMBO SENSE FILS

Equip portàtil compacte de so

CARACTERÍSTIQUES:

- Receptor sense fils incorporat
- Micròfon de solapa unidireccional
- Entrada de micròfon amb volum independent
- Habitable acústic de gran robustesa i poc pes (ABS)
- Entrada/sortida auxiliar de gravació
- Funciona a piles o xarxa (115/230 V)

APLICACIONS:

- Conferències i reunions
- Visites culturals
- Classes (interior o exterior)
- Taulés gimnàstiques
- Sortides en grup
- Etc.

ROCAFER

NOVES TECNOLOGIES DEL SO

Pg. Fabra i Puig, 39, Àtic 2.ª • Tels.: 311 72 01 - 311 94 49 • Fax: 311 75 61 • 08030 Barcelona

30 ANYS
AL SEU SERVEI
DIA A DIA

Tema de debat entre pedagogs en les XII Jornades sobre el Quart Món a Catalunya

L'aplicació del nou sistema educatiu en ambients marginals

Glòria Carrizosa

Pedagogs i mestres van parlar sobre les possibilitats reals de l'escola per preparar els infants i els joves a fi que tinguin suficients recursos per no caure en el món de la marginació, durant les dotzenes jornades sobre el Quart Món a Catalunya, convocades per Justícia i Pau, que van tenir lloc al Col·legi d'Enginyers Industrials de Barcelona. Sota el títol *Escola i marginació*, els professionals de l'ensenyament van analitzar durant dos dies els aspectes positius i negatius de l'aplicació del nou sistema educatiu: LOGSE (Llei Orgànica d'Ordenament General del Sistema Educatiu) i ESO (Escola Secundària Obligatòria), i van explicar les seves experiències com a professors d'ambients marginals.

Joan Gomis, president de Justícia i Pau, va presentar aquestes Jornades amb una certa tristesa, perquè «això vol dir que el Quart Món continua existint, encara que actualment hi ha una major sensibilitat social vers aquest tema». Les conclusions de les Jornades seran trameses a les autoritats i organismes implicats per tal que «adoptin les mesures més adients perquè el dret de tots els ciutadans a l'educació no exclouï els qui més la necessiten», segons va dir la Comissió de Quart Món, organitzadora de les Jornades.

En la primera taula rodona, moderada per la pedagoga Carme Romia, els participants van tractar de respondre a la pregunta: *L'escola és un factor decisiu per evitar la marginació o bé contribueix a causar-la?* Enric Benavent, professor de secundària a l'Escola Industrial de Sabadell va manifestar que estava a favor de la LOGSE, «un canvi que aposta per la no marginació». Segons ell, aquest nou projecte és molt interessant per la seva flexibilitat, ja que els alumnes, mitjançant una sèrie de crèdits variables, poden triar les matèries a cursar i, per tant, el procés d'aprenentatge és divers i s'adequa a les necessitats de cada persona. Però la nova llei també està molt limitada pel que fa a pressupostos i infraestructures i, segons Benavent, el principal problema de la seva aplicació és l'escolarització obligatòria fins als 16 anys. «De fet molts instituts que ja apliquen la llei, s'han trobat amb greus problemes de disciplina per part de l'alumnat —va dir Benavent— i a més a més els professionals de secundària estan pedagògicament poc preparats per tractar amb aquests nois conflictius».

Isabel Dalmau, mestra d'educació especial que treballa en el Centre de Recursos de Ciutat Vella, va analitzar les diverses causes del

Els professionals de l'ensenyament varen analitzar els aspectes positius i negatius de les reformes que s'han introduït en l'àmbit educatiu

fracàs escolar: famílies desestructurades que no els transmeten cap mena de valors, la manca d'estudis dels pares fa que no donin importància a l'escolarització dels fills, la situació de pobresa de la família, etc. Dalmau va proposar la motivació com a lluita contra l'absentisme, «els professors ens hem de plantejar perquè alguns nens prefereixen més estar al carrer que anar a l'escola». La professora va reivindicar el paper de l'escola que «no pot ni ha d'assumir funcions que no li corresponen, sinó que s'ha d'impulsar una major relació amb la resta d'institucions que treballen amb els nens com assistents socials, educadors, casals de barri, etc.».

Per la seva banda, Enric Canet, educador social del Casal d'Infants del Raval, va analitzar els antagonismes que hi ha entre el model escolar actual i els nens marginats. «La societat ens ven el mite del jove JASP («joven aunque sobradamente preparado»), el nostre sistema es basa en la competitivitat més radical, i qui no hi arriba, cau en el pou de la marginació». Canet va analitzar els trets més característics dels nens marginals de la seva escola: són nens que viuen de la picaresca de la supervivència, són molt vulnerables al consumisme, no creuen en els mètodes d'aprenentatge, tenen una afectivitat molt precària, els costa concentrar-se, necessiten satisfaccions immediates, tenen una gran pobresa de llenguatge, etc.

Aplicació del nou sistema educatiu

El segon dia el tema de debat, moderat per la professora Anna

Farré, va ser *Nens i joves marginats i el nou sistema educatiu: LOGSE i ESO*. Maria Assumpció Casas va explicar la seva experiència com a professora de nens gitanos. El fracàs escolar i l'absentisme són els principals problemes amb què es troba. Casas va afirmar que l'escolarització secundària obligatòria en aquests barris tan marginals «serà un fracàs rotund, una experiència negativa perquè dins del món marginal les coses mai no es fan per obligació». La mestra va reivindicar una escola potenciadora del gust per aprendre, que intenti motivar els joves amb classes imaginatives.

Paco Marín, antropòleg de l'Institut del barri Besòs, va coincidir amb Casas que l'obligatorietat fins als 16 anys només els portarà problemes, perquè «fins ara ens venia gent motivada pels estudis i ara vindran molts nois conflictius». El professor va reivindicar l'important paper que han jugat les aules-taller —un recurs optatiu per als joves de 14 a 16 anys que no volen seguir els estudis— durant els últims anys. «A partir d'ara entraran en la il·legalitat i no rebran cap subvenció».

Pel contrari, Dolors Freixenet, professora de l'Institut de Formació Professional Esteve Terradas de Cornellà, considera que la LOGSE pot aportar millores substancials. Va valorar la flexibilitat d'estudis, la figura del tutor —un aspecte fonamental que permet el seguiment individual del jove—, i el fet que no es repeteixi cap curs sencer, sinó que es fa una adequació curricular segons les característiques de cada alumne. Encara que, a la pràctica, caldrà resoldre la manca

de recursos humans i millorar la formació del professorat.

Millorar l'educació

La darrera taula rodona, moderada per l'educador Jordi Jover, va voler donar una visió de l'ensenyament des d'altres àmbits relacionats amb l'escola. Es va proposar el tema: *Previsió de la marginació: funció de l'escola a partir de la realitat social i del nou marc legal*.

Josep Elias, pedagog de l'EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència), que depèn de la Generalitat

de Catalunya, va parlar de la necessitat de vetllar pel benestar dels nens i els joves. Elias va citar una sèrie d'àmbits on cal que les institucions intervinguin, com per exemple: els menjadors escolars, on el nen pot menjar calent almenys un cop al dia, modificar alguns hàbits socials i fer que mengi amb coberts al voltant d'una taula, facilitar l'obtenció de beques, potenciar la solidaritat amb les Associacions de Pares i fomen-

«L'escolarització obligatòria fins als 16 anys en els barris marginals serà un fracàs rotund»

tar recursos que funcionen, com és el cas de les escoles-taller.

L'última a intervenir va ser Isabel Boix, tècnica d'educació de l'Ajuntament de Barcelona. Va dir que tots els recursos municipals i territorials han de donar suport a l'aplicació de la LOGSE a les escoles. «L'Administració ha de vetllar per evitar les situacions d'absentisme i per generar nous recursos, com per exemple que les escoles obrin a partir de les vuit del matí o que els educadors atenguin els nens quan surten a la tarda».

En el torn d'intervencions del públic, una professora d'un col·legi concertat va definir en poques paraules la funció que haurien d'assumir les escoles. «Si ajudem els nens a tenir uns valors, a esdevenir persones, a aconseguir la seva felicitat, més enllà de donar-los uns títols concrets, llavors podem dir que l'escola haurà realitzat una gran tasca».

BONAVENTURA ORRIOLS I FERRET

1920 - 1995

descansà en la pau del Senyor el
dia 5 de desembre

La seva esposa, Maria Sendra i Puig; fills: Bonaventura, Xavier, Esteve i Manuel; filles polítiques, néts, germans; germans polítics, nebots, cosins i tota la família us ho fan saber i us pregunuen que el tingueu present en les vostres oracions.

Vilanova i la Geltrú, desembre de 1995

La Fundació Blanquerna i els seus centres us
desitgen un Bon Nadal i un feliç 1996.

“NO TINGEU POR:
US ANUNCIO UNA
BONA NOVA QUE
PORTARÀ A TOT
EL POBLE UNA
GRAN ALEGRIA”

LC 2, 10

Escola Universitària de Mestres

Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia

Facultat de Psicologia i Pedagogia

Facultat de Ciències de la Comunicació

Formació Continuada

Càtedra Ramon Llull Blanquerna

Unitat Assistencial i de Recerca

Fundació Blanquerna

Universitat Ramon Llull

1995, un any de conflictes

La Pau és la gran oportunitat per al desenvolupament

«No existeix un camí cap a la pau, la pau és el camí» —amb aquesta frase Gandhi va saber transmetre la importància que una consciència de pau pot fer en el món. Aquesta idea va obrir la porta a la convicció que la pau es pot aprendre i que podem dirigir-nos, en paraules del pensador americà Stanley Hoffman, cap a «l'ensenyament de la reconciliació i de la diversitat». En aquest article volem recordar alguns dels conflictes de l'any 1995, però ho volem fer des de la perspectiva de la pau i la percepció que l'esperança és possible, perquè són molts els éssers humans que es comprometen a construir dia a dia un món de reconciliació.

Núria Oriol i Palarea

L'any 1995 s'ha distingit per alguns dels conflictes més impactants dels darrers temps: Bòsnia (guerra), Txetxènia (guerra per la independència), Katxemira (Índia, guerra per la independència), Nigèria (guerra interna), Algèria (enfrentament violent amb els musulmans integristes), Colòmbia (narcotràfic), Perú (guerra breu amb Equador), Guatemala (matances dels camperols per part de l'exèrcit)... Aquests són els noms d'alguns dels països que hem conegut que patien una guerra, actes terroristes, massacres i diferents violacions dels Drets Humans. Hi podem afegir les illes Mururoa, on França ha realitzat diverses proves nuclears amb conseqüències perjudicials pels habitants, la fauna i la flora de la zona (com ha demostrat un recent document militar, on s'explicaven les diverses malalties que patia la població d'aquestes illes i es relacionava directament amb els efectes de les radiacions). Perquè la qüestió ecològica pren un relleu important a les acaballes del segle XX. De la preservació conscient del medi ambient en depèn el nostre futur i el de les properes generacions. D'alguna manera, dels problemes ecològics en podem dir conflictes amb la Natura. I des d'una concepció global de l'ésser humà i de la terra, estem destruint la nostra pròpia casa.

Altres noms de països en situació bèlica o pre-bèlica o no són coneguts o ni tant sols sabem que existeixen, perquè ni els mitjans de comunicació ni els Estats en parlen. També hi ha altres conflictes que continuen perpetuant-se en el temps, com el cas de Chiapas (Mèxic), El Sahara, la realitat dels kurds (Turquia), els indígenes del Brasil, els campe-

rols sense terra, els 42 milions de refugiats d'arreu del món, Somàlia (sota el terror dels *senyors de la guerra*) o els enfrontaments ètnics a Rwanda. I la llista no acaba aquí.

Finalment, nomenar l'atemptat que va matar Yitzhak Rabin, primer ministre d'Israel, i artífex de la pau amb Palestina. La seva mort va commoure a moltes persones, però no significa que s'hagi apagat la força de la pau, tal i com

destacat per la fi de la guerra a Bòsnia, després de 4 anys; l'acord d'un principi de pau entre Síria i Israel (acordat precisament en la Conferència Euromediterrània); el valor d'Etiòpia per jutjar els crims de guerra perpetrats durant els sagnants enfrontaments que van desbordar el país des del 1974 fins al 1991 i van provocar la mort d'un milió d'etiòps. També per la celebració de diverses cimeres mundials: A Copenhaguen, la del Desenvolupament Social, on va aparèixer el concepte de la cultura de la solidaritat i la necessitat d'afrontar la pobresa, l'atur i la urgència d'una major justícia internacional respecte al Tercer Món; i a Pequín, la de la Dona, en què s'ha demanat reconèixer el valor i la dignitat femenines en les accions del món actual, perquè sense elles (les dones) no es pot acomplir cap projecte global de desenvolupament ni de pau. I la Conferència Euromediterrània, que va permetre dibui-

ca, que es replanteja el seu testimoni, les seves accions en aquest país i el diàleg amb l'Islam.

Avançar cap a la cultura de la pau

De la mateixa manera es pot destacar aquest any que acabem per la commemoració del 50 aniversari de la fi de la II Guerra Mundial, del judici de Nuremberg contra els responsables del magnicidi ètnic promogut pels nazis contra els jueus i altres minories, i el 50 aniversari de la creació de les Nacions Unides (ONU) i la Unesco, per exemple. Enfront dels crims contra la humanitat, s'amaguin sota el signe que s'amaguin, podem afirmar que ja fa 50 anys es van posar en marxa diversos mecanismes institucionals per avançar vers la cultura de la pau. Amb al temps ha quedat clar que les organitzacions internacionals com les Nacions Unides, la FAO, la

Algunes de les guerres continuen sent notícies d'actualitat, d'altres, passen a segon pla o desapareixen en l'oblit

pretenien els qui van decretar el seu assassinat. Israel i Palestina continuen comproment-se a trobar nous camins de diàleg i de comprensió, eines per a una convivència pacífica.

La cultura de la solidaritat

Amb tot, l'any 1995 també s'ha

xar els trets principals de cara al futur per harmonitzar el desenvolupament a tots els nivells de tota l'àrea mediterrània amb Europa. D'igual manera, és l'any del Sínode del Líban, una terra llargament castigada per la guerra, que ara realitza l'esforç de caminar conjuntament cap a la reconciliació, a la qual va contribuir i vol continuar contribuint l'Església catòli-

UE, per citar-ne sols algunes, han de modificar els seus mecanismes d'actuació per ser més eficaces i perquè els tractats en favor dels Drets Humans: el dret a la sobirania dels pobles, el dret a la vida i a una vida digna, el dret a la llibertat d'expressió, a no ser descriminat a causa de la raça, les idees, el sexe, la cultura, el nivell econòmic o la religió, el dret a accedir a l'educa-

ció i tots els altres drets, no quedin en lletra morta. No és casualitat que els cinc països que tenen el dret a veto a l'ONU (Estats Units, Rússia, França, Xina i Regne Unit) coincideixin gairebé amb exactitud matemàtica amb els cinc països mundials que venen més armament, segons Sipri Yearbook 1993. Certament, sobre el terreny, nombroses Organitzacions no Governamentals (ONGs) milers d'hommes i de dones, religiosos o no treballen per la pau, reconforten, alfabetitzen, obren els esperits cap a la llibertat i cap a la tolerància. Són ambaixadors d'humanitat. Per exemple, Metges Sense Fronteres que durant el 1995, entre altres nombroses activitats, ha realitzat missions d'urgència a Perú, Tanzània, Rwanda, Mauritània, Kènia, Equador, ex-Iugoslàvia, Mèxic, Veneçuela, Colòmbia, Costa Rica i Nicaragua. O Intermon que també ha dedicat els seus esforços a denunciar el tràfic d'armes i a educar per a la solidaritat, al mateix temps que desenvolupava programes d'ajut al Tercer Món.

És a dir, el 1995 serà recordat com un any en el qual s'han accentuat o han començat diversos conflictes (Colòmbia, Perú, Guatemala, Nigèria, Algèria, Katxemira o Txetxènia); en què s'ha acabat la guerra de Bòsnia i possiblement l'enfrontament entre Síria i Israel, i un any commemoratiu de diversos aniversaris que ens han anat transmetent la importància i la urgència de la pau. El panorama del nostre planeta és dur. I amb tot, hi ha motius per l'esperança: així ho creuen els testimonis que ens han volgut respondre a la qüestió: Com viure la pau en temps de guerra?

Chiapas: pau com a silenci o com a reconeixement de l'altre

Martín Gómez Silva, periodista mexicà que ha conegut de prop el conflicte de la zona de Chiapas, explica de quina manera afecta aquest problema als mexicans i també els camins que han buscat per donar-hi resposta. Quan aquesta realitat ja no és notícia de primera plana als diaris, ens recorda que, dia a dia, moltes persones cerquen una nova vida en un Mèxic que ha d'integrar totes les seves realitats, fins i tot, les més marginals, a les quals ha donat massa vegades l'esquena:

«Des de fa dos anys, Chiapas, regió on va sorgir una rebel·lió armada contra el govern de Mèxic i on viuen més d'un milió d'indígenes tzeltals, tzotzols, txoles, zoques i tojolabals, qüestiona la imatge de pau que caracteritzava aquest país. Una pau que des de fa 500

anys es basa en no nomenar el món indígena, callar davant la destrucció dels boscos, emmudir davant els nens amb fam i despallats, ometre que hi ha 0'5 metges per cada 1.000 habitants i ocultar múltiples repressions. En resum, el silenci era la resposta a tot allò que altera la tranquil·litat d'uns quants i la pau s'entenia com l'absència de la lluita armada».

I continua parlant amb un apassionament que mostra el compromís amb el seu país: «En canvi, la pau en la qual veritablement no hi ha agressió és més un espai de tanta comunicació que són inútils les armes... Tanmateix, la comunicació exigeix reconèixer l'existència de l'altre, amb qui es tenen similituds i diferències, com també una història comuna i la possibilitat d'escollir entre un projecte de realització o de destrucció també comú. En la comunicació, l'altre i jo som una oportunitat per al diàleg i no una amenaça mútua. En el diàleg la paraula s'omple de significat i comou, perquè no és la paraula repetida del soliloqui que només serveix per veure's a un mateix.»

El moviment de Chiapas, avui cada vegada més aïllat físicament, segueix parlant sobre la pobresa, la societat civil, la nació, l'ecologia, la geopolítica internacional. És a dir, està apel·lant a l'ésser humà de fi de segle, està acceptant-lo com a part de la seva realitat. Alhora, aquest ésser humà sols pot respondre de dues maneres: amb el silenci o reconeixent com a propera aquesta realitat que revela l'altre. I si ho fa, escull un tipus de pau. —I acaba posant èm-

Amb la fi de la guerra a Bòsnia es tornaran a produir moviments de refugiats

fasi a les seves darreres paraules: Per això Chiapas trenca el silenci, quan nomena el marginat i demostra la seva existència i per tant, la necessitat de ser part de qualsevol opció de desenvolupament».

Algèria, el crit per la llibertat

Hamanou Germa és un periodista algerià, amenaçat de mort per grups integristes, i que va fugir a Espanya per salvar la vida. Des d'aquí continua treballant pel dret a la llibertat d'Algèria i perquè no es perdi la memòria dels quasi 50 periodistes algerians assassinats en aquests darrers dos anys. Les eleccions del passat 16 de novembre fan entreveure una possibilitat de canvi per aquest país. Però un canvi, com confirmen els darrers atemptats, que s'està pagant a preu de sang:

«En el dia 16 de novembre, uns

16 milions d'algerians van votar pel general Zeroual i van votar per una raó, *la Pau!* Però aquesta paraula, a vegades s'ha imposat a qualsevol preu, entre la pressió del terrorisme i la repressió del poder. El poble algerià es troba molt confús, no pot estar en pau amb ell mateix per poder veure clar el seu futur, aleshores, no té més remei que escollir l'actitud del poder en contra del terrorisme. I en aquests moments, no li importa la manera que utilitza el poder per fer-ho. Els algerians estan esgotats pel cansament que està envaint el seu país. Volen la pau, sols la pau, no importa el seu color ni la seva procedència...», —diu contenint el dolor que el fa sentir incòmode.

«El món occidental parla també d'aquesta mateixa pau sense amoïnar-se del perill que pot resultar de l'aventura política que en l'ac-

tualitat viu Algèria. El perill de no garantir el respecte a la democràcia pot sumir, una altra vegada, Algèria en el caos. Tanmateix, l'únic camí per a una pau veritable i garantida consisteix en la unió de totes les forces polítiques internes i externes per imposar garanties i justícia social a totes les bases polítiques, perquè hi hagi un veritable respecte a la democràcia i a l'alternança política.

Al final, el desig de veure un dia la pau a Algèria, serà, certament, un acte realitzat amb tota la glòria del poble argelès».

El sentit de la vida, a Bòsnia

Nerka, una dona bosniana que viu a Sarajevo explica que anhelava contribuir a la reconstrucció del seu país, que la vida quotidiana

na torni a irrompre pels carrers i per les cases i que els infants, sense oblidar la guerra, puguin recuperar la il·lusió pel demà:

«Ha estat esgotador... I reconec que si hem aguantat és perquè els nervis ens aguanten, pot ser ara que tot s'acaba, ens haurem d'enfrontar amb el nostre propi desmoronament. Són coses que passen quan s'ha viscut al límit de la mort, de l'angoixa, de la desesperació i de la crueltat. I també hem aguantat, perquè som mares, perquè si la nostra generació ha estat incapaç d'aturar una guerra, hem d'ensenyar als nostres fills i als fills dels seus fills que mai les diferències no s'han de resoldre amb la violència. —Aleshores fa una confessió amb una càrrega tremenda de profunditat i de coratge: «Quan pateixes tant, arriba un moment que et preguntes quin sentit té la vida. I a la fi, la única resposta és... perquè existeixes... La teva vida, la meua té valor perquè existim. Això ningú no ens ho pot prendre. Aleshores, si les circumstàncies són tan dures, cal acceptar-les i acceptar que aquestes no poden treure ni una mica el propi valor. L'home és molt gran quan és tan petit... I quan la teva vida té un perquè, malgrat el caos que l'envolta, aleshores ja no et preguntes com estas visquent, senzillament vius. Ara amb la pau, hem de transmetre aquest sentit de vida, que ens retornarà la il·lusió i farà possible que ens reconciliem els uns amb els altres. Quan callin les bombes, hauré de començar a sanar els cors».

Renunciar a la violència per resoldre els conflictes

La pau és tan important que no es pot improvisar, però si es pot aprendre. Que cada vegada més els éssers humans siguin conscients de la necessitat de ser persones pacífiques és la millor garantia pel futur. Un futur que no estarà exempt de conflictes, però sí pot implicar la possibilitat de renunciar a la violència com a camí per resoldre els conflictes. La Fundació per la Pau ha publicat algunes de les actituds i les accions que es poden realitzar per ser ciutadans de pau, ciutadans del món:

—Esdevenir propagandista del moviment per la pau en les converses ocasionals.

— Informar-se i informar els altres.

— Assistir a actes conferències i manifestacions en favor de la pau.

— Fer aportacions econòmiques esporàdiques o regulars a entitats que treballin per la pau.

— Educar-se en les actituds no-violentes.

— Treballar en l'educació per la pau.

— Fer objecció de consciència.

— Fer objecció fiscal (cap pesseta per a la guerra).

— Investigar alternatives a la defensa.

— Posar-se en contacte amb algun grup o entitat i oferir-se per a algunes tasques puntuals.

— Militar activament en algun grup pacifista.

— I tantes altres que la imaginació i l'entusiasme dictin.

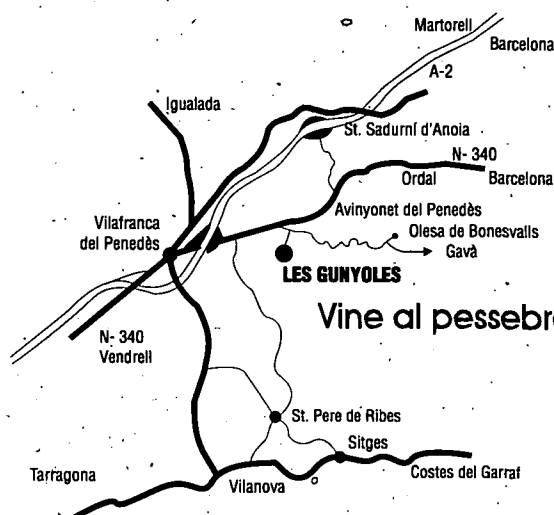
LES FIGURES DE PESSEBRE JA PARLEN

Les Gunyoles d'Avinyonet

XIXÈ PESSEBRE VIVENT PARLAT

Dies: 17, 24, 25 i 26 de desembre de 1995.
1, 6, 7 i 14 de gener de 1996.

Horaris: 6'15 h. i 7'30 h. de la tarda.

EL NADAL EN VIU

Vine al pessebre de Les Gunyoles i ho comprovaràs.

Per a més informació:
Tels. 897 01 98 - 897 02 14

Presentació del III volum de «Les fonts franciscanes»

Teatre

C.C.

BARCELONA.— Més de cent persones van omplir la sala IFAC (Santaló, 80) amb motiu de la presentació del llibre *Les llegendes de sant Francesc d'Assís*, corresponent al III volum de la col·lecció *Les fonts franciscanes*, que tradueix el franciscà, Francesc Gamissans, redactor de C.C.

L'escriptor i novel·lista Ramon Folch i Camarasa, Creu de Sant Jordi, va fer una dissertació literària,

bella de forma i profunda de conviccions. «Folch és un català cristià de soca i arrel i un enamorat del *Pobrissó d'Assís*», va dir entusiasmat un dels assistents.

La coral Oratorium va amenitzar l'acte amb un repertori de cant gregorià.

A la fotografia (d'esquerra a dreta), la presidència: Pere Fàbregues, director de *La Formiga d'Or*, editora del llibre; el pare Francesc Gamissans, traductor;

Ramon Folch i Camarasa, presentador; el pare Josep Gendrau, provincial dels franciscans de Catalunya, i Pere Farrando i Canals, professor de català i corrector d'estil.

El llibre, de 400 pàgines, pulcrament il·lustrat amb un dibuix a la coberta de l'exímia pintora Montserrat Gudiol, està a la disposició del públic a totes les llibreries religioses de Catalunya.

Els perills del teatre

Frederic Roda

La seva matèria primera és el cos humà, la presència física. La seva realització, l'espectacle, incita a pensar i a sentir per compte propi. A l'entreacte d'una comèdia, la senyora Mari li comenta al senyor Pep, el seu marit: «jo, si fos aquest noi, o aquesta noia no m'hi casaria!». Ningú no fa un comentari així en un cinema: per molt que ens agradi sabem que un film és un fet enllaunat, ineluctable que, malgrat la seva innegable bellesa i suggestió, ja no té remei. En cinema, en televisió, per molt que ens agradi, no aplaudim: al teatre, amb major o menor intensitat, sí.

Per això el teatre és perillós i objecte predilecte de censura: social, política, moral, religiosa. És simptomàtic que fins ben entrat el segle XIX fos negat al cos dels comedians difunts el dret de ser enterrat en «terra sagrada».

I d'aquí, precisament, la seva grandesa, l'entronc propi en el gènere humà de tots els temps, entre persona i personatge. No deixa de ser significatiu que la mateixa paraula *persona* provingui d'un terme teatral, la màscara, estri fet *per sonare* per donar cos a la veu, o sigui al pensament humà.

Léon Bloy, el furiós polemista catòlic francès de començament de segle, de notòria influència, condemna a l'infern tots els comedians que, segons ell, eren ministres de la mentida, el pare de la qual, com és prou sabut, és el Diable!

Malgrat tot, el teatre existeix, activitat primigènica en les cultures i en els individus.

Bé que sigui pedra d'escàndol i no ens doni ni saviesa ni miracle, el tenim tan a prop i, fins i tot, tan endintre, que és bo que en parlem.

ELS PASTORETS DE MATARÓ

Del 26 de desembre de 1995
al 18 de febrer de 1996

SALA
CABANES

"L'Estel de Natzaret" de Ramon Pàmies

En escena des de 1916

Música en directe - 19 professors

Hi col·laboren més de 250 persones

Un espectacle inoblidable

Informació i reserva de localitats:

telèfon (93) 790 12 13

Descomptes als grups - Carnet Jove

PATRIMONI CULTURAL DE MATARÓ DES DE 1981

La porta estreta de Betlem

Nadal
Josep Ratzinger

Qui en arribar a Betlem vol visitar l'església que l'emperador Constantí va construir sobre el lloc on, segons la tradició, va néixer Crist, no es trobarà davant d'aquells portals sumptuosos que en una època evocaven la dignitat de la casa de Déu. Per motius que no coneixem amb precisió també la última portalada fou tapiada, de tal manera que només es conserva una entrada secundària. El visitant ha d'ajupir-se, si vol entrar.

És una casualitat fòrtuïta, però que aquí expressa quelcom més profund. D'alguna manera la baixa i estreta porta s'adapta millor que un portal sumptuós a l'esdeveniment que aquí s'adora, i a la Persona per a la qual fou construït aquest espai. El mateix Déu s'ha fet petit i així nosaltres hem perdut tot temor davant d'Ell, podem apropar-nos a Ell, pot sorgir una comunió entre Ell i nosaltres. Ell s'ha abaixat fins a la terra, fins aquest petit planeta, fins a dins de la misèria de la nostra humanitat. S'ha abaixat fins a tal punt, diuen els Pares de l'Església, que pot aixecar l'ovella esgarriada del matoll on havia romàs atrapada, pot carregar-se-la sobre les espatlles i endur-se-la amb Ell.

Aquell que arriba al lloc on Jesús va néixer ha d'abaixar-se com Déu s'ha abaixat: hem de depositar la nostra presumpció, la nostra arrogància, els nostres prejudicis i fer-nos novament senzills. Només així podrem tornar a contemplar i trobar Déu que ha volgut fer-se infant. Només així es pot fer la pau entre nosaltres, perquè el que ens separa són les nostres pretensions, el nostre voler tenir raó, la nostra presumpció. Allò que ens uneix és la «tornada al cor» de la qual parla san Agustí en aquest context. Qui entra a l'església de la Nativitat de Betlem és posseït per sentiments contrastants. Aquest país ha estat tot temps el baròmetre de la història del món. Aquí es toquen els tres continents, Àsia, Àfrica, Europa. Les religions i les potències del món s'han enfrontat aquí les unes contra les altres. I aquesta església ha romàs dempeus al llarg dels temps. La potència de l'Infant ha estat més forta que les potències destructives que aquí s'han desencadenat. Cert que l'església ha patit les conseqüències de tot això,

sovint ha estat a prop de la ruïna total, i les discussions entre els cristians separats n'impeix encara avui una efectiva reconstrucció. Les pintures han estat destruïdes en gran part; només des de lluny encara es poden intuir les meravelles d'aquesta església que en un temps constaba entre les més belles esglésies de la cristiandat. Aquí es veuen ambdues coses: la decadència i la continuïtat, la impotència i la força de la fe. Aquí hom pot restar corprès per una gran tristesa, en veure la incapacitat per fer la pau i per vèncer les pròpies exigències i els

nar-se encara més per abastar el lloc del Misteri. Allí on —segons una tradició del segle segon— Maria donà a llum el fill, hi ha estat col·locat un estel de plata damunt la pedra voltada de llànties, que amb la seva callada i viva llum il·luminen el lloc. Trobem una inscripció que evoca la frase inicial de l'evangeli de Joan: aquí el Verb es féu carn. En aquest lloc només es pot callar, agenollar-se i deixar penetrar el Misteri dins d'un mateix.

Entre aquells que aquí s'agenollen, resen i besen el terra, més enllà de les diferències

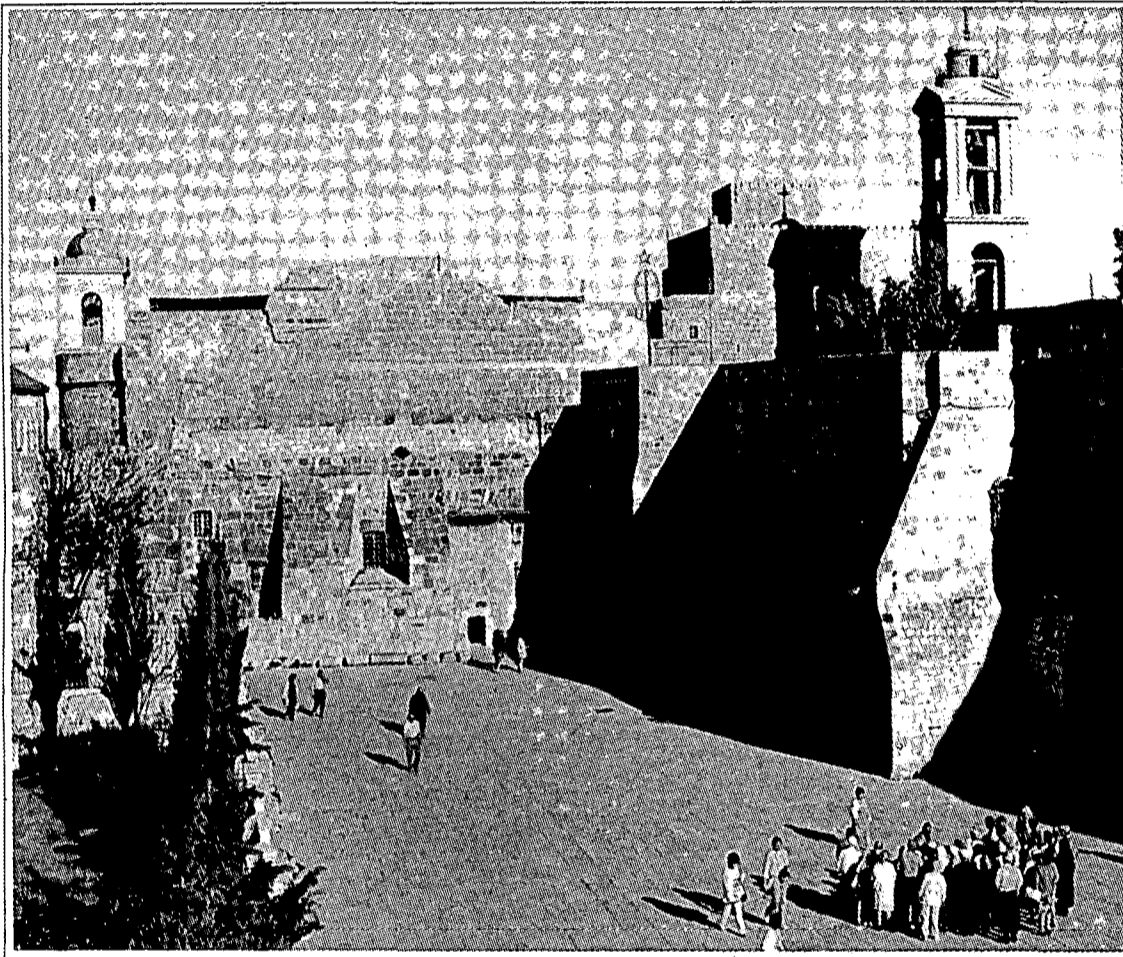
un cop destructiu com quan els planetes topen entre si. Fou una sacsejada bona i saludable, que ha deixat rere seu un devesall de llum.

Moltes de les llums que per Nadal il·luminen els carrers i les cases hi tenen a veure almenys una mica, amb aquesta llum. Hi ha llums espurnejants al servei dels negocis i que de cap manera poden donar calor. Em ve a la ment el fet que avui els observatoris astronòmics han de ser desplaçats d'Europa, perquè la il·luminació de les nostres ciutats ha arribat a ser tan enlluernadora que ofega la llum de les estrelles, les llums que vénen de l'altura. Molts llums nadalencs moderns són senzillament llums humans, que més que mostrar la llum de Déu l'amaguen.

Però no hem de ser tan pessimistes, no hem de quedar-nos amb la denúncia contra el consumisme nadalenc i permetre que el nostre cor s'entristeixi. De la cova de Betlem, irradia sempre als cors una llum càlida i humil, despertant la bonesa sepultada al fons de nosaltres mateixos, que és la flama de Déu en les nostres ànimes. Procurem imaginar només per un moment què s'esdevindria si en la humanitat s'apagués la fe en l'encarnació de Déu a Betlem. Els llocs on l'ateisme i l'odi contra Déu i contra Crist han festejat el seu triomf ens fan percebre quelcom del buit esgarriós que sorgiria en un cas així. Si hi penséssim, potser deixariem de queixar-nos de la inutilitat del cristianisme en la història del món. Amb la

seva encarnació, Déu no ha realitzat l'encanteri de transformar el món en un paradís terrenal com nosaltres hem desitjat. Com ens mostra el destí de l'església de la Nativitat de Betlem, el món encara és ple d'inquietud. Però Déu hi ha posat una tranquil·litzadora llum d'amor i de misericòrdia que mai no s'apaga. És una llum que no subjuga ni constreny. És una invitació a la nostra humilitat, a la nostra llibertat, al nostre amor.

El dia de Nadal hem d'obrir el nostre cor a aquesta llum.

propis interessos enfront la comunió de la fe, però la incapacitat de l'home el porta a abaixar-se, i així abastar Déu i els altres. Hi ha també quelcom tremendament consolador veure que totes les quimeres destructives no han pogut destruir la dèbil llum que aquí va néixer fa dos mil anys.

Acompanyats d'aquests pensaments baixarem per l'escala que porta a la cova, a l'estable on va néixer el Salvador del món. Sí, cal descendir una vegada més, seguir per dir-ho així l'abaixament de Déu, i incli-

de procedència, de cultura i de confessió religiosa, neix un vincle ple de misteri. Allí, hom és tret de la nostra diversitat, del mur de separació que s'havia interposat entre nosaltres. Davant la proximitat de l'Infant ja no existeix divisió sinó que com un batec al cor percebem la presència de Quelcom més gran, la presència de Déu. L'estrella de plata i les llànties em semblen com una adient imatge que significa que el cel va sacsejar la terra i des d'aquell moment la terra no serà abandonada a la ruïna. No fou

Amb el suport de

Caixa de Girona

Nadal

Caminades de Nadal (I)

Sembla que estigui de moda fer caminades. Jo no he anat a cap, però he pensat que podia donar aquest títol a uns pelegrinatges espirituals nadalencs.

Segurament hi haurà lectors que coneixeran els itineraris i només els caldrà tancar els ulls i recordar. Els que mai no hagin estat en aquella beneïda terra els proposo sentir música i deixar que la imaginació

P-J Ynaraja

Capellà de la Llobeta

navegui segons la melodia. Són peces conegudes, les que insinuo, i fàcils de trobar a qualsevol antologia. Per això en suggerir la música l'anomeno paisatge.

El que en un altre moment anomenaríem examen de consciència, aquí ho anomenem Revisió d'equip, ja que es tracta d'una caminada.

Si aquesta pregària (perdó: aquestes caminades) es fa en comunitat, pot haver-hi, a terra, un gran mapa d'Israel i llumetes que marquin les rutes per on transcorre la consideració.

Caminada dels heralds reials proclamant un cens a tot l'imperi

Paisatge: Obertura de l'òpera *Tannhäuser*, de Wagner, plena de poder ampulós, com tot el que és d'aquest autor, i de descripcions insinuades, com totes les obertures de Wagner.

Narració

Els ho proclamen solemnement:
fa temps que a tot l'Imperi
hi ha pau, i això no és habitual.
Deu ser veritat si ho diuen ells.
També han dit que a Roma faran un monument a aquesta pau,
deu ser un fenomen important que no hi hagi guerres
ni aquí ni enlloc.
Tanmateix l'amistat, l'amor i la pau
són fetes per a l'home,
només l'odi és cosa del Maligne.
L'autoritat competent ha fet projectes,
bons per a l'autoritat, això és clar,
per al poble no,
car al poble tot canvi l'amoïna.
Vol restar tranquil a casa seva.
Concretament, cal fer un cens.
(Segons diuen les cròniques
a Déu tampoc no li agrada, això dels censos.
El rei David fou castigat
per un cens d'aquesta mena
i era el rei David!

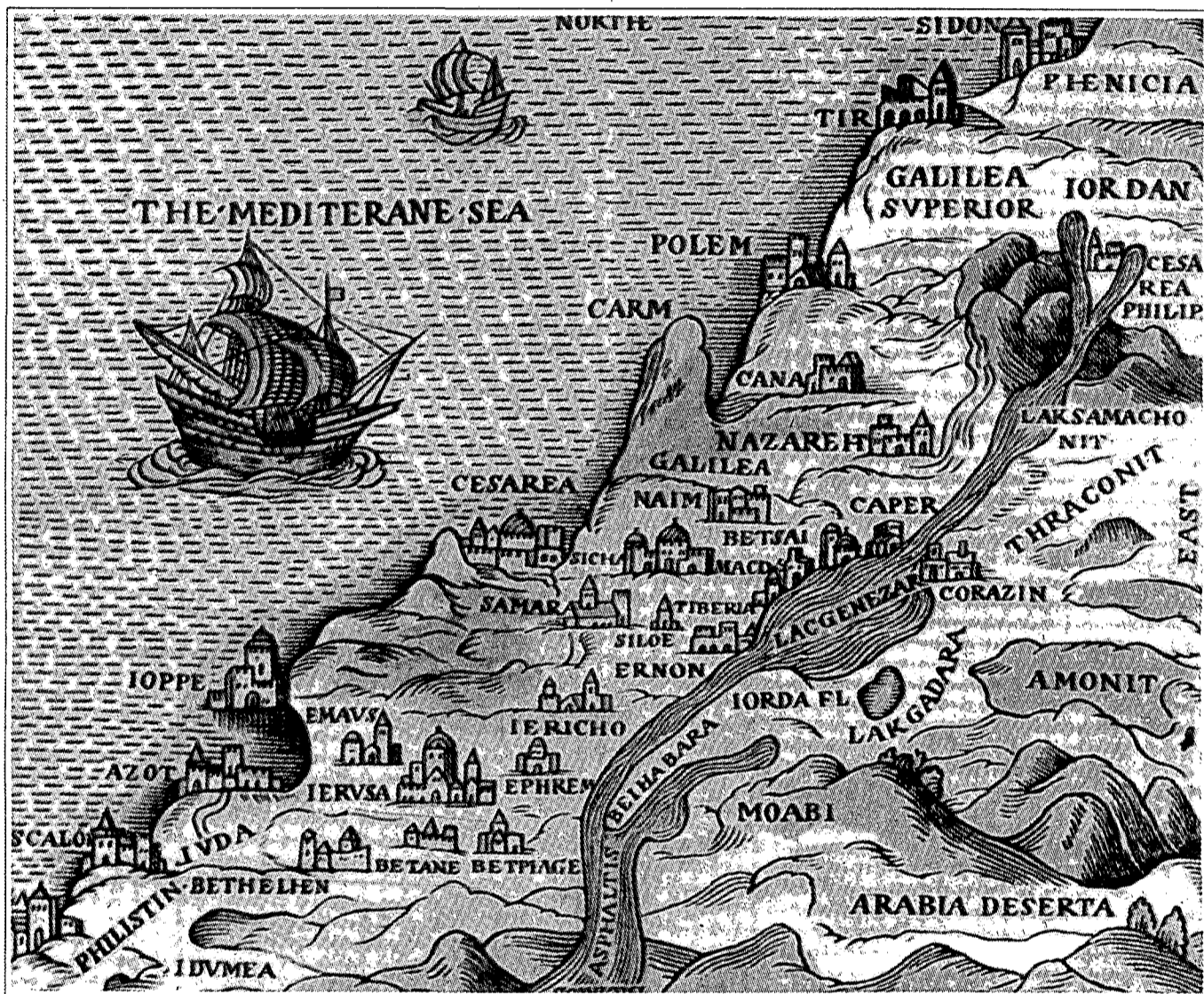
Però cal obeir.)

Als heralds imperials també els cal obeir,
fan caminades d'un poble a l'altre,
dient sempre el mateix, monòtonament.
Què importa que això molesti al poble?
és una ordre, cal complir-la.
A ells els paguen per dir-ho
i passen de qualsevol apreciació,
Tot seguint les ordres amb rutina
projecten el compliment de designis
anunciats fa temps.

Sense adonar-se
provoquen l'arribada d'antigues profecies.

Revisió de l'equip

Jo estic amatent al que s'anuncia? El que diuen els diaris, les TV o les emissores de ràdio. Penso que poden amagar projectes de Déu? Els escolto amb atenció i esperit crític? Penso que una cosa amoïnadora pot desvetllar-me un programa vingut de Déu?

Caminada de Josep i Maria de Natzaret a Betlem

Paisatge: No podia faltar a cap audició. Pot anar-se escoltant l'evocador adàgio d'Albinoni.

Narració

Del Nord, de Natzaret,
han sortit dos joves,
un noi i una noia,
ell té poc més de quinze anys,
ella no fa gaire temps que ha fet els tretze.
Porten amb ells un ase carregat.
No són un noi i una noia que surten junts, no.
Són un noi i una noia que van junts,
avui cap a Betlem,
demà aniran ben junts a un altre lloc
sempre estimant-se.

—Els que surten junts perquè els agrada
ho deixen córrer
quan volen.

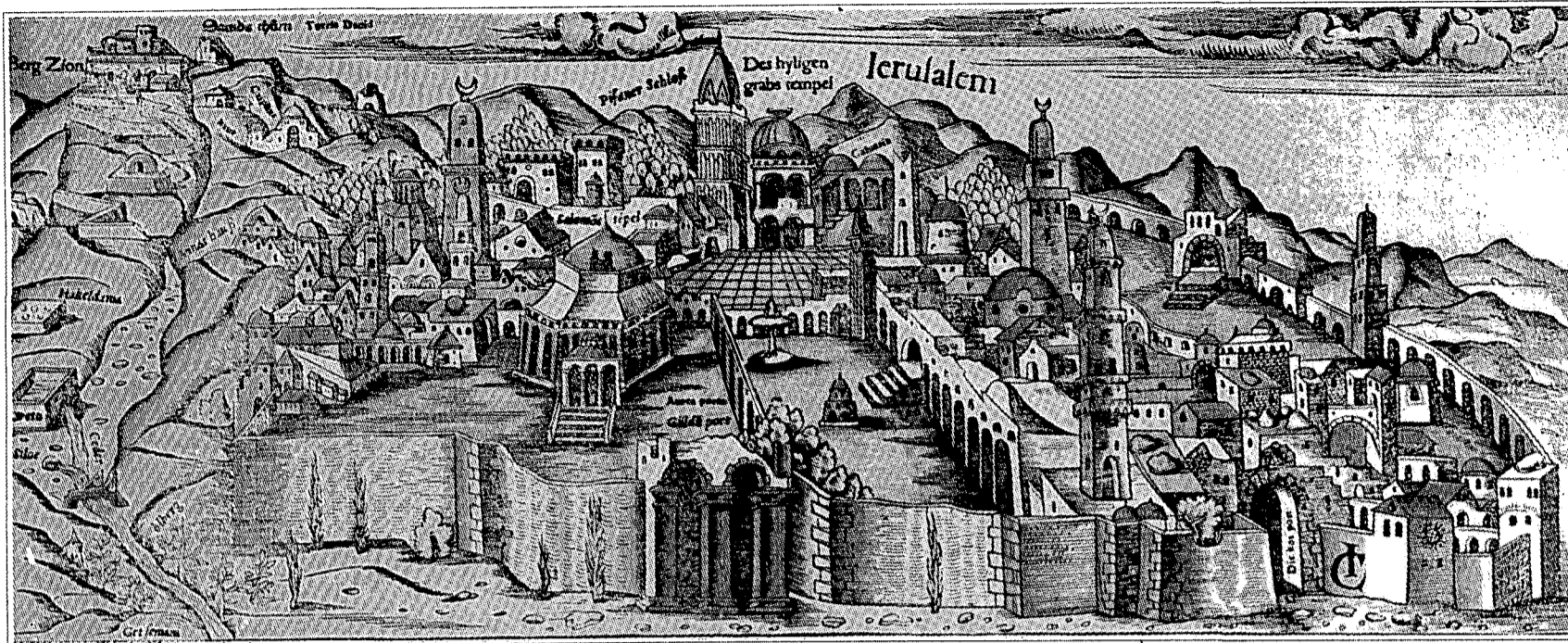
No els podem anomenar enamorats,
com a màxim sortidors,
per això que quasi sempre
ho deixen córrer,
això que diuen sortir junts i
alguns volen que sigui un festeig—

Però ells no ho deixaran, no.
Són gent fidel tots dos
i Déu els mena cap a Betlem.
Val a dir, i és important,
que la noia està embarassada,
que ha d'infantar dintre de ben poc.

Embolcallats en els plans divins
mai projectats amb tanta cura,
tot i que la terra els ignora,
i els homes igualment,
caminen els dos enamorats
i al Cel tothom vigila.

Revisió de l'equip

I jo, com camino?
Amb els homes,
amb els amics,
amb qui més estimo?
Entretinc el meu temps
junt amb ells o
amb ells marxo,
compromès amb ells,
per anar on Déu vol?

Caminada de ciutadans de qualsevol lloc de l'imperi cap a Betlem

Paisatge: Cor de pelegrins de Lohengrin, de Wagner.

Narració

Hem d'anar a Betlem,
no ens toca altre remei.

Va ser la casualitat
que el Rei David allà nasqués,
i que nosaltres, segons diuen,
descendim d'ell, també és mala sort
que els romans,

que són els qui manen
hagin fet fer un cens.

Anem a Betlem,
no fóra més senzill
estar-se a casa
i que ells vinguessin,
ells que volen fer un recompte
com els pastors el fan del bestiar?
No fóra millor
trobar-nos a la plaça i fer els recomptes
a la Sinagoga

amb el Rabí de la nostra població?
A Betlem tot serà gent desconeguda
tot i ser de la nostra mena,
de la nostra sang,
de la mateixa família,
I què ens importen els parents
si són desconeguts
i cap profit podrem treure d'ells?

Cal anar a Betlem,
anem de pressa i tornem aviat
que allà no se'ns ha perdut res de bo.

I enlloc com a casa.

Revisió de l'equip

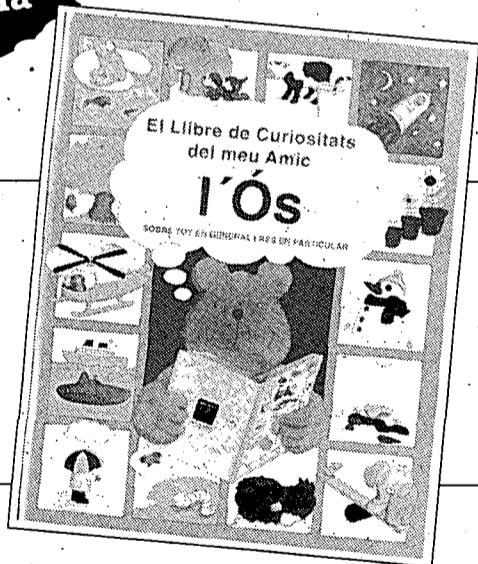
¿Apreciem la monotonia quotidiana
que ens dona la seguretat
del que ja ens és del tot conegut
i menyspreem l'imprevist,
el desconegut,
que pot ser curull de riquesa
de qualsevol mena?
Oblidem que l'estranger desconegut
pot ser Jesús?

Els llibres més divertits i actuals ja són a la teva llibreria.

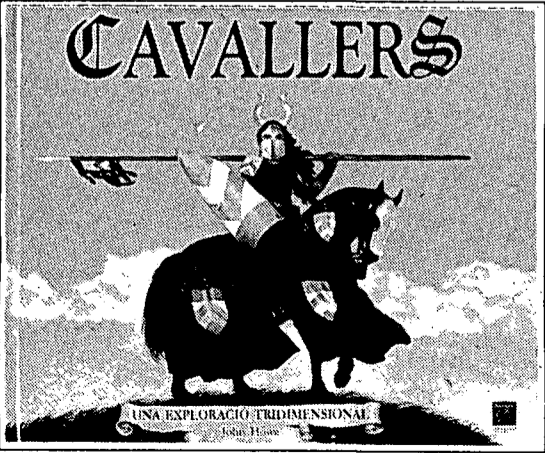
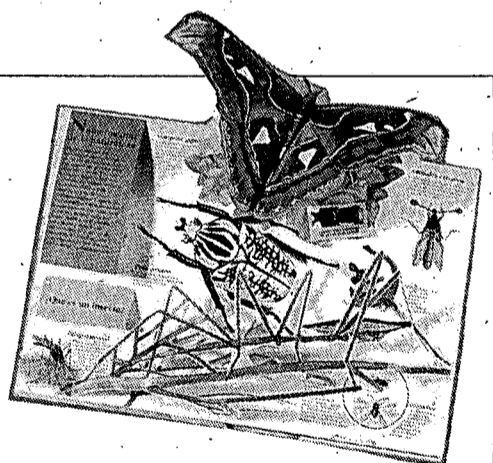
Busca'ls, són de Beascoa!

**Tots aquests títols
es publiquen en
català i en castellà**

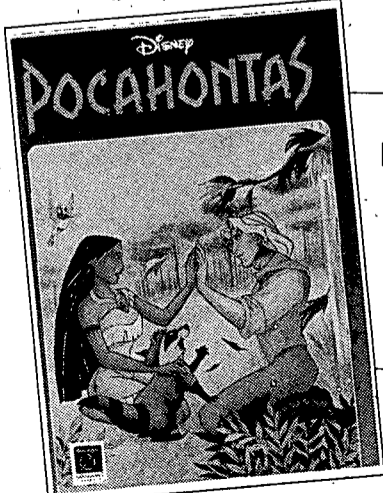
**EL LLIBRE DE LES
CURIOSITATS DEL MEU
AMIC ÓS**
La forma més divertida
de satisfer la teva gran
curiositat

EL FABULÓS LLIBRE DELS INSECTES
Un fascinant viatge pel món dels insectes

CAVALLERS
Una exploració
tridimensional
al sorprenent
món dels
cavallers i la
cavalleria

POCAHONTAS
Un llibre amb
moviment a
les pàgines
interiors

**Beascoa Internacional
és una marca del Grup
Edicions Beascoa S.A.**

Nadal

Caminada d'uns pastors, no tots, de Beit-Sahur fins a Betlem, feta a mitjanit

Caminada de Josep i Maria amb el Nen, de Betlem fins al Temple, uns deu quilòmetres solament

Paisatge: Qualsevol interpretació del salm 122 (v 121), a mi m'agrada molt la d'en Gelineau.

Narració

El camí és senzill,
hom no troba pel camí altra cosa
que la tómba de Raquel,
que encara plora.

De seguida hi ha la Ciutat, cal travessar-la,
i arribar al Temple.

El ritual és ben simple:
oferir unes tórtoraes

Els, que fa temps que han ofert
totalment la seva vida!

Els, que s'han ofert a Déu totalment!

El que avui fan és tan poca cosa!
De seguida han acabat, volen tornar-se'n a casa
però algú els atura,
no és cosa de menysprear ningú,
ni que sigui un vell
que repapiegi.
Escolten amatents
el que els vol dir.

Revisió de l'equip

Tinc jo un programa i el compleixo? Tot i
això, sé deixar lloc per l'imprevist que pot ser
tan important com el que jo tenia preparat?
Penso que un vell tal volta pot dir-me coses
 importants de part de Déu?

Paisatge: El segon moviment de la simfonia 5 de Beethoven, la força de la música i la seguretat que suggereix sembla acompanyar la recerca il·lusionada dels pastors.

Narració

A uns beduïns de prop de Betlem
els han donat una notícia,
els han fet una invitació,
els han fet una proposició,
els han fet unes indicacions.
I ells a tot han dit que sí.
Com a primera recompensa
escolten el que mai s'ha sentit dir,
un cor d'àngels dóna per a ells sols
un concert de nades,
el primer concert de nades que s'ha fet.
Aquesta música només la senten ells.
La Sagrada Família,
sí, així cal anomenar a aquesta parelleta
i el seu petit nadó,
la Sagrada Família no sent música,
fa silenci
que és quasi el mateix,
ja que la música són sons ben triats i ensinistrats
i silencis ben calculats.
(Pastors i Família, doncs,
comparteixen la mateixa joia celestial.)
I marxen, ells, els pastors, saben on han d'anar,
però no saben on és el qui han de trobar.
No paren fins a veure, adorar i oferir regals
a la Criatura,
ells no consulten escriptures,
ni es paren a fer càlculs amb estrelles,
vencen la mandra i l'egoisme
que té un gran valor.
El camí se'l fan ells
i, és clar, gent amb aquesta empenta,
no tarden a trobar el Nen i el matrimoni.
I li fan ofrenes i ho diuen als altres,
tothom ha de participar de la seva sort
que és sort per a tothom,
també per a nosaltres.

Revisió de l'equip

Vull veure-ho tot clar abans de decidir-me? Vull veure on
vaig? Si no ho sé veure, no serà perquè és molt a prop meu?
En realitat no serà que tinc mandra i he perdut el reguit del
desconegut? Vull que em donin les coses fetes? M'he tomat
vell d'esperit?

EDITORIAL REGINA, S.A.

Mallorca, 87-89 - Tel. 322 17 11 - 08029 Barcelona

EDICIONS BÍBLIQUES
PRIMERES COMUNIONS
AGENDES I DIETARIS
ESPECIALITATS DE PAPERERIA
JOCS D'ESCRITORI
ÀLBUMS FOTOGRAFIES

Novetats al Pessebre Vivent de Sant Fost

Nadal

Jaume Rifà i Solé

Altra volta, i per 27è any consecutiu, el poble de Sant Fost de Campsentelles en arribar l'hivern i amb ell l'estimat Nadal, unint esforços, es prepara amb gran il·lusió per tots plegats retrobar-nos en aquest bonic paratge del turó de Can Teyà i representar amb gran enginy el Pessebre Vivent de Sant Fost, el primer i més antic Pessebre Vivent del Vallès.

Les representacions d'aquest Pessebre Vivent són altament espectaculars ja que, a més de seguir la tradició bíblica i el folklore de la nostra terra, s'hi sumen unes escenes amb uns efectes especials dignes, propis d'un teatre de primera línia i és que les sortides dels tres àngels en diferents indrets són d'allò més formós i que deixa bocabadats més d'un per la seva inesperada manera d'aparèixer, com així mateix és força lloable la selecta música d'acompanyament al llarg de les actuacions.

Enguany, i com darrerament ha succeït, el Pessebre Vivent de Sant Fost presenta algunes novetats: la construcció d'un forn de pa, l'adossament de parets de pedra, un nou altar de sacrifici al temple de Zacaries, l'augment de l'enllumenat. En definitiva, es continua amb el traç iniciat fa molts anys de continuar oferint novetats al visitant, i que unides a les singularitats de les escenes que s'hi representen com l'arribada a la cova dels Reis damunt de tres meravellosos cavalls, els pastors amb ovelles, la ferreria, la cabana dels caçadors o la fusteria entre altres, han donat a aquest

Pessebre l'altivesa de ser un dels Pessebres on conflueixen més efectes especials.

Sense cap mena de dubtes, el fet de contemplar el Pessebre Vivent de Sant Fost, el Primer Pessebre Vivent del Vallès, és una manera agradable de passar una bona estona

alegre i divertida en aquestes entranyables diades nadalenques. Aquest any es representa els dies 17, 24, 25, 26 i 31 de desembre i l'1, 6 i 7 de gener a les 6 i 7 de la tarda. Els assistents, com sempre, seran obsequiats amb pa torrat amb all i oli i vi del poble abans d'iniciar-se les representacions.

OBRA NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA

L'Obra de Ntra. Sra. de Fàtima és una Fundació de caràcter benèfic-social, que porta a terme projectes amb l'objectiu de fomentar una major qualitat de vida humana.

Amb aquesta finalitat gestiona:

El Casal Ntra. Sra. de Fàtima, a Calella de la Costa. Residència per a 50 ancianes amb problemes econòmics, soledat, abandonament familiar...

La Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima, al barri del Carmel de Barcelona, on hi ha acollits una trentena d'infants de 6 mesos a 5 anys que tenen greus problemes familiars: maltractaments, desnutrició i amb situacions de risc.

Les aportacions per fer front a les despeses, concerts i subvencions públiques, aportacions de les àvies i familiars i altres benefactors no n'hi ha prou per cobrir-les.

Vostè ens podria ajudar col·laborant en alguna de les necessitats que tenim, com són entre altres:

LLAR D'ÀVIES

- Rentadora Industrial**, necessària per a la bugada de les 50 àvies i de la roba de llits i menjador..... 1.260.000 Ptes.
- Cost per l'Acondicionament d'una cambra de bany geriàtrica**, per atendre millor la higiene personal de les residents..... 650.000 Ptes.
- Grua i trapezi per a llit**, per a una millor atenció a les ancianes amb limitacions físiques..... 165.000 Ptes.
- Ens fan falta quatre llits** de clínica per a les àvies que necessiten especial atenció. Cost de cada llit..... 106.000 Ptes.
- Dotze caminadors graduables, fixos**. Preu per unitat..... 10.000 Ptes.
- Sis bastons d'alumini**, pom. anatòmic dreta i esquerra. Preu per unitat..... 2.500 Ptes.

LLAR INFANTIL

- Acondicionament de la cambra de bressols**, on reben atenció els més petits..... 650.000 Ptes.
- Arranjament de la cambra de bugaderia** per millorar les condicions de treball..... 140.000 Ptes.
- Cost d'un conjunt de roba i calçat** per a cada un dels vint nens que ja van a l'escola, que inclou bata, jersei, anorac i sabates per a esports..... 7.000 Ptes.
- Cost setmanal dels bolquers**, els més petits en porten tot el dia i uns quants de més grans a la nit..... 5.000 Ptes.
- Cost diari del gas a la Llar d'Infants** pel funcionament de la cuina, assecadora de roba i la calefacció a l'hivern 2.800 Ptes.

Si desitja col·laborar en una d'aquestes necessitats pot fer-ho a:

Secretaria de l'Obra, Rbla. Catalunya, 92, 5è., desp. 18. 08008 Barcelona. Tel. (93) 215 15 93

Casal de Ntra. Sra. de Fàtima, Sant Isidre, 44. 08370 Calella de la Costa. Tel. (93) 766 20 21

Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima, Santuari, 94. 08032 Barcelona. Tel. (93) 357 56 48

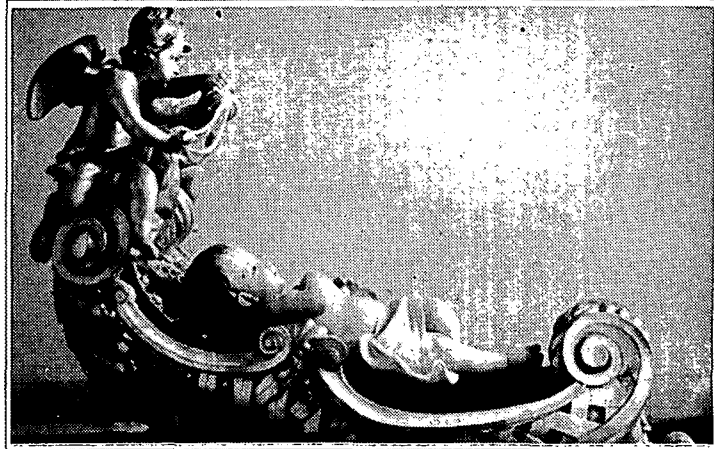
O bé, al compte corrent de l'Obra de Fàtima a "la Caixa" núm. 2100-0022-10-0200556450

En provenen dues de Barcelona

Les tres imatges de l'Infant Jesús més famoses del món

Aquesta imatge es venera actualment a Betlem

L'estàtua va ser feta també a Barcelona i es troba també a Terra Santa, concretament a Betània

Imatge del Nen Jesús de Praga

Francesc Gamissans

Les tres imatges de l'Infant Jesús més cèlebres i venerades del món, tenen, totes tres, origen espanyol; concretament dues d'elles provenen de Barcelona.

La més famosa és la que es porta solemnement en processó a la gruta de Betlem la nit de Nadal i és exposada a la veneració dels fidels el 5 de gener. Fou

encarregada pel pare Gavino Montoro, procurador general de la Custòdia Franciscana de Terra Santa l'any 1920 a l'acreditada Casa Reixach de Barcelona. Aquesta firma va confeccionar dues imatges del Nen Jesús. Totes dues són de fusta de cedre. L'artista fou el Sr. Francesc Roges amb un equip de col·laboradors. El taller en va preparar diversos models. L'única diferència era la posició de les mans: beneint, juntes, allargades, etc.

El model elegit fou el de l'Infant Jesús que mostra les mans juntes; es venera actualment a Betlem, i se n'ha fet reproduccions mundials de tota mena: imatges, quadres, estàtues, etc.

L'altra estàtua —amb el bressol en forma de gòndola— fou construïda per la mateixa Casa Reixach i està exposada per Nadal també a Terra Santa, a Betània. En el peu del bressol es llegeix aquesta inscripció: «Donatiu dels esposos Josep Planas

Talet i Teresa Cuspinera de Planas a la Basílica del Sant Sepulcre de Jerusalem. Barcelona, 25 de desembre del 1921». Així mateix és cèlebre la imatge del Nen Jesús de Praga, de procedència també espanyola. L'estàtua fou duta a la capital de Txecoslovàquia a finals del segle XVI per

Maria Manríquez de Lara quan es va esposar amb Vradislav de Perstyn. L'any 1628, la filla de Maria Manríquez la va donar al convent dels carmelites descalços de Praga, on és venerada amb gran devoció, i de la qual també en tenim reproduccions per tot arreu.

ONG's que protegeixen la infància

Denuncien l'ús d'infants com a reclam publicitari

Unes vint ONG's dedicades a la protecció i promoció dels drets de la infància, entre les quals es troben UNICEF, Creu Roja, Càritas, Missatgers de la Pau, Aldeas Infantiles, Prodeni i Nuevo Futuro, denuncien «la utilització de la infància en els mitjans de comunicació social com a reclam per al consum i per a un excessiu i inadequat protagonisme informatiu, juntament amb el bombardeig d'imatges violentes del que és objecte el públic infantil».

Aquestes organitzacions reclamen el desenvolupament de polítiques integrals d'infància i família «en les quals les necessitats dels infants són abans que els interessos polítics i professionals».

Demanen, tanmateix que «es promogui la participació cada vegada més activa dels menors en la família, l'escola, la vida social i la vida quotidiana, com la forma més eficaç de protegir i defensar els seus drets».

En el comunicat denuncien «les forts desigualtats socioeconòmiques que caracteritzen les relacions nord-sud, que alimenten les situacions de pobresa i marginació actuals i afecten amb major gravetat la infància», i provoquen elevades taxes de mortalitat infantil i malalties, baix nivell d'escolarització i l'explotació laboral dels infants, que es manifesta en mendicitat o prostitució.

Pel que a Espanya, critiquen les situacions de mals tractes dins i fora de la família, les situacions il·legals d'adopció i la violència racista i xenòfoba contra els infants. (E.P.).

La sardana i la dansa

Atlanta'96

Josep Ventura

Salvador Brotons i Soler ha estat el guanyador del Concurs de composició de sardanes Atlanta'96 amb la seva composició titulada *Sardana olímpica*. Així ho va decidir el Jurat nomenat per la Fundació Universal de la Sardana, integrat pels mestres Antoni Ros Marbà, Gerard Claret, Josep Solà, Josep Vidalou, Jesús Ventura i Josep M. Serracant i presidit pel mestre Manuel Oltra. Aquesta sardana serà estrenada a la ciutat d'Atlanta, a la ballada de sardanes que l'esmentada Fundació Universal de la Sardana promou amb motiu de la Treva Olímpica prèvia als Jocs del 1996; serà ballada per cinc anelles formades amb dansaires dels cinc continents.

Salvador Brotons va néixer a Barcelona l'any 1959 i està establert als Estats Units d'Amèrica des de fa deu anys, on actualment és el director titular de l'Oregon Simfonia, de la Vancouver Symphony de Washington i de l'Orquestra Simfònica de la Universitat de Portland.

A la ballada on s'estrenarà la *Sardana olímpica* de Salvador Brotons, el mes de juliol de 1996 a Atlanta, interpretada per la cobla Els Montgrins i que ballaran dansaires dels cinc continents, el poble de Catalunya farà oferiment al poble de Geòrgia del monument *Sardana oberta*.

Canvis de representant

La Cobla-Orquestra Blanes ha canviat de representant. A partir d'ara, hom pot contactar amb aquesta formació tot adreçant-se al senyor Enric Esteve, carrer de Garcilaso 26 - 08915 Badalona, o mitjançant els números de telèfon (93) 397 03 22 i (908) 43 26 23 i també per mitjà de fax a través del número (93) 397 03 22. Igualment, la cobla La Principal de Collblanc ens comunica el nom del seu nou representant: el senyor Santiago Diago, amb el qual es pot contactar a l'adreça del carrer d'Holanda 9, 2n. 5a. - 08903 de l'Hospitalet de Llobregat.

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya

— Els elements que
componen el cosmos —

57. Els gasos nobles entren a l'escena

No tot van ser flors i violes per a la taula periòdica de Mendelèiev després de la seva publicació. Ben cert que les troballes del gal·li (1875), escandi (1879) i germani (1886) van fer que tots els químics del món acceptessin aquell esquema, però al mateix temps sorgien dificultats. El 1869 Mendelèiev ja n'hi trobà una en compondre'l: al lloc corresponent a sota l'itri hi havia el lantà, descobert el 1839, però el ceri de 1803, i l'erbi i el terbi de 1843 també tenien unes propietats com per posar-los a la mateixa casella de la taula. Un sol espai per a quatre? Mendelèiev ho deixà així, tot i veient que era destrossar el període. Tots quatre elements eren dels minerals de les terres rares i s'assemblaven molt.

Però és poc després de la publicació de la taula periòdica que, com ja diguérem al cap. 34, que es descobriren nous elements en les terres rares: l'iterbi el 1878 (Marignac), l'holmi i el tuli el 1879 (Cleve), el samari el mateix 1879 (Lecoq de Boisbaudran), el neodimi i praseodimi el 1885 (Welsbach), el disprosi el 1886 (Lecoq de B.) i el gadolini el mateix 1886 (Marignac i Lecoq de B.). Tots ells de propietats químiques semblants, de manera que si no hagués estat per la espectroscòpia segurament haurien trigat temps a ser reconeguts com distintes. Així, doncs, tenim quatre i vuit, o sigui dotze, elements amb dret a ocupar el mateix lloc. La

dificultat és grossa, però els químics no en van fer gaire cas: si en una casella n'hi havien d'haver quatre segons Mendelèiev, també n'hi podem posar dotze. Ara sabem que aleshores el 1886 encara en faltaven tres: l'europi (de 1896, Demarçay), el luteci (de 1907, d'Urbain i Welsbach) i el prometi (obtingut artificialment el 1945).

Va ser una altra troballa més important la que va sacsejar l'esquema mendelèievà:

Un gas que hom no sap on posar

Va ser l'any 1894 que es descobrí que l'atmosfera contenia un gas que no era cap dels elements coneguts ni tenia un lloc a la taula periòdica. Però pròpiament hem de dir que la història comença el 1785: Henry Cavendish (1731-1810), el descobridor de l'hidrogen, com vam explicar al capítol. 23, també va observar un dia que l'oxigen i el nitrogen sota l'acció de l'espurna elèctrica es combinen formant òxid nítric. Afegint oxigen a l'aire va intentar combinar tot el nitrogen atmosfèric contingut sota una campana, però es va trobar sempre amb una petita porció d'aire (inferior a una centèsima va dir ell) sense que reaccionés. Això ja demostrava l'existència d'un gas no reactiu contingut a l'atmosfera, però Cavendish no sabé treure'n conseqüències.

Cal esperar més d'un segle per a consumir la descoberta: John William Strutt, més conegut per Lord Rayleigh (1842-1915), químic anglès com Cavendish, va observar un altre fenomen: que el nitrogen que roman a la campana d'aire quan se'n treia l'oxigen era un xic més pesat que l'obtingut a partir de la descomposició de compostos nítrics. Va consultar el seu col·lega sir William Ramsay (1852-1918) el qual sospità que el nitrogen atmosfèric contenia algun altre gas barrejat més pesant. «Fem-lo reaccionar amb magnesi escalfat», digué, i, efectivament restà una porció de gas sense combinar-se. Amb l'espectroscopi es demostrà que era un element nou. Li posaren el nom d'argon (cat. argó, cast. argón; derivant-lo del grec *argós*, peresós, inactiu, inert). La dificultat aparegué a l'hora d'encaixar-lo a la taula periòdica. El seu pes atòmic no arribava a 40, però poc se n'hi faltava, i això el situava entre el potassi i el calci, amb pesos respectius de 39 i 40, si bé entre aquests dos no hi havia cap buit a la taula! Què fer-hi?, tan bé que va el quadre de Mendelèiev per tots els altres elements, i ara hem de dir que no serveix?

La troballa d'altres gasos ho arregla

Sir William Ramsay va rumiar: l'argó és inactiu, això vol

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, i totes les heu fetes amb saviesa. La terra és plena de les vostres criatures.

(Salm 103,24)

dir que li podem posar de valència zero; i en els períodes les valències fan 1, 2, 3, 4, 3, 2, 1; i si fos que cal afegir un element a cada període, al davant o al darrere, amb 0 de valència? Podríem posar l'argó abans que el potassi, encara que sigui un xic més pesat. Si això és veritat els altres períodes també tindran un altre element inert i caldrà afegir tot una columna a la taula dels elements. Busquem-los?

Qui cerca, troba. El 1895 Ramsay descobria que les ratlles espectrals que l'astrònom Joseph Norman Lockyer (1836-1920) havia descobert el 1868 en l'atmosfera del Sol, durant una eclipsi total, en col·laboració amb Pierre J.C. Janssen (1824-1907), i que no corresponien a cap dels elements terrestres coneguts, apareixien també en un gas que es despenja de certs minerals d'urani, concretament de la cleveïta. Pel seu pes atòmic aquest element va immediatament després de l'hidrogen. Això lliga. Fou nomenat amb el nom que ja havia proposat Lockyer: *helium* (cat. heli; cast. helio; derivant-lo del grec *Helios*, el Sol), encara que s'hagi vist que no és solament solar sinó també terrestre.

Més esforços per trobar altres gasos en minerals radioactius fracassaren i aleshores Ramsay, en col·laboració amb Morris William Travers, decideix emprendre una altra via: refredar l'aire fins a fer-lo líquid i fer-ne una destil·lació fraccionada de molta precisió. I efectivament, el gas que s'havia anomenat argó no era pur; contenia petites quantitats de quatre gasos més. Són anomenats *neon* (cat. neó; cast. neón; del grec *neós*, nou, novell), *krypton* (cat. criptó; cast. criptón; del grec *kryptós*, amagat), *xenon* (cat. xenó; cast. xenón; també del grec *xenós*, foraster, estrany) i el que ja sabíem: heli. Aquesta troballa es féu l'any 1898.

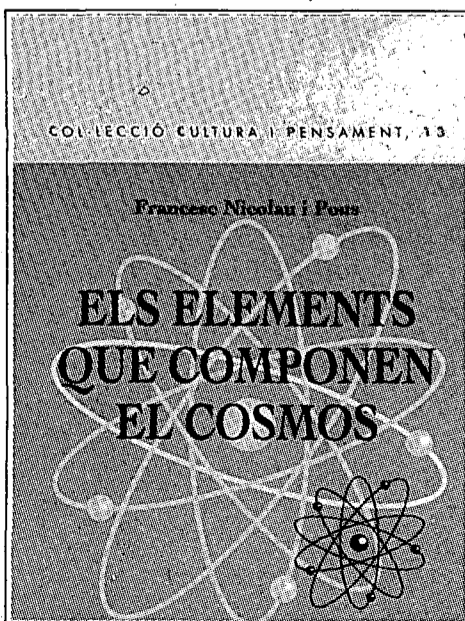
Avui dia ja s'han fet mesures més precises del percentatge d'aquests gasos a la nostra atmosfera. Els resultats són: d'argó el 0,934% (no arriba a l'1%), de neó el 0,001818%, de criptó el 0,000114%, de xenó el 0,0000086% i d'heli 0,000524. I també s'han trobat aplicacions per a aquests gasos. N'hauré de parlar un altre dia.

El nom de *gasos nobles* amb què és costum designar aquests gasos que ocupen el grup 0 de la taula de Mendelèiev, ve del fet que siguin inactius: no es fan amb els altres elements; com els nobles de l'edat mitjana no es feien amb la pleballa. Cal dir, però, que aquesta noblesa actualment ja ha estat menyscabada: l'anglès Neil Bartlett el 1966 va aconseguir fer reaccionar el xenó amb el fluor i platí, produint el compost hexafluorur de xenó i platí (PtXeF₆); i posteriorment se n'han obtingut altres compostos.

Nou llibre de la Col·lecció Cultura i Pensament

Història dels elements químics

Una bona notícia per als lectors d'aquesta secció de CIÈNCIA de C.C.: Acaba de sortir l'aplec de tots aquests articles que hem publicat amb el títol *Els elements que componen el cosmos* en un llibre que ha publicat l'Editorial Claret. Hi hem afegit il·lustracions i quatre apèndixs: I. Els elements per ordre cronològic; II. Els elements per ordre alfabètic amb el nom del seu descobridor i capítol on es tracta; III. La taula periòdica dels elements; IV. Els descobridors per ordre alfabètic. A més, el llibre ha estat honorat amb un pròleg que molt amablement ens ha escrit el M. lltre. rector de la Universitat Ramon Llull, Dr. Miquel Gas-siot i Matas, professor també de l'Ins-

titut Químic de Sarrià. El pròleg és el següent:

Aquest llibre ja és el tretzè de la Col·lecció Cultura i Pensament, iniciada per *Catalunya Cristiana* i que continua Editorial Claret, sota la direcció del pare Francesc Gamissans. La col·lecció va néixer amb la pretensió de fer assequible el patrimoni intel·lectual i la ciència a un sector ampli de la població.

L'autor ens presenta en aquesta obra la història dels elements químics i ho fa incorporant moltes dades de tipus etimològic i humanístic, que ens fan entreveure les vivències d'homes i de dones apassionats pel coneixement d'aquells fonaments científics —els elements— que po-

dran explicar la constitució i l'estructura de la matèria.

El llibre és una introducció molt original a la Química General, ja que il·lustra i engresca el lector a continuar estudiant el tema. És una lectura suggerent que anima a aprofundir en el «per què» de moltes qüestions. Val a dir, ja per acabar, que una lectura acurada de la darrera obra de Francesc Nicolau, llicenciat en Teologia per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma i llicenciat en Ciències per la Universitat Central de Barcelona, ens pot ajudar a gaudir i estimar la Naturalesa, de la qual hem d'aprendre molt per donar-la a conèixer, com el més gran tresor, a les generacions que ens seguiran.

El llibre de la setmana

Lectura per a la salut mental

Cristóbal Sarrias

Hi ha llibres que redimeixen al lector de tanta lectura aclaparadora per la seva medietat, per la manca de temes que no tinguin més nucli argumental que els assumptes del sexe, o intentin distreure al lector amb excèntricitats que caïguin en la més absoluta vulgaritat. I cada cop que surt un llibre del noruec Jostein Gaarder, hom pot respirar aire fresc, eixamplar el cor, i sentir que s'endinsa en un argument en el qual es combinen la fantasia i l'amplitud de pensament.

Quan *El món de Sofia* va caure a les mans dels lectors, a alguns els va estranyar el seu èxit. Com un professor de filosofia podia esdevenir un bon novel·lista, sense deixar de ser docent? Com podia arribar a interessar un text, per novel·lat que fos, que narrés l'aventura del pensament humà, des dels primers filòsofs fins als nostres dies? Per a sorpresa de molts, aquest llibre continua encimbellat en el primer o segon lloc dels

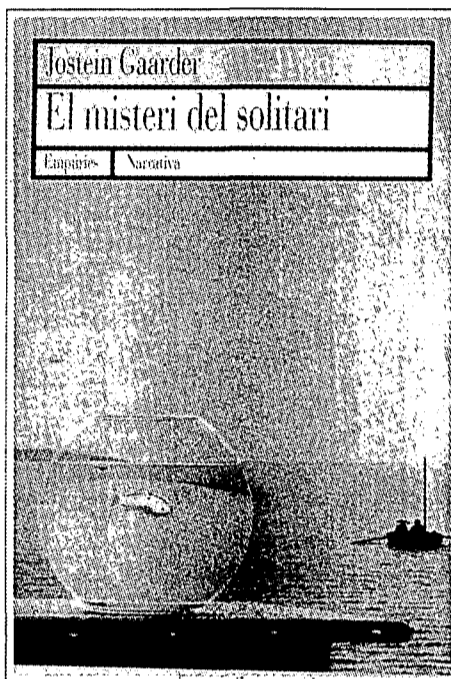
llibres més venuts des de fa 53 setmanes, i no tan sols en català i castellà, sinó en francès, anglès, alemany, italià, portuguès i moltíssimes llengües més.

El misteri del solitari seguirà el mateix camí. Perquè si *El món de Sofia* parla de les respostes que ha anat donant la intel·ligència humana a través dels temps als grans interrogants que se li han anat plantejant, en *El misteri del solitari* Gaarder gosa novel·lar sobre allò que es troba en l'arrel mateixa de tota Filcsofia, la capacitat de preguntar.

Hans Thomas és un vailet que desperta a la vida amb els interrogants com a companys de totes les circumstàncies. El laberint de les mil combinacions que pot fer-se amb un joc de cartes, que és el seu amic íntim d'encà que té us de raó, li serveix per anar descobrint el més obvi, però que per ser tan evident ningú no s'ho planteja.

El noi viu amb el seu pare, des de la primera pàgina, la recerca de la seva mare que d'alguna manera ja és la definició de la seva pròpia existència: el descobriment del

lloc que ocupa «la seva darrera causa». Una mare allunyada de la llar a la recerca de l'afirmació de la seva personalitat. (Recorden *Casa de nines*, d'Ibsen?, doncs això).

I a través d'Europa, en la ruta que va des de Noruega fins a Grècia, envoltat de misteris que el conviden a trobar solucions a curt o llarg termini, amb un pare afeccionat a pensar i a beure, assoleix la gran saviesa de saber que està viu per a alguna cosa, que ve d'algú, i que tot té un sentit molt profund, que se li escaparia, com s'hi escapa a tanta gent, si no es dediqués a descobrir els seus secrets.

A Gaarder hi ha pàgines que són de veritable antologia, i que haurien de llegir grans i petits perquè s'adonessin que val la pena viure, i que rera l'aventura de la vida hi ha un començament i un final que assenyalen la plenitud inaudita que gaudeix l'home pel fet d'existir en un món ple de meravelles, que superen amb escreix les innombrables limitacions que de vegades insistim en destacar. Tot el llibre és un cant a la Vida i al seu Creador. No és gens estrany l'èxit que té avui dia, el 1995, el professor de filosofia Jostein Gaarder.

Jostein Gaarder.

El misteri del solitari, Empúries, Barcelona 1995, 321 pàg.

Els vins escumosos: el cava

L'eseuma i les bombolles han conviut amb el vi des que aquest existeix.

El pas de most a vi suposa una fermentació, fenomen natural que genera, dins la massa que fermenta, molècules de gas, que, en ajuntar-se, formen bombolles. Quan el vi és jove i conserva aquestes bombolles de gas, tenim un d'aquests agradables vins espurnejants, de vida efímera i estabilitat impossible. Però quan el vi amb el pas del temps, va adquirint aplom i serenitat, perd aquest pessigolleig natural i es torna tranquil i reposat.

La tècnica dels vins escumosos permet, mitjançant una segona fermentació, detenir i domar aquesta efervescència natural que els vins joves presenten, i, a més, enriquir-los amb els mils sabors i aromes que els anys de cava els poden donar.

A Catalunya, els vins escumosos tenen una llarga tradició, on actualment representa la primera zona productora de vins escumosos de qualitat, produïts pel tradicional sistema «champenoise», de tot l'Estat espanyol.

Així doncs podem dir que, més que cap altre vi, el cava és intemporal i polifacètic. No fa diferència entre el dia i la nit, ni entre l'estiu i l'hivern; com tampoc coneix limitacions en la tauja. Aquesta segona fermentació característica del cava consumirà tots els sucres propis, deixant com a contrapunt l'acidesa del vi que serà diferent segons el tipus de cava. Hem de diferenciar per exemple el brut del semi-sec, on en aquest darrer apreciarem una suavització progressiva de l'acidesa i l'efecte corresponent sobre la seva frescura i

lleugeresa.

Per últim donaré uns quants consells pràctics de com conservar i servir el cava: No guardarem una ampolla gaire més d'un any. Si se'n guarden de més velles beure-se-les immediatament, doncs pot ser que ja s'hagin passat. Guardar les ampolles en les caixes de cartró en què es venen. Tenir sempre les ampolles ajagudes, de manera que el tap es mantingui mullat; s'hauran de guardar en el lloc més fresc de la casa (la temperatura ideal és entre els 10 i 15 graus). També haurem de procurar que no els hi doni la llum, sinó poden agafar un gust estrany que es diu «mal de llum». La forma de servir el cava també serà important, com el fet de no utilitzar copes glaçades, ja que ens prohibirà de veure el color i la transparència, i no

utilitzar mai copes planes, ja que no ens deixaran apreciar les aromes i la pujada de les bombolles; així doncs serà molt millor utilitzar copes altes, llises, de bon vidre, sense color i una mica tancades de dalt per tal de fer millor la recollida de les aromes.

Com hem pogut apreciar, en la passió pel cava no hi ha d'haver obligacions ni dogmes, ja que com ben diu Carlos Lareau —director del centre d'informació de cava a Espanya—, dins d'un univers únic hi ha tants matisos i contrastos que es pot assegurar que hi ha un cava per a cada paladar i per a cada moment. La satisfacció i el delit consisteix a descobrir els que més s'ajusten a la nostra fantasia.

Emi Mas

EL MENÚ DE LA SETMANA

1r. plat

BOLETS SALTATS

Ingredients:

250 gr. de bolets, rovellons o girgols
All i julivert trinxats, 5 gr. d'oli
una cullerada sopera de vi blanc

Preparació:

Netegeu els bolets, traient-los l'extrem inferior amb un ganivet i tot seguit espoleu-ne tota la terra possible, per últim renteu-los amb aigua el més ràpid possible, escorreu-los i salteu-los en una paella amb la cullerada d'oli, quan estiguin cuits, saleu-los i afegiu-hi l'all i el julivert trinxats, acabeu-ho de coure i en el moment d'anar-ho a servir afegiu-hi el vi blanc perquè faci una bullida a foc molt fort.

2n. plat

POLLASTRE AMB ENCIAM AL CURRY

Ingredients:

200 gr. de pollastre sense pell
150 gr. d'enciam francès
sal, pebre,
una cullerada de curry en pols
1 cullerada de mantega

Preparació:

Netegeu i trossegeu el pollastre, daureu-lo en la mantega durant uns 5 minuts a foc viu, salpebreu-lo i afegiu-hi l'enciam tallat a tires fines, abaixeu el foc, afegiu-hi el curry i coeu-lo tapat durant uns 15 minuts.

Postre

AMETLLES

Ingredients:

30 gr. d'ametlles crues

Preparació:

Remulleu les ametlles en aigua calenta i peleu-les. Torreu-les en un recipient tapat durant pocs segons. Acompanyeu-les amb una infusió de cori, si es voleu endolcir-les utilitzeu sacarina líquida.

Cal. = 593

Gr. de Prot. = 45,5

Gr. de Lip. = 31,5

Gr. de Glú. = 26

Vallformosa

Vins i Caves

Llibres

Un llibre de meditació

C.C.

Després de la reforma litúrgica del Vaticà II s'han publicat nombrosos comentaris referents als nous llibres litúrgics i els seus textos (sobre el leccionari, pregàries eucarístiques, rituals, etc.). Però mai no s'havia publicat encara cap comentari a l'anomenada *eucològia menor* del Missal, és a dir, els textos de

les pregàries col·lecta, ofrenes i postcomunió.

Per això es pot dir que el llibre que acaba d'enriquir la Biblioteca Litúrgica del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona no sols és una autèntica novetat, sinó que és una fita important en l'estudi i la valoració de la litúrgia fruit de la reforma del Vaticà II. I ofereix l'interès —i la curiositat— de poder comparar les traduccions que d'aquestes pregàries s'han fet en set de les llengües que ens són més properes (inclou el text original llatí i les versions en castellà, francès, italià, portuguès, català, èuscar, gallec). Amb un estudi comparatiu molt suggeridor.

Però —com diu el P. Franquesa en el seu pròleg— aquest llibre de Cornelio Urtaun no és tant una obra erudita com «un llibre de meditació, d'autèntica *lectio divina*». Perquè la part més àmplia es dedica a un comentari espiritual —místic— de cada pregària, en el seu context litúrgic, enriquit de referències bíbliques i de la tradició cristiana.

Per això, aquesta aportació pot ser molt útil no sols per a l'estudi de la litúrgia, sinó sobretot per a la preparació de les homilies dominicals y també per enriquir la vida espiritual de tots aquells cristians que desitgen viure amb més profunditat l'Eucaristia dominical.

Cornelio Urtaun.
Las oraciones del misal.
Ed. Centre de Pastoral Litúrgica.

Una reflexió sobre l'angoixa humana

Antoni Casanova

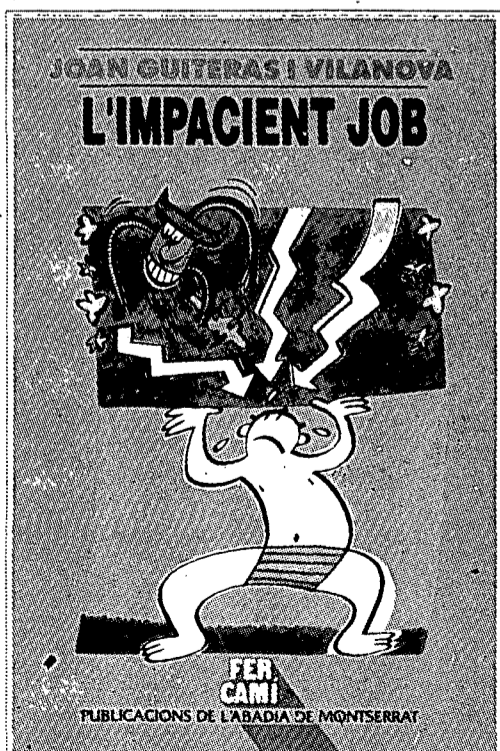
Un escrit sobre Job sempre té una gran actualitat. És oportú que el Dr. Guiteras hagi volgut tractar l'etern problema del dolor humà en una col·lecció adreçada als joves. Escamotejar-los una reflexió sobre l'angoixa humana seria oblidar un dels components de la formació de la personalitat. El medi existencial humà coneix, en moltes ocasions, el patiment. I aquest resta incompreensible.

L'autor, amb encert, situa el lector del llibre en la dimensió del mal i especialment en la del mal dels innocents. Pedagògicament mostra l'evolució del concepte de la retribució, és a dir, la creença antiga que el bo havia de gaudir de béns i de riqueses, cosa desmentida constantment per la dura realitat quotidiana. En aquesta visió retributiva elemental se situava la perspectiva dels antics. El llibre de Job trenca aquests motlles, que en veritat eren falsos.

Després d'aquesta viva si-

tuació, mossèn Guiteras introdueix en el llibre de Job, un dels més bonics de la literatura antiga. Desgrana aquesta joia poètica de manera que el qui llegeix arribi a tenir una idea clara del contingut d'aquesta obra bíblica. La descripció, global i detallada, permet d'accedir a la lectura de l'original, no sempre fàcil de comprendre.

El que interessa a l'autor és mostrar l'actualitat del drama de Job i explicar o, millor dit, considerar el dolor en la perspectiva del Crist sofrent i redemptor. Fa, doncs, el recorregut lògic: Job és la figura de Jesús, injustament condemnat i executat. Crist, llum del món, il·lumina el sofriment immerescut de tantes persones humanes sotmeses a les pitjors vexacions. Esdevé llum del dolor i de la mort que es fan presents en la vida de tots els homes i dones, a diversos moments, en distints edats i, sempre, d'una manera inesperada. El llibre pot fer un gran bé als adults.

Joan Guiteras i Vilanova.
L'impacient Job.
Ed. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

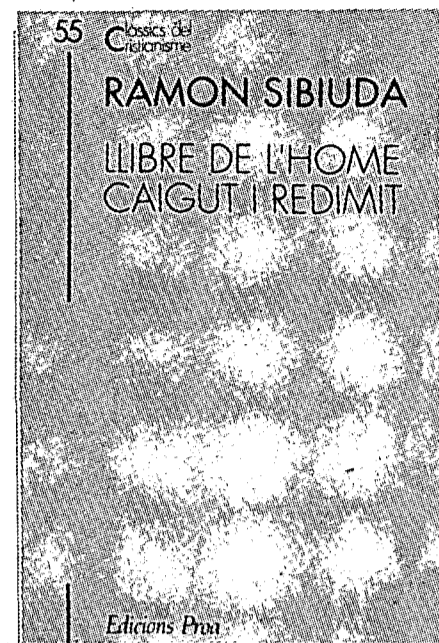
Humanitzar la Teologia

C.C.

Ramon Sibiuda († 1436) va viure tres grans crisis: religiosa, amb el gran Cisma d'Occident; política, que en el nostre país va atènyer el seu punt àlgid en el compromís de Casp; social, a causa de les intermitències de la pesta i la situació del camp. Alhora s'anava estenent l'ideal humanístic, la teologia cercava noves formulacions, la filosofia assolía un nivell crític desconegut abans, les ciències iniciaven els primers tempteigs, la medicina i el dret feien avenços substancials.

L'obra de Sibiuda traduïda en aquest volum (cinquena i sisena part del seu *Llibre de les creatures*) representa l'intent de repensar els valors intel·lectuals i ètics de la gran tradició cristiana per a un món i uns homes que s'han acostumat a pensar pel seu compte.

Sibiuda humanitza la teologia, bo i subratllant allò que el cristianisme ha aportat en el sentit d'exaltar i dignificar la naturalesa humana. No dubta a encarar l'home concret i històric amb el seu drama i les seves possibilitats a la llum de la revelació, en la qual el pensament humà ha de trobar recursos fecundíssims per a determinar i atènyer les seves finalitats intel·lectuals i morals.

Ramon Sibiuda. *Llibre de l'home caigut i redimit.*
Edicions Proa.

27è Pessebre Vivent de Sant Fost

El Primer Pessebre Vivent del Vallès

DIES DE REPRESENTACIÓ

17, 24, 25, 26 i 31 de desembre 1995

1, 6, i 7 de gener 1996

A les 6 i a les 7 de la tarda

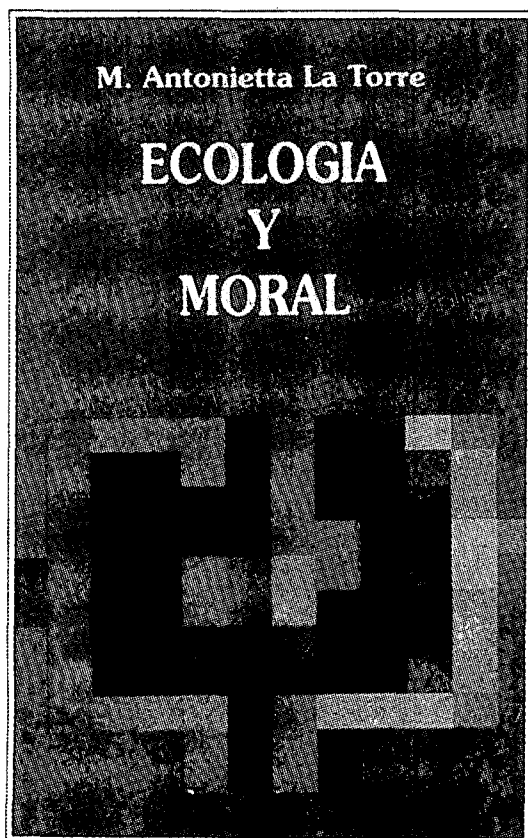
Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions

Llibres

L'home i la naturalesa

F.P.

L'home sembla estar avui, almenys en part, més atent als problemes de l'entorn, així que el debat sobre l'ús dels recursos energètics, sobre la preservació de les espècies en vies d'extinció, sobre la necessitat d'una modificació del comportament, s'obre camí de manera progressiva. El sistema de vida de les societats occidentals comença a patir la pressió dels sentiments de nostàlgia per la vida «segons la naturalesa», alimentats en gran mesura, pel mateix desenvolupament de la tècnica, que ens proporciona representacions cada vegada més sofisticades i suggestives de la naturalesa.

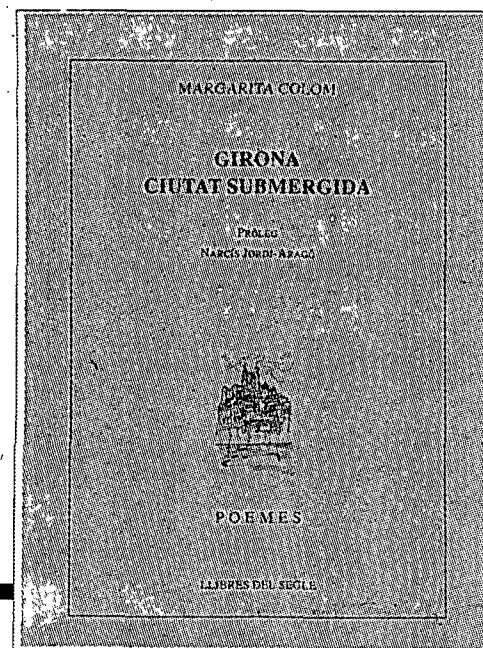

A través de la consciència ecològica s'ha arribat, doncs, a qüestionar algunes categories del pensament, algunes tesis ideològiques que són a la base del desenvolupament industrial i tecnològic. Si bé la naturalesa, en certa manera, no existia per a l'idealisme, ni per a algunes teories epistemològiques de tendència fenomenista, fa sentir tota la seva presència justament en els desastres ecològics i en els interrogants que aquests plante- gen.

El que cal és un replantejament de la perspectiva antropocèntrica: no un simple canvi de la conducta política, sinó una revisió de la imatge que l'home occidental té del món.

M. Antonietta La Torre. *Ecología y moral*. Ed. Desclée de Brouwer.

Poemes sobre Girona

Margarita Colom. *Girona, ciutat submergida*. Ed. Llibres del Segle.

F.P.

Els diversos elements que conformen el paisatge de Girona —el riu Onyar, la catedral, etc.— han servit com a font d'inspiració a Margarita Colom. La poeta acaba de publicar la seva primera obra *Girona, ciutat submergida*, fruit dels seus passejos quotidians. És el primer llibre que publica l'autora —nascuda a Girona l'any 1936— tot i que ha conreat la creació literària des de ben petita.

L'autora ha explicat que busca la nuesa per plasmar directament, sense cap mena de floritures, el que li surt de dins. I Margarita Colom aconsegueix una petita obra d'art, un llibre en el qual s'alternen els poemes breus, els heptasil·labs —la forma mètrica predominant en el llibre— i els sonets.

La poeta s'ha definit com «una gironina molt entusiasta» i afirma que els ponts i el reflex en les aigües li ha recordat el mite de les ciutats submergides, que queden purificades per l'aigua i ressorgeixen.

El llibre conté també dibuixos de diversos artistes gironins que s'han inspirat en els poemes de l'autora.

Un llibre divertit

C.C.

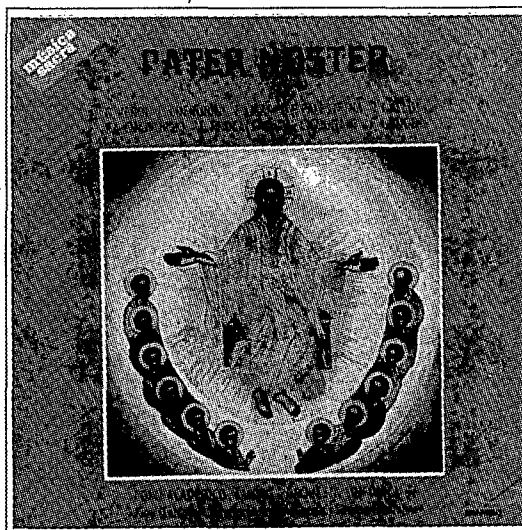
Aquest conte explica com un bon dia el petit Chick pensa que ja és prou gran per acampar al jardí i passar-hi la nit tot sol. El dubte que es planteja és veure si serà capaç de passar la nit tot sol. Mentre el nen fa aquesta descoberta gaudeix tocant els materials i movent els diversos mecanismes d'aquest divertit llibre.

Un llibre, en definitiva, per veure, tocar i divertir-se pensat per a nens més grans de tres anys, que ha estat fet amb enginy i que va ser molt ben acollit en ser publicat per primera vegada a la Gran Bretanya.

Shen Roddie i Frances Cony. *Ajuda'm, mare, ajuda'm!* Ed. Beascoa Internacional.

Música sacra i cançons nadalenques

C.C.

Resulta una mica complicat en aquesta època que ens ha tocat viure de disposar de temps per a plaers com escoltar música o llegir un llibre. Tal vegada en l'època nadalenca pot ser més fàcil trobar el moment escaient per fer una pausa i delectar-nos amb els dos darrers discos compactes de l'Editorial San Pablo. El primer recull un seguit de cançons nadalenques interpretades pel Grup de Cambra Ad libitum, que demostra un cop més la

seua qualitat. Són temes que ens evoquen tota la màgia i esperança d'aquestes festes que han de servir per estrènyer els llaços i fomentar la solidaritat.

La segona novetat és un disc compacte de música sacra *Pater noster*, en el qual el Cor Acadèmic Latvitja, de Riga (Letònia) i l'Orquestra Simfònica de la mateixa ciutat ens porten algunes obres d'autors tan importants com Verdi, Cherubini, Listz o Txaikoski. Una obra que posa de manifest el vigor i la sensibilitat musical dels grups de l'Est d'Europa.

Cinema

Carrington

Director: Christopher Hampton. Intèrprets: Emma Thompson, Johnathan Pryce, Steven Waddington.

P.A. Martín
(Aceptensa)

El guionista i dramaturg Christopher Hampton va lluitar durant anys fins aconseguir productor per a aquesta pel·lícula, de la qual n'és també guionista. Sobre fets i persones reals, construeix la història de la peculiar relació afectiva (1915-1932) entre la pintora Dora Carrington i l'escriptor Lytton Strachey, membres del grup d'artistes i intel·lectuals de Bloomsbury. Com en altres apropaments cinematogràfics a aquesta època de la cultura anglesa, Hampton repeteix i accentua allò que és extravagant i, en definitiva, el que és superficial. Superficial perquè no es transmet allò valuós que hi va haver, sens dubte, en les obres d'aquest moviment. De les seves persones se subratlla sols el xocant, en detriment i oblit de la qualitat i profunditat que hi ha en tota persona intel·ligent i sensible. I es menteix anomenant llibertat el que és un esclat de llibertinatge, i serenitat anímica i normalitat a tot allò que no fou altra cosa que problemàtica interior, torturada consciència i desordre.

Tot el film es queda en un gust exquisit, per tant el

mèrit haurien d'emportar-se'l el director de fotografia, Denis Lenoir; la decoradora, Caroline Amies, i el vestuari de Penny Rose... Ni tan sols té especial consistència la premiada interpretació de Johnathan Pryce en el seu paper d'homosexual ple d'agudeses i frases felices; tampoc Emma Thompson no sap molt bé què fer amb una Carrington inexplicada, i així els altres actors amb els seus personatges reals: com Samuel West amb l'escriptor Gerald Brenan.

He dit *gust exquisit*, poc a poc, però, es converteix en quelcom que voreja la descarada indecència, a mesura que *la Carrington* i *el Strachey* es passen de la ratlla amb els seus amics, respectivament i el gust exquisit es queda en fina hipocresia.

Crònica televisiva

Pontificats del segle XX

Miquel Àngel Codina

Televisió Espanyola va emetre pel seu segon canal, dins la programació temàtica d'Art —sota l'epígraf de *La silla de san Pedro*—, l'acurat reportatge *Pío, Juan, Pablo y los demás*. Mitjançant entrevistes, imatges d'arxiu i diferents testimoniatges, s'hi va analitzar el context històric, polític i social dels pontificats de Pius XI, Pius XII, Joan XXIII, Pau VI, Joan Pau I i Joan Pau II, així com la seva vida i la seva obra.

Un dels fets cabdals del pontificat de Pius XI (1922-39), de nom Achille Ratti, va ser la firma dels Pactes de Laterà (1929) que van propiciar el naixement d'un nou —i minúscul, tan sols 44 hectàrees— Estat europeu: el Vaticà. D'aquesta manera l'Església catòlica recuperava una part dels territoris confiscats per Garibaldi el 1870 alhora que assolía la seva independència. En el documental es va definir el pontificat de Pius XI com «una curiosa combinació d'arcaisme i de principi de modernitat». Pius XII (1939-58), de nom Eugenio Pacelli, va prosseguir la política concordatària del seu antecessor, va promoure l'acord entre les nacions i va fomentar la presència de la Santa Seu en organismes internacionals no polítics. El seu paper durant la II Guerra Mundial fou motiu de molta controvèrsia atès que ningú no es podia explicar el silenci del Pontífex sobre l'Holocaust. Va proclamar el dogma de l'Assumpció de Maria.

Angelo Giuseppe Roncalli, que va ser elegit Papa als 77 anys, va prendre per nom Joan XXIII. El seu breu pontificat (1958-63) esdevingué, però, un dels més fructuosos de la història de l'Església, amb la celebració del Sínode romà (1960) i del Concili Vaticà II (1962-65). Pau VI (1963-78), de nom Giovanni Batista Montini, va continuar i acabar el Concili Vaticà II, al qual va conferir la seva pròpia empremta. Així mateix, inicià la tasca d'aplicació dels seus decrets: reforma de la Cúria, reunions del Sínode episcopal, etc. També s'hi van recordar els trenta-tres dies del pontificat d'Albino Luciani, que prengué per nom Joan Pau I. En el segon conclave celebrat el 1978 va ser elegit Sant Pare el polonès Karol Wojtyla, el primer Papa no italià des de l'any 1523. En el seu pontificat ha volgut oferir una imatge nova, activa, jove, oberta i compromesa de l'Església catòlica. Joan Pau II és una de les personalitats amb més carisma del nostre temps. Un interessant resseguiment a l'Església del segle XX a través dels seus pontífexs.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.35 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 09.00 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

09.00 *Los conciertos de la 2*: V Certamen de Música Vocal en Nadal.

11.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral Daina, de Barcelona, Poble-sec (Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Manuel Zurita; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Les esglésies de Catalunya*.

17.30 *Concert de Nadal* des del Vaticà.

21.45 *Concert de Nadal* des de Viena.

23.55 *Missa del Gall*: des de la basílica de Sant Pere.

Dilluns 11.00 *Missa de Nadal*: des de Dublín (Irlanda).

12.00 Missatge de Nadal i Benedicció *Urbi et Orbi* des de la plaça de Sant Pere de Roma pel papa Joan Pau II.

16.30 *Pueblo de Dios*.

CANAL 33

Dissabte 11.00 *Signes dels Temps*. El programa proposa la descoberta setmanal de diverses parròquies dels vuit bisbats catalans. (Director: Josep-Maria Pont).

Diumenge 23.45 *Missa del Gall* des de Montserrat.
01.00 *Signes dels Temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 22/12 20.30 *Creure avui*: Taula rodona: Es parlarà del Nadal (director: Ramon Safont-Tria).

DI 25/12 13.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 29/12 20.30 *Especial cançons de Nadal*; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)**Cada dia:**

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*

00.00 *Punt i Coma.*

De dilluns a dissabte:

01.00 *Dietari de música i músics.*

01.05 *Ràdio Vaticana.*

01.25 *Espurna d'alba.*

Dilluns

22.05 *Aquí Ràdio Estel.*

23.00 *Diàleg d'Església.*

23.00 *Panorama de cinema.*

00.03 *In Corpore sano.*

00.30 *Cova de clàssics.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dimarts

22.05 *Paraules d'amor.*

23.00 *Temps d'acció.*

00.03 *Versió original.*

03.30 *Perfil.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres

22.05 *Sons i Ressons.*

22.30 *Converses amb la ciència.*

23.00 *Panorama Cultural.*

00.03 *Els veïns de l'escala.*

00.30 *Nit d'Estels.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dijous

22.05 *Més enllà del temps.*

22.30 *Tal dia com aquell.*

23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*

00.30 *De persona a persona.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Divendres

22.05 *Set dies a l'Església.*

23.00 *Encantats de conèixer-ho!*

00.03 *Calaix de sastre.*

00.30 *Fila 7.*

01.30 *Paraules de música.*

Dissabte

22.05 *Pedra angular.*

23.00 *Cova de Jazz.*

00.03 *Negra nit.*

00.30 *Les novetats a cau d'orella.*

01.30 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia.*

21.55 *Raons per viure.*

22.03 *Mosaic.*

23.00 *La Gran Via.*

23.30 *Blue Velvet.*

00.03 *Amb molt de gust.*

00.30 *Estel de colors.*

01.30 *Dietari de música i músics.*

01.35 *Ràdio Vaticana.*

01.55 *Espurna d'alba.*

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)**Diumenge**

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)**Diumenge**

10.00 *La música religiosa: Anthem i Serveis. Let God arise, Z 23; In guilty night (Saul and de Witch of Endor), Z 134; Who hath believed our report?, Z 64; Jehova, quam multi sunt hostes, Z 135; Thou wakeful shepherd that dost Israel keep (A Morning Hymn), Z 198; With sick and famish'd eyes, Z 200; O God, thou art my God, Z 35, de Purcell.*

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

23.00 *Missa del Gall*: transmissió en directe des de Montserrat.

De dilluns a divendres

13.00 *Música de Nadal.*

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)**Diumenge**

15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)**De dilluns a divendres**

20.30 *El Brocal.* 21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Letra y música*: de temes religiosos.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)**Diumenge**

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)**Dissabte**

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)**De dilluns a divendres**

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 *Santa Missa.*

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)**Diumenge**

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)**Diumenge**

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: el P. José Sesma, mercedari, capellà de la presó de Wad-ras de Barcelona i director del Secretariat de Pastoral Penitenciària de la Conferència Episcopal espanyola; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)**Diumenge**

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)**Diumenge**

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)**Divendres**

De 20.00 a 20.30h. *La punta*: (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)**Dissabte**

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)**Dissabte**

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)**De dilluns a divendres**

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar (diumenges 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio Begur (diumenge 9.30h). Ràdio Besalú (diumenge 11.30h). Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan (dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)**Diumenge**

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)**Diumenge**

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)**Dissabte**

De 07.00 a 09.00h. *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)**Dissabte**

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)**Cada dia**

20.40 *Rosari*: en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiari.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)**Diumenge**

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)**De dilluns a divendres**

15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h). Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h). Ràdio Begur (per determinar). Ràdio Besalú (diumenge 12.00h). Ràdio la Vall (diumenge 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

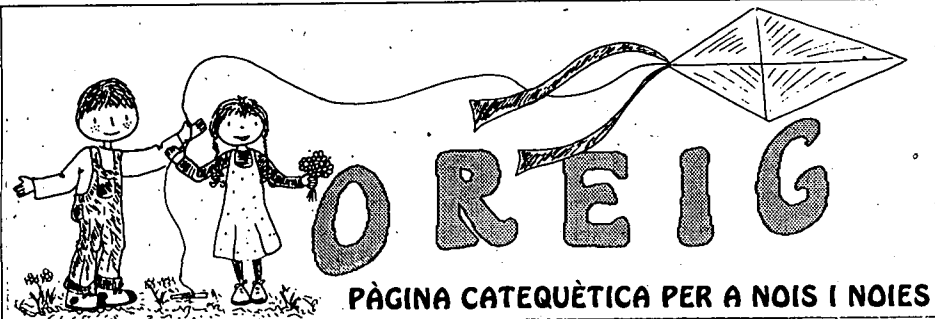
Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

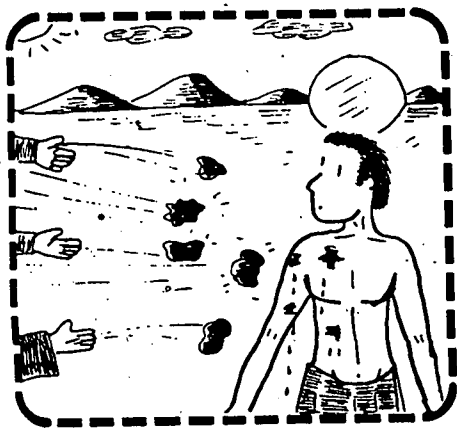
AMICS DE DÉU

Sant Esteve, el primer màrtir, 26 de desembre

Després de la Pentecosta, l'Església va conèixer un creixement molt ràpid a Jerusalem. Els apòstols donaven testimoni de la resurrecció de Jesús i feien miracles.

Esteve va ser un dels set primers diaques que ajudaven els apòstols en les obres de caritat. Esteve predicava amb molta valentia i els jueus no podien rebatre la seva saviesa; per això van decidir eliminar-lo.

Els jueus acusaven Esteve d'haver malparlat contra la Llei de Moisès i el feren comparèixer davant el Sanedrí. Mentre feia una brillant exposició de la història del poble d'Israel, Esteve va tenir una visió: «Veig

obert el cel i Jesús assegut a la dreta de Déu».

En sentir aquestes paraules, els adversaris es van posar a cridar i a estripar-se les vestidures; el van treure fora de la ciutat i el van fer morir apedregant-lo. Abans d'expirar, Esteve va perdonar els seus enemics, tal com havia fet Jesús a la creu.

El jove Saule, que guardava els mantells dels botxins d'Esteve, al cap del temps, es va convertir en l'apòstol sant Pau, el qual va difondre l'Evangelí de Jesucrist per gran part de l'Imperi Romà.

FEM CATEQUESI

L'home a la recerca de Déu (2)

Els filòsofs i pensadors de totes les èpoques han donat moltes explicacions de per què l'home és religiós. L'existència de religions manifesta que els éssers humans cerquem Déu.

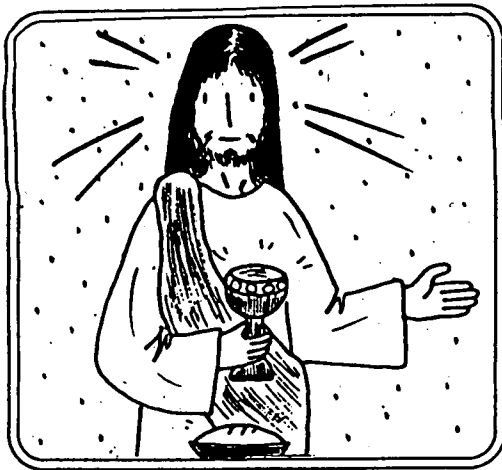
Fins i tot els homes i dones que diuen no creure en res també són religiosos, perquè igualment cerquen alguna cosa que els ompli i llavors posen el seu cor en l'art, la música, la justícia, els diners...

Si en lloc de buscar Déu ens quedem satisfets amb les coses materials i posem en elles el nostre cor, llavors no estem fent una bona recerca. ¿Per què l'home cerca Déu i es pregunta sobre ell? En crear-nos a imatge i semblança seva, Déu ens ha donat la vida i ens ha fet participar de la seva saviesa, per això ens ha donat una intel·ligència capaç de preguntar-se i reflexionar sobre ell.

A Déu no el podem veure, però podem contemplar les seves obres i veure'l indirectament a través d'elles: així, el cel; el mar, la terra, les muntanyes, els rius, l'home i la dona... tot ens parla de Déu i del molt que ell ens estima.

QUÈ ÉS L'EUCARISTIA

La Santa Cena de Jesús

Jesús, com a bon israelita, celebrava cada any la Pasqua. La celebració consistia en un sopar festiu on, amb cants, oracions i gestos, recordaven l'últim sopar que feren a Egipte abans de marxar i, sobretot, que Déu els estimava i els havia portat a la seva terra. Però també per a Jesús va arribar el seu últim sopar, la Santa Cena. Ell sabia que havia arribat l'hora de donar la seva vida a la creu, i que tothom s'adonés com Déu ens estima.

Es va reunir, doncs, amb els seus apòstols per celebrar la Pasqua, però aquesta vegada fou diferent. Jesús els va dir que, si volien ser deixebles seus, s'havien d'estimar i ajudar en tot. Després, Jesús va agafar el pa, va donar gràcies a Déu, el seu Pare, el partí i els digué: «Preneu, Això és el meu Cos». I després agafà un calze amb vi i els digué: «Aquesta és la meua sang, vessada per vosaltres. Feu això en memòria meua».

D'aquesta manera, Jesús es va voler quedar amb nosaltres en el pa i el vi consagrats de la missa, per tal que participéssim de la seva Pasqua.

PELS CAMINS DE LA BÍBLIA

Caín i Abel

Els dos fills d'Adam i Eva eren Caín i Abel. Abel era pastor d'ovelles i Caín conreava la terra. Els seus camps donaven molt de blat i Caín oferí a Déu una part de la collita. Abel li oferí un xai.

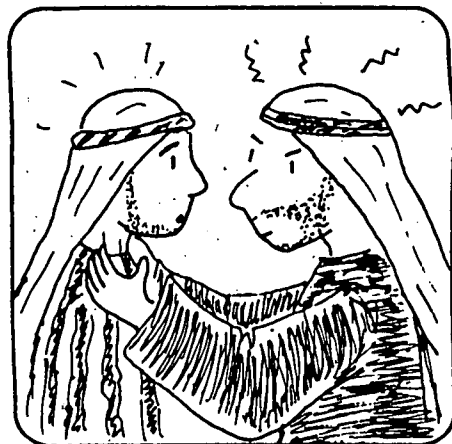
A Déu li agradà el sacrifici d'Abel, però no fou així amb l'ofrena de Caín.

Un dia, Caín va dir al seu germà: «Anem al camp.» I quan ja hi eren, Caín va matar Abel.

Déu, que tot ho veu, va preguntar a Caín: «On és el teu germà Abel?» Caín va contestar: «No ho sé, és que jo sóc el guardià del meu germà?»

Llavors Déu li digué: «Què has fet Caín? La sang del teu germà clama des de la terra. No conrearàs més els camps perquè la terra ja no voldrà donar-te fruit. Aniràs errant d'un lloc a l'altre, sense repòs.»

Caín se'n va plànyer, i Déu va fer un senyal al front de Caín perquè ningú no s'atrevis a matar-lo.

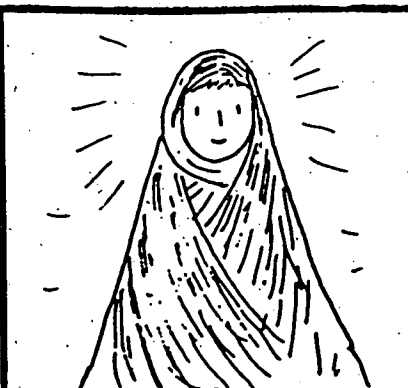
CADA SETMANA D'ADVENT UNA FIGURA

ISAÏES

JOAN BAPTISTA

MARIA

JESÚS

VENIU, SENYOR JESÚS!

afinant

Llindar

L'adoració

Manuel Valls i Serra
 director

El cicle nadalenc s'ha convertit en la màxima expressió de la cultura del consum. Durant un mes i mig l'artificiosa eufòria que proporciona l'enllumenat dels nostres carrers no té cap més missatge que el del consum. El públic es llença al carrer per comprar. La televisió envaïx d'anuncis les nostres llars. Els comerços obren fins i tot els dies festius. La publicitat convida el consumidor a formar part de l'espectacle i a entretenir-se. Els nadals que ens organitzen els ajuntaments, les agències, els comerços, etc., són una gran operació de distracció. Viure entretinguts fora de la veritat, fora de la recerca interior. Però aquest activisme frenètic amaga en realitat l'absència d'un veritable motiu per viure. Al final produeix més tedi i avorriment que veritable joia.

El camí de Betlem ens condueix al trobament d'una presència, la de Jesús en el pessebre, que ens revela la nostra interioritat, el significat de la nostra vida, la nostra pregonia identitat. «En realitat, el misteri de l'home només s'esclareix en el misteri del Verb encarnat... el qual manifesta plenament l'home a si mateix i li descobreix la sublimitat de la seva vocació» (*Gaudium et spes*, n. 22). Rompre l'anomenat cercle mediàtic, en la xarxa del qual queden tan atrapats els homes i les dones d'avui, només pot fer-se mitjançant

aquest acte de la intel·ligència i de la voluntat que és l'acolliment de l'Altre, la trobada amb Déu Persona, el reconeixement de Crist, l'actitud de recolliment, l'esperit d'adoració. Un encontre així ens farà descobrir, sens dubte, que l'«Altre» es troba en cada «altre», sobretot en els que més sofreixen.

¿No hauríem de recuperar en aquests dies el sentit de la veritable adoració? El *Catecisme de l'Església catòlica*, en el seu n. 2.628, ens ensenya que «l'adoració és la primera actitud de l'home que es reconeix criatura davant el seu Creador. Exalta la grandesa del Senyor que ens ha fet i l'Omnipotència del Salvador que ens allibera del mal. És la prosternació de l'esperit davant el «Rei de la glòria» (Sl 24:9-10) i el silenci respectuós davant el Déu «cada vegada més gran». Per tant, ¿no és l'adoració el camí que ens pot alliberar del narcisisme i de l'egocentrisme tan típics de la nostra cultura? L'adoració té una gran importància no sols per a la vida religiosa sinó també per a la vida espiritual. En realitat amb l'adoració manifestem la nostra més profunda veritat: que l'home no és més que home, criatura de Déu. L'adoració ens salva dels ídols.

Guardini deia que hauríem de practicar l'adoració a través del *recolliment*: «Recollim-nos. En el recolliment fem present la grandesa de Déu i davant d'aquesta inclinem-nos amb veneració i en la llibertat del nostre cor. Aleshores es fa la veritat en nosaltres, la veritat de la vida. Les relacions de l'existència s'ordenen i les mesures es rectifiquen. Aquesta veritat ens farà bé. Ella col·locarà en el seu lloc tot allò que a través de la confusió i l'engany de la vida ha estat capgirat. Nosaltres ens farem espiritualment sants i podrem començar una vida nova». Davant Jesús en el pessebre, ¿no hauríem de practicar aquest recolliment? Cercar espais de silenci i de pregària. Recollir-nos en i per mitjà d'algun senzill gest de veritable adoració.

No és la Mare de Déu un model de recolliment i d'adoració per al poble de Déu? Jean-Marie Lustiger, el cardenal de París, descobreix en els gestos de Maria les mateixes notes de l'Església. La *unitat*, perquè en ella ens hi reconeixem «germans els uns dels altres com a germans dels seu Fill, formant un sol ésser amb el seu fill». Adorant Jesús en el pessebre no ens sentirem urgits a superar les divisions eclesials? La *santedat*, per-

què només Maria essent «plena de gràcia» ens pot donar Jesús, el sant de Déu. «Per ell, amb ell, en ell, nosaltres som fets sants». La *catolicitat*, doncs, la Verge de Natzaret «va donar llum al Salvador de totes les nacions. Per mitjà del qui va néixer d'ella, tots els pobles de la terra tenen accés al coneixement del Déu viu i vertader i són invitats a les noces de l'Anyell, com Maria a Canà». L'*apostolicitat*, ja que ella «anuncia la missió maternal de l'Església al llarg de la història: donar llum a la vida divina als homes, objecte de l'amor de Déu». Preguar amb Maria i com Maria, en conseqüència, en actitud de profunda adoració davant l'Infant, ens donarà el sentit veritablement eclesial que avui tan necessitem.

La nostra adoració també hauríem de posar-la de manifest durant l'Eucaristia. On han anat a parar els tan necessaris gestos corporals d'adoració? Dóna tristesa, en moltes de les nostres esglésies, veure els fidels durant la consagració amb els braços creuats, distants, com impassibles espectadors, sense veritable recolliment. El n. 1.378 del *Catecisme de l'Església catòlica* proposa, en senyal d'adoració al Senyor, dos possibles gestos: agenollar-nos, o també inclinar-nos profundament. Potser el primer gest no sigui fàcil ni sempre convenient, però el segon és senzill, expressiu i a l'abast de tothom. Perquè no començar a fer-lo durant el cicle nadalenc?

«La nativitat»,
 Mestre de
 Moulins (Museu
 Rolin, Autun,
 França)

Ara mateix

J. Carrerà Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Nadal, quina pau?

A l'home, sempre en conflicte amb els germans, cantaven, de matinada, els àngels, a Betlem: «pau a la terra». Però odiar, envejar, fer la guerra, torturar, matar, destruir l'altre amb la llengua... són malignitats que perduren de generació en generació. A desgrat dels àngels...

A l'home en guerra amb si mateix, anunciaven, de matinada, els àngels, a Betlem, la raó que recolza la seva esperança: Déu l'estima. Però la por, l'angoixa, el sentiment de solitud, la comprovació dels seus límits i la follia de superarlos autodestruint-se, la tristesa... continuen turmentant-lo. A desgrat dels àngels...

És pura il·lusió —beneïta o perversa— el missatge angèlic de la pau? És una fruita que no tenim mans per collir ni dents per menjar? És, tal vegada, un analgèsic per a passar els últims dies de l'any amb eufòria, amb l'ajuda del pessebre, del massapà i del cava?

L'enigma sembla espès, certament, però no pas impenetrable. Calia que l'infant per qui cantaven els àngels es fes prou gran per a desxifrar-nos-el. I cal que nosaltres ens fem prou petits per a deixar-nos-el revelar: «Us ho asseguro, si no torneu a ser com els infants...» (Mt. 18, 1).

La primera pista ens la donaria Jesús un dia que parlava de Joan, el Baptista: «el Regne de Déu s'obre pas amb fermesa i els violents se n'apoderen» (Mt. 11, 12). Esqueia,

L'enigma sembla espès, certament, però no pas impenetrable. Calia que l'infant per qui cantaven els àngels es fes prou gran per a desxifrar-nos-el. I cal que nosaltres ens fem prou petits per a deixar-nos-el revelar...

ben cert, al tarannà del Precursor —pell de camell amb corretja de cuir per vestit, llagostes boscanes per aliment, paraula dura— l'al·lusió a la fermesa i a la violència. Però... i les cantúries dels àngels? Divergències semàntiques entre el cel i la terra?

L'enigma, però, començava paradoxalment de cedir amb aquestes altres paraules desconcertants del Senyor: «No us penseu que he vingut a portar la pau a la terra. No he vingut a portar-hi pau, sinó espasa». (Mt. 10, 34). Ho deia Ell, l'infant de Betlem, el qui no és cansaria de repetir als seus amics «Pau a vosaltres», el qui reptà Pere precisament per haver fet ús de l'espasa... Decididament, la pau de Jesús és una altra pau: «Jo no us dono la pau com el món la dona» (Jo. 14, 27).

El món ofereix una mena de pacificació que, més que eradicar la conflictivitat, la tapa. Neteja el plat per fora i el deixa brut per dins. Aquests dies, encara, fa servir la pau nadalenca com una enganxina que posa barroerament sobre el seu distanciament de l'Evangeli. Però la pau anunciada pels àngels a Betlem és una altra: ens arriba quan ens hem trobat personalment amb Jesús i li hem obert el cor. Passa per la conversió. Aleshores l'home es reconcilia amb si mateix i amb els germans. Assoleix la pau i esdevé pacificador.

El Senyor és a la porta i truca: si l'acollim, serà Nadal. Aleshores sentirem que els àngels canten: pau als homes que estima el Senyor.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Llibertat i alegria

La nostra voluntat, dissortadament, es lliga a moltes coses. Llavors no pot elegir amb llibertat. Aquesta escull situant-se per damunt dels lligams que ens poden retenir interiorment. Perquè llibertat vol dir capacitat d'elecció. Amb la finalitat, segons C. Martí, «de considerar els esdeveniments i les situacions amb desimboltura i creativitat, sense por a les opinions dels altres i a les crítiques, lliures de condicionaments». Quantes vegades deixem de ser lliures! La llibertat demana grandesa d'ànim i, per tant, una forta personalitat que esdevé capaç de moure's segons l'Evangeli.

De la llibertat a l'alegria només hi ha un pas. No estem contents perquè estem massa retinguts espiritualment. Ens ofeguen tantes tasques i ocupacions! I això es nota. Llàstima! Seria un do dissimu-

lar-ho o bé no arribar a coure aquesta actitud en la forn del nostre esperit. La vida és feixuga, però el jou del Crist és superlleuger! No podem restar abatuts i confosos. Ni angoixats ni fatigats. Necessitem la llibertat i l'alegria.

L'esmentat cardenal escriu que la gràcia de la llibertat i de l'alegria «és una gràcia de discerniment que ens ajuda a saber encastar-nos en l'essencial i elegir amb plena llibertat sense el destorb dels lligams que ens impedeixen de caminar». Serà cert que necessitem més simplicitat, més santedat i que ens dediquem a massa coses secundàries fins i tot en el si de l'Església? La fatiga ens ha d'abocar al Crist, mansoi i humil de cor, on hi ha la pau, el goig i la llibertat dels nostres cors. Car el seu jou és suau i la seva càrrega lleugera (Mt 11,28-30).

Impromptu

Oriol Camps

Nadal

Nadal altra vegada... I no és pas amb aire lassat que dic «altra vegada». Perquè, en el fons, Nadal és la festa més esperada. La que penetra més endins, perquè proclama la vida, perquè celebrem un naixement: el Naixement. El més transcendental dels naixements. Això ho sabem i sentim els cristians, i és per això el nostre esclat de joia.

Però tampoc podem oblidar que des d'ara, des de Nadal, ens posem en camí. Un camí que és un pedregam, entrebancat, vorejant l'abisme, que no és fàcil, en una paraula. El camí que ens portarà a tã mort i resurrecció del qui ara celebrem el Naixement.

Des de Betlem al Calvari, quin camí, Senyor! Perquè el camí de Betlem ens és fàcil, alegre, lluminós. L'altre, el del Calvari... potser no l'acabem d'entendre, de sentir. Per això no ens crida tant a l'esclat de joia pel que vindrà després: la Resurrecció.

Potser és que ens entestem massa en entendre'l, que no ens és fàcil de sentir-lo com el de Nadal.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Discrepàncies en la COPE

En la separata «Revista» de *La Vanguardia* del dia 1 d'aquest mes es publica una notícia de la qual s'han fet poc ressó els mitjans informatius, ni tan sols els eclesials.

Els treballadors de la COPE demanen ajuda als bisbes contra la direcció de la cadena, és el títol del comentari publicat. Per als treballadors de la casa, els bisbes espanyols, com a accionistes majoritaris, estan cridats a ser els garants en el compliment de l'ideari de l'empresa que, segons els seus estatuts, és «col·laborar a la promoció humana i cultural de les persones i grups socials als quals s'adrecen les emissions radiofòniques».

Pels treballadors, la direcció de la cadena vulnera aquests principis amb una filosofia empresarial que es basa en la pura competitivitat com a únic fi. S'ha trencat l'esperit laboral solidari que inspirava èpoques passades. «Som testimonis —diuen— de filosofies dutes a terme per anteriors equips directius que van demostrar compatible l'estabilitat laboral amb resultats socials i econòmics excel·lents, no superats fins ara».

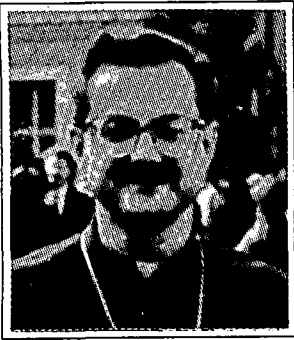
Després d'exposar certes anomalies laborals, els treballadors manifesten que no emprendran en cap cas accions sindicals «per respecte a la institució eclesial».

En l'article de *La Vanguardia* es revela una presumpta actitud funesta en la direcció de la COPE. Per no afeixugar els bisbes espanyols, preocupats per altres problemes econòmics que tenen, hi havia el risc que poguessin sentir la necessitat d'abandonar la titularitat de la cadena i transferir-la a d'altres grups propers a la ideologia de la direcció. «La direcció actual intenta incordiar els bisbes per aconseguir aquest propòsit», manifesten els treballadors en el seu escrit.

Acaben el comunicat revelant que ja el bisbe de Lleida, Dr. Ramon Malla, ja havia declarat fa pocs dies que «alguns programes de la COPE ens disgusten» i que ell se solidaritzava amb les protestes, manifestades des dels diferents episcopats catalans, contra l'emissora.

Fins ara no tenim cap informació d'una possible valoració de l'episcopat espanyol sobre l'escrit que els han fet a mans els treballadors de la COPE, ni tan sols de la Conferència Episcopal Catalana com a tal, tot i que alguns bisbes d'aquí en particular s'han pronunciat amb judicis negatius semblants als del bisbe de Lleida.

Cal esperar i veure —en cas de pronunciar-se els bisbes corporativament— en quina direcció ho faran.

JOAN ENRIC VIVES

Bisbe auxiliar
de Barcelona

Preparem per als infants un futur de pau

La pau és un gran bé a preservar i a preparar per als qui vénen rere nostre, especialment els infants. El lema d'enguany de la Jornada Mundial de la Pau ens urgeix al treball de preparar per a ells un futur de pau. La darrera encíclica del papa Joan Pau II sobre l'Evangeli de la vida ja reclamava una major sensibilitat i acció envers el valor de la vida no-nascuda però també envers la vida ja-nascuda, que ha de ser respectada, protegida i promocionada en el seu procés de realització personal. Per això, els cristians i tots els homes de bona voluntat que estem a favor de la vida i de la vida no-nascuda, hem de ser conscients que assumim una postura incòmoda i exigent. Ens hem de preocupar no només de si són respectats els no-nascuts, sinó igualment si es potencia el desenvolupament de les vides ja-nascudes i que poden «avortar-se» en el seu procés de realització personal. Perquè avui som més conscients encara, que les injustícies d'aquest món són responsables de molts «avortaments» d'infants que ja han nascut. Era la filla de Karl Marx qui atribuïa al seu pare la frase: «Al cristianisme se li poden perdonar moltes coses, perquè ens ha ensenyat a estimar els infants». És una afirmació indiscutible en la tradició cristiana, que enfondeix les seves arrels en la mateixa cultura jueva, que ja valorava altament la vida dels infants, fins i tot la dels no-nascuts. I si un rei, Balduí de Bèlgica, fou capaç de gestos grans al servei de la vida dels no-nascuts, què hauríem de ser capaçs cadascú de nosaltres pels infants que ja han nascut, els de prop i de lluny?

Avui veiem amb horror que els infants són les víctimes més inòcenes de les guerres, les violències i els

egoïsmes dels grans. Quants infants morts, orfes i mutilats, desplaçats lluny dels seus pobles i amb famílies dispersades. I els infants que moren a causa de la fam i de les epidèmies. I els qui són vexats i prostituits, objectes de la deprecació dels adults. I ens colpeja la situació dels nens abandonats pels carrers de les immenses i despersonalitzades ciutats, i els explotats ja des de petits per sistemes econòmics primitius i inhumans. I els qui, orfes de cultura i d'amor, resten abandonats en una gran buidor espiritual que els glaçarà l'ànima... Tots aquests infants són els Sants Innocents del nostre temps, que acompanyen l'Anyell de Déu en el seu sacrifici redemptor. És per a ells que no podem cessar en els esforços i iniciatives diverses de cara a anar construint una cultura de la vida, de la pau i de la solidaritat.

I aquesta cultura inclou necessàriament les actituds bàsiques de la no-violència, de la investigació per la pau, de l'educació per la pau adreçada a tota la població —i no només als escolars o als qui ja n'estan convençuts—, i al reforçament del moviment ampli per la pau, la solidaritat i les campanyes d'ajuda als necessitats.

Avui veiem amb horror que els infants són les víctimes més innocents de les guerres, les violències i els egoïsmes dels grans. Quants infants morts, orfes i mutilats, desplaçats lluny dels seus pobles i amb famílies dispersades. I els infants que moren a causa de la fam i de les epidèmies. I els qui són vexats i prostituits, objectes de la deprecació dels adults

Ens hem de preocupar no només de si són respectats els no-nascuts, sinó igualment si es potencia el desenvolupament de les vides ja-nascudes i que poden «avortar-se» en el seu procés de realització personal. Perquè avui som més conscients encara, que les injustícies d'aquest món són responsables de molts «avortaments» d'infants que ja han nascut

Fa poc que s'han complert els 50 anys del final de la Segona Guerra Mundial i els 50 anys de la Creació de Nacions Unides. I en un discurs recent del 23 d'octubre propassat dirigit a la FAO —l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura—, el papa Joan Pau II, sempre valent i lúcida, tornava a encertar el camí del futur en pau per als infants i per a tots, quan deia: «El pa quotidià per a tots a la terra... és la condició essencial de la pau i de la seguretat en el món. Cal fer opcions valentes i fer-les a la llum d'una correcta visió ètica de l'activitat política i econòmica. Les modificacions i les reformes del sistema internacional, i de la FAO en particular, han de basar-se en una ètica de la solidaritat i en una cultura de la coparticipació... Només quan les persones considerin la lluita contra la fam com una prioritat i es comprometin a facilitar a tothom els mitjans per a guanyar-se el propi pa quotidià en lloc d'emmagatzemar armes, els conflictes i les guerres cessaran i la Humanitat es trobarà en condicions d'iniciar un durador viatge de pau». Ens cal preparar per als infants un futur de pau, tot treballant per la justícia i la solidaritat. Així es mostrarà que la nostra caritat envers ells no és només sentimental o de frases i paraules, sinó de fets i de veritat.

Respir

Miquel Estradé

Fracàs i identitat

La pedagogia del fracàs hauria d'insistir a fer comprendre que el fracàs és fracàs, com el mal és mal, només en tant que amenaça, ataca, compromet la nostra identitat i que, per tant, ho serà sempre dependent d'allò en què fixem la nostra identitat, d'allò que creiem que ens realitza, que ens construeix, que ens fa. La pregunta inevitable és, doncs: Què som? Què creiem que ens fa el que hem de ser? Eric Fromm, portat per la idea de distingir entre tenir i ser, i per desmuntar la fal·làcia de creure's ser a partir només del tenir, diu amb contundència: «Jo sóc només en la mesura en què sóc vivent, actiu, unit als altres, interessat (...). L'home modern té tot el que vol: cotxe, casa, treball, muller, fills, enuigs, satisfaccions; i si això no li basta, té encara un psicoanalista. Però no és res!». Aquestes dures paraules, amb les quals podem estar d'acord o no, sembla que s'adrecin a aquells que no creuen que l'home val pel sol fet de ser home. És realment un mal camí negar el valor de l'home!

Humor

assessoria
d'empreses

gabinet d'economistes
i titulars mercantils

joan ribas
josep alvarez

plaça marquès de camps, 1 - telèfon 21 06 73 - telefax 20 98 19 - 17001 girona

Als 30 anys del Conc

El Dr. Joan Guiteras fa un balanç de la magna assemblea ecumènica

«No ens hem de quedar ancorats en el passat»

Mn. Joan Guiteras, director de l'Institut de Teologia de Barcelona i delegat diocesà de Catequesi, feia poc temps que havia estat ordenat sacerdot quan va finalitzar el Concili Vaticà II. Va viure aquest important esdeveniment eclesial «amb una il·lusió extraordinària, amb un afany sincer de renovació en Jesucrist i de fidelitat a l'Església».

El Dr. Joan Guiteras dicta la lliçó inaugural del curs 1994-95 de l'Institut de Teologia de Barcelona

Glòria Carrizosa

Trenta anys després, Mn. Guiteras destaca els aspectes del Concili que més el van impactar i que van transformar el si de l'Església, però segons ell tampoc no s'ha de mitificar en excés aquella etapa perquè «l'Església no té èpoques daurades i hi ha el risc que els cristians ens quedem ancorats en el passat».

—S'ha dit que el Vaticà II no va definir res a nivell dogmàtic, sinó que va ser més aviat de caire pastoral. Quins són els aspectes que vostè destacaria com a més importants i innovadors del Concili?

—Per a mi els aspectes més importants i innovadors són les quatre grans constitucions que es van aprovar. La Constitució d'Església que des del punt de vista teològic és d'una riquesa extraordinària, una Església que comença amb el misteri de la Santíssima Trinitat, que és cos de Crist on tots els batejats tenim la mateixa dignitat: bisbes, sacerdots, laics, religiosos/es, tots estem cridats a la santedat; la figura de Maria dins del tractat va ser una qüestió que també s'havia treballat molt.

Després hi ha la Constitució de Litúrgia que té una gran relació amb la d'Església; la Constitució de la Paraula de Déu que és el llenguatge, la revelació, la comunicació amb un Déu que és amic i per últim la Constitució de les relacions Església-món. Avui dia quan parlem de temes morals encara ens hem de referir a les fonts del Concili.

Penso que hi ha un aspecte que no s'ha valorat prou que és el rerefons ecumènic que hi ha en totes aquestes Constitucions. Això a mi em va impressionar molt perquè he vist com la Paraula de Déu ens ha apropat molt als germans reformats. Aquest continua sent un problema pendent, però el Papa actual, sobretot amb la darre-

ra encíclica sobre ecumenisme, *Ut unum sint*, ha plantejat aquest tema de forma molt seriosa i oberta. Per tant diria que el Concili Vaticà II ha quedat marcat per la qüestió ecumènica. Pel que fa a la Paraula de Déu, els catòlics teníem un *leccionari* que sempre era fix, ara es llegeix tota l'Escriptura, hi ha una riquesa tremenda. Hi ha temes en la mateixa litúrgia que són de tipus ecumènic: «perquè són vostres per sempre el regne, el poder i la glòria», l'admeten els protestants, els ortodoxos...

Hi ha hagut un enriquiment en aquest aspecte perquè les finalitats del Concili que estan en la Constitució de la Sagrada Litúrgia són les següents: fer créixer cada dia la vida cristiana entre els fidels, adaptar millor les institucions mudables a les necessitats del nostre temps, afavorir tot allò que pot contribuir a la unió de tots els qui creuen en

Crist, i reforçar tot el que serveix per cridar els homes en el si de l'Església i per això proposa la restauració i el foment de la litúrgia.

Recordo una conversa que vaig tenir amb un amic que em va dir que el que havia estat capaç de fer el Concili Vaticà II, com a revisió interior de l'Església, no hi havia cap altra institució actual que hagués estat capaç de fer-ho. Penso que hi va haver una bona fe impressionant per part de l'Església i del poble cristià que estava a l'expectativa.

—El poble cristià ha assumit la seva doctrina? Quins aspectes manquen per assolir?

—Hem de mirar les coses en positiu però d'una forma molt seriosa. Si passéssim un vídeo d'abans ens adonariem com era la celebració litúrgica d'anys enrera; en canvi si mirem una comunitat cristiana un diu-

menge qualsevol ens adonem de quina forma ha integrat molts elements del Concili Vaticà II.

Jo desitjaria que aquesta Església de comunió que ens va proposar el Concili permetés expressar-nos cada vegada més nivell de germans. Fem d'avançar encara més en el coneixement de la Paraula de Déu que no vol dir aquí tens l'Evangeli, llegeix-lo, sinó que ha d'anar lligat amb aquest sentit de la tradició vivent de l'Església que és que fe es transmet de persona a persona.

Hem de continuar donant testimoni real a favor dels pobres; també de comunament amb el Sant Pare i amb els bisbes. Una de les qüestions que em preocupa molt és la formació dels laics; personalment tinc una experiència molt rica de la seva contribució en el si de l'Església, però penso que encara cal avançar més per aquest camí. També hem d'avançar encara més en la qüestió ecumènica.

Per tant, diria que el Concili va aportar un alè d'esperança, però l'Església no té èpoques daurades, Déu crida en cada moment. No ens podem quedar ancorats en el passat; ens hi quedem potser vol dir que ens hem fet vells.

—Com vostè ha dit, el Concili Vaticà II va ser una alenada d'aire fresc i renovador per a l'Església però ja han transcorregut més de 30 anys des de la seva convocatòria. A les generacions actuals aquest Concili els queda molt lluny. No li sembla que ja està una mica desfachat i que se n'hauria de celebrar un altre?

—Jo no m'ho he plantejat sinó que n'hauria de celebrar un altre. Personalment no crec que l'Església formalment sigui l'Església del Concili, sinó que és l'Església de caritat que es justifica quan els seus membres viuen l'amor a Déu i als germans. Hi ha un acudit que c

Dr. Guiteras: «Els aspectes més innovadors del Concili foren les quatre grans Constitucions que es van aprovar»

li Vaticà II

«no sabem si el Senyor quan torni ens trobarà units però reunits segur que sí».

Penso que cal destacar tota la relectura que ha intentat fer el Sant Pare del Concili, que és molt rica en documentació i a partir d'aquí els mateixos episcopats han anat traient una colla de documents.

El món és molt canviant, hi ha una experiència que jo mai no pensava que pogués passar que és la transformació de l'Europa actual. Estava convençut que em moriria sense veure caure el teló d'acer:

El món està en un moment d'infantament

d'altres coses, d'elements culturals, de possibles migracions, etc. L'Església s'haurà de plantejar, d'acord a la caritat que ha d'exercir amb tots els homes, què és el que cal fer. Si està atenta a l'Esperit ja li dirà quan s'ha de fer un altre Concili; penso que el catolicisme no se salva només per la il·lustració que té la gent, sinó que se salva pels que estimen i exerceixen les obres de misericòrdia.

—La doctrina del Concili Vaticà II va ser un avenç en la incidència del paper de la dona en la vida de l'Església?

—Penso que sí, des del meu punt de vista pel que es refereix a la constitució dels laics, entenent sempre homes i dones. El tractat d'Església que jo havia estudiat anterior al Concili Vaticà II pràcticament no deia res dels laics. De totes formes, vaig llegir el gran llibre de Congar sobre el laicat, hi havia una colla de corrents d'opinió, tots estàvem inquiets amb ganes de saber més coses. Però és a partir de la constitució dels laics, que no distingeix entre homes i dones, quan es va establir que tots tenim la mateixa dignitat en l'interior del poble de Déu i a partir d'aquesta dignitat, cadascú té una vocació, uns ministeris i una tasca a realitzar.

—Però, no creu que els laics continuen tenint poca responsabilitat en els òrgans de decisió de la jerarquia eclesial?

—Déu n'hi do, hi ha gent a les parròquies

que actua d'una forma extraordinària, la Catequesi —una feina importantíssima—, majoritàriament està en mans de dones.

El Dret canònic té una sèrie de possibilitats que tant les pot agafar una dona o un home a nivell de càrrecs de l'Església. Per exemple, dins la nostra diòcesi hi ha dones que tenen càrrecs de delegades episcopals.

Ara bé hi ha una qüestió que em preocupa i és que els laics facin de laics. Tinc la impressió que en alguns moments podem tenir el problema de fer dels laics una mena de clergues en petit, quan per a mi la seva feina és molt seriosa: transformació de la cultura, la vida familiar, estructures socials i polítiques, etc. Tots hem de créixer en veritable corresponsabilitat; ens hem de respectar els papers i ens hem d'ajudar a què cadascú sigui fidel als seus ministeris.

Ha manifestat el pare Evangelista Vilanova

«Crec que no hem acabat d'assumir el Concili»

Fa 30 anys, el 8 de desembre del 1965, es clausurava el Concili Vaticà II, inaugurat tres anys abans amb el coratge suau, clarivident i perseverant del papa Joan XXIII, i que el va dur a terme la ment i el cor de Pau VI.

El pare Evangelista Vilanova, monjo de Montserrat, que fou professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, en fa unes breus reflexions sobre punts concrets que li hem formulat.

Francesc Gamissans

El pare Evangelista manifesta que en la història dels Concilis, el Vaticà II revesteix una fisonomia totalment singular. En els concilis precedents, en efecte, el tema i l'avinentsa de la celebració eren suggerits per problemes bàsicament doctrinals, mentre que el Vaticà II ha volgut ser un moment de reflexió global de l'Església sobre ella mateixa. Per una part, per ser cada dia més fidel al Senyor i, per altra, perquè el seu impuls venia dels grans canvis del món contemporani que, com a *signes del temps*, exigien ser dexifrats a la llum de la Paraula de Déu i de la tradició viva de la mateixa Església.

—En el marc teològic del Vaticà II pel que fa a la tradició viva de l'Església, ¿quins elements addicionals va arraconar i quins altres d'innovadors —en una societat enormement canviant— va incloure en les seves Constitucions i Decrets?

—És bo recordar que l'eix del Concili Vaticà II va ser l'Església. En una concepció més sacramental, alguns aspectes de la teologia posttridentina i neo escolàstica van deixar de ser subratllats i, en canvi, l'èmfasi va ser posat en la col·lectivitat i en les Esglésies locals, realitats complementàries a les proclamades en el Concili Vaticà I. Com aquestes doctrines, presents en les Constitucions i Decrets del Vaticà II, han estat posades en pràctica és tota una altra qüestió.

—Han transcorregut 30 anys del Concili. ¿Quina incidència ha tingut en aquestes darreres dècades, i més concretament, en el magisteri de Joan Pau II, en els teòlegs actuals de primera fila i, sobretot, en el poble fidel?

—No m'he oblidat que, acabat el Concili Vaticà II, el pare K. Rahner va dir que aquella assemblea, a la qual devem tant, havia tractat qüestions que de cap manera no podien constituir un punt de partida prou satisfactori per precisar i respondre els problemes del postconcili i respondre a les preguntes fonamentals que es fan els homes. És difícil de superar la impressió que en el Vaticà II l'Església es va ocupar, d'ella mateixa i va caure en una espècie de *narcisisme eclesial*. Crec que aquest

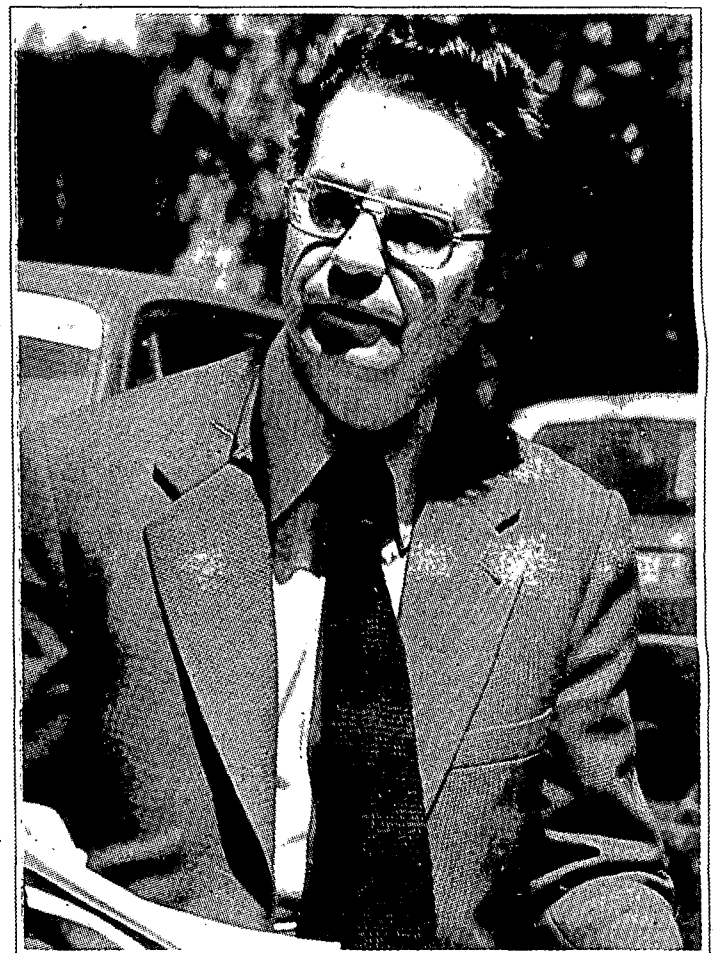
plantejament ha afectat el magisteri del papa Joan Pau II, el dels teòlegs contemporanis en la seva majoria, i també el poble fidel. Això ha fet que la temptació d'oblidar que avui s'imposa una opció *mística* per a ser *cristià* sovint hagi quedat negligida.

—Pare Evangelista, anem a un altre tema. En l'estudi de les ponències i en les propostes finals del Concili Tarraconense, ¿en quins aspectes es detecta més bé el pensament global del Concili Vaticà II?

—La llibertat d'expressió manifestada en les sessions de treball d'aquest Concili és un bon fruit del desbloqueig iniciat en el Vaticà II. I el resultat d'aquest fet ha estat el reconeixement que la nostra societat catalana és actualment *secular* i *plural*, cosa que afecta al cristianisme i a la seva manera de viure'l. Les pistes per dur-lo a terme les trobem ja indicades en el Vaticà II, que demana una interpretació serena i actualitzada, en el nostre context concret.

—Mirem al futur. Trenta anys pesen per a les generacions eclesials joves, que veurien amb bons ulls la convocatòria d'un concili ecumènic Vaticà III. Si fos així, ¿quins temes prioritaris hauria de tractar davant els reptes d'una societat que ha trasbalsat els valors ètics, la cultura i el capteniment de l'home modern?

—Mira, tinc por que si no hem acabat d'assumir el Concili Vaticà II (cosa que no ha de descoratjar a ningú, atès que la seva *receptió* demana temps), no cal pensar en un Vaticà III. En cas de promulgar-se un nou concili, preferiria —segons la intuïció de Raimon Paniker— un Jerusalem II, on s'haurien de ventilar els problemes de la humanitat si és que l'Església cristiana té —o creu que té— una missió veritablement universal, per a tot el món, i no sols per a l'Occidental. La situació actual és paral·lela a aquella del Jerusalem I, on un bon jreu anomenat Pere i un altre anomenat Jaume es trobaven incòmodes, esverats en veure que l'Esperit Sant actuava també fora de la circumcisó. S'estava plantejant la qüestió de si el

El pare Evangelista Vilanova (Fotografia d'arxiu)

cristianisme no seria més que un judaisme reformat, o una secta jueva més o menys perfecta, o una nova llavor per als pobles de tota la terra.

El pare Evangelista Vilanova és un expert i profund coneixedor de la història del Vaticà II. Aquest any ha publicat dos fascicles: *Vaticano II; el perquè de un Concilio* (Fundación Sta. Maria, Madrid), i *El Concili Vaticà II (1962-1965): Trenta anys d'interpretació* (Facultat de Teologia de Catalunya), que ha estat la lliçó inaugural del curs acadèmic 1995-1996 d'aquesta Facultat. També té publicada la conferència, *L'Espanya de Franco i el Vaticà II* que va donar a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell el 23 de novembre de 1995. Cal dir, finalment, que avui el pare Evangelista treballa en un equip internacional sobre la història del Vaticà II, dirigit per Giuseppe Alberigo. El primer volum ja ha estat presentat aquests dies a Roma. L'edició és en set llengües i són previstos cinc volums. Tant de bo que d'aquesta magna obra se'n faci una versió en català.

Cartes

◆ Activitats socials de l'Església evangèlica

Sr. Director,

Formem una Comunitat cristiana de Barcelona des de fa més de 25 anys, situada al Guinardó, c/ La Bisbal, 17, i reconeguda en el Ministeri de Justícia com una entitat amb notori arrelament. L'elevadíssim arrendament i el nostre ferm compromís de servei a la societat ens ha impulsat al trasllat a un local, situat al c/ Cartellà, 93-97.

Com a comunitat cristiana participem en diferents tasques de caràcter social: donació de sang, ajuda a refugiats a Bòsnia, orfanats a Rumania, ajuda humanitària a Rwanda, Etiòpia, Cuba, Brasil, canalització d'ajuda a toxicòmans, Residència Infantil Emanuel (Barcelona), Residència de Ancianos Betania (Sta. Coloma), visites a nens malalts de càncer a la Residència, particeps amb la coneguda ONG Compromís i Missió (Europa de l'Est, Amèrica llatina i central), Àfrica, mitjançant la nostra relació amb la Societat Missionera Internacional (SIM)... A més, en les seves diferents aules, impartim regularment cursos de capacitació i formació, conferències i projeccions sobre temes candents (alcoholisme, tabaquisme, dietètica i salut...), amb la implicació d'importants especialistes. Tanmateix promovem la tradicional Olimpíada Evangèlica Infantil, amb la participació de més de 2.000 nens. Fomentem, sense cap dubte, els valors de la integració familiar, de la fidelitat al treball, i del respecte a les autoritats.

Compromesos amb la societat en la que estem, entenem que hem de fer tot el possible per facilitar l'accés i participació al local de culte a qualsevol persona que ho desitgi. Per donar continuïtat a aquest programa sol·licitem donacions i/o subvencions per obres d'acondicionament. La seva participació seria d'inestimable valor per a nosaltres, per l'elevat del seu cost i el limitat dels nostres recursos. Res

desitgem més que el dret inalienable d'igualtat i dignitat de tota persona sigui promogut i posat en pràctica des dels principis més elementals de la nostra Comunitat.

La seva resposta és molt important per a nosaltres. Oferint-nos per qualsevol consulta que desitgin formular els desitgem la benedicció de Déu, qui és generós per a tothom.

PEDRÒ ALAMO CARRASCO

Pastor de la Comunitat. Barcelona

◆ Recuperar la força del kerigma

Sr. Director,

He seguit amb atenció les diferents informacions que apareixen les darreres setmanes a *Catalunya Cristiana* i m'omple de joia que els diversos responsables de pastoral de la nostra diòcesi coincideixin «en la necessitat de recuperar en l'actual moment social la força i l'especificitat del kerigma, és a dir, del primer anunci alegre, breu, cristocèntric i testimonial, el contingut del qual és: *Jesucrist ha mort per tu a la creu i ha ressuscitat*». Crec que molts cristians compartim llurs plantejaments: no hem de tenir por d'anunciar el kerigma, d'una manera més vital i no tan conceptual, tal com ho feia l'Església primitiva.

Tanmateix, tinc la sensació que molts responsables diocesans i parroquials tenen encara massa prejudicis envers aquesta «revolució i conversió mental», oblidant que la inacció ja és una acció negativa («qui no està amb mi, està contra mi») i que, a hores d'ara, la paràbola de l'ovella perduda i les noranta-nou de justes pot ser gairebé invertida sense massa exageracions. Encara que les esglésies estan cada cop més buides, una preocupació excessiva per les formes i les estructures ens barra el pas vers una veritable evangelització.

Em consolen, emperò, les paraules de Mons. Carrera cridant a la comunió eclesial i la col·laboració: «Hem d'actuar amb el que tenim, sigui millor o pitjor», «si parlem d'ecumenisme amb els protestants,

com és que ens costa tant apropar-nos a d'altres sensibilitats dins de la pròpia comunitat diocesana?». I és que a la nostra diòcesi hi ha força grups i moviments de renovació que, tot i llurs limitacions i pecats personals, proposen a les parròquies vies de renovació adreçades als allunyats, als joves, als marginats, etc., els quals moltes vegades són rebutjats a priori o mirats amb recel pels responsables parroquials.

La meua experiència personal és que l'anunci del kerigma que se'm va fer ja fa uns quants anys ha canviat la meua vida. Jo el vaig rebre gràcies a uns catequistes de les comunitats neocatecumenals i els estic agraïda. N'hi ha d'altres. Però volia que ho sabéssiu.

NÚRIA ALBERDI

Barcelona

◆ La dignitat del pessebre familiar

Sr. Director,

Seria molt lloable que les famílies cristianes que estimen el sentit espiritual i històric del *pessebre familiar*, que els emociona la dolcesa del Nadal i el seu significat doctrinal, que vibren en cantar nadales i recitar versos davant de la Cova de Betlem, s'abstinguessin de col·locar la figura del *caganer* en un racó del pessebre. És signe de mal gust i falta de respecte a aquest *altar familiar*.

A les persones que no creuen en el Misteri de Nadal i només fan pessebre per tradició, no tenim arguments per convèncer-los. Què facin el que vulguin. Ens referim, doncs, únicament, a les famílies que «creuen en el Nadal de l'Evangeli».

No neguem que la figura del *caganer* no tingui la seva gràcia i que fins és simpàtica i realitza la funció fisiològica amb bon humor. Un acte ben humà, per cert, encara que tothom el fa en discreció, i mai a la vista de la gent. Ai, el comerç, que sempre va de cara a la *pela* i fins no té vergonya de vendre *caganers*. Trobaríem

bé la figura col·locada en un museu entre altres diferents figuretes, i també pots ser a casa, col·locat en una vitrina, en un racó de llibreria o calaixera. Però mai en un pessebre.

Per favor! Mals vents bufats per persones i estaments poc respectuoses amb la religió intenten degenerar costums tradicionals. Cal que ens posem fermes per evitar-ho. I parlant de *caganers* no ens hem de «deixar posar les calces». Fem comprendre als petits de casa nostra que el lloc correcte del *caganer* no és al pessebre. Que fa el mateix mal efecte d'un vailet que fes el pipí dintre d'una església.

Però si el nen o nena és un tossut, i el pare un calçasses, i li compreu un *caganer*, poseu-lo, si de cas, sota l'arbre de Nadal, que no té un simbolisme religiós tan profund o com hem dit abans, en un racó o moble discret de la casa. I millor encara, sobre el televisor, un lloc ben a propòsit, perquè ben sovint s'hi emeten programes «que fan cagar».

FRANCESC A. PICAS

La Jonquera

◆ A cada casa un Betlem

Sr. Director,

Seria molt propi de C.C. que junt amb l'Associació de Pessebristes es fes una gran campanya perquè cada casa tingués un Pessebre i també en els aparadors del nostres comerços.

Les revistes diocesanes *Ave Maria* y *El Benjamín* podrien col·laborar en la campanya.

La Generalitat, Ajuntament i «La Caixa» segurament ajudarien econòmicament, tractant-se d'una cosa tan popular i entrañable.

En d'altres ciutats d'Espanya, així ho fan.

Una manera senzilla d'evangelització tal com desitja el Papa i necessita el nostre poble.

UN GRUP DE JOVES PESSEBRISTES

Sabadell

Subscriuiu-vos

a

Catalunya
Cristiana

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona.

Nom Adreça.....

Població D.P..... Província..... Tel

 Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
 semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el farà mitjançant

 domiciliació bancària xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat	Oficina	DC	Compte
---------	---------	----	--------

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Glòria

Pere Tena

bisbe auxiliar de Barcelona

Glòria a Déu a dalt del cel!

Ho cantem amb els àngels, Déu i Salvador nostre, Jesucrist, sobretot en aquesta nit santa del vostre naixement admirable.

El profeta Isaïas ho havia anunciat, de diverses maneres:
«El lloc on habitarà serà gloriós» (Is 11,10).

Heus aquí el lloc on habiteu: en el cel, a Bet-lèhem, i entre nosaltres.
Per això els àngels s'alegren, i s'alegra tota l'Església,
«perquè s'ha fet visible als homes la salvació eterna» (Responsori).
Glòria a Déu a dalt del cel, glòria al cor de la nit de Bet-lèhem,
glòria del Senyor que clareja sobre l'Església: (vegeu Is. 60,1).
«Llavors apareixerà la glòria del Senyor,
i tothom veurà alhora que el Senyor mateix ha parlat» (Is 40, 5)
La vostra Església, unida als àngels, canta la vostra glòria.
«Us lloem, us beneïm, us adorem,
us glorifiquem, us donem gràcies, per la vostra immensa glòria!».

Us donem gràcies perquè hem contemplat aquesta glòria pel misteri de la vostra encarnació: en el vostre rostre humà, tan semblant al de la vostra mare verge, hem vist, en la fe, com irradiava la glòria que heu rebut com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat» (Joan 1,14).

Com podríem no cantar l'himne dels àngels, aquesta nit, i què ens podria fer minvar la llum de les nostres esglésies, si reconeixem, en la fe, que Déu-és-amb-nosaltres?
«El lloc on habitarà serà gloriós!»
Sí, Senyor! Cantarem la vostra glòria, amb els àngels i els arcàngels, i amb tots els estols celestials,
«perquè una nova llum de la vostra glòria, ha il·luminat els ulls de la nostra ànima!»

I a la terra pau

Quina joia, Déu i salvador nostre, Jesús, joia nostra!
Vós sou la nostra pau.
El vostre naixement és el naixement de la pau.
Ho cantem i ho creiem:
«Avui ens ha baixat del cel la veritable pau» (Responsori).
Nosaltres, la vostra Església, sabeu per la fe el preu d'aquesta pau: per la vostra mort en la creu, ens heu reconciliat amb Déu,

i així, units en un sol Esperit, tenim accés al Pare. (veg. Col. 2,16-18).
A la terra hi ha la pau que Vos hi porteu,
la pau i la reconciliació anunciada pel profeta,
la pau que és fruit de l'Esperit Sant,
la pau que el món no pot donar.
Com ho entenem, això, cada any, quan arriba Nadal!
Hem vist i veiem, i potser fem tantes coses que no porten a la pau
persones que no reconeixen la vostra presència,
com aquella Jerusalem que us mirava amb indiferència i hostilitat el dia que Vós entràveu en ella per «visitar-la!» (Lluc 19,41-44).

Feu-nos missatgers de la vostra pau!
I així serem portadors de l'alegria,
perquè els passos dels missatgers que anuncien la pau fa goig de sentir-los!
Feu-nos, sobretot, pacífics i pacificadors:
així serem benaurats, segons la vostra promesa,
i Déu ens anomenarà fills seus, germans i cohereus vostres de la pau eterna.

Als homes que estima el Senyor

Per Vós, Déu i Salvador nostre Jesucrist, donem gràcies al Pare en l'Esperit Sant, perquè per la gran misericòrdia amb què ens va estimar s'ha apiadat de nosaltres!
Com que no heu trobat ningú sense culpa, heu vingut a deslliurar-nos a tots! (vegeu Sermó de sant Lleó, a la nit de Nadal).
És que Vós estimeu entranyablement tot el que heu creat. D'una manera admirable creàreu la dignitat de la naturalesa humana: que l'Esperit ens il·lumini per adonar-nos de la nostra dignitat cristiana, participis com som de la naturalesa divina!
Vós heu vingut entre nosaltres per dir-nos l'amor del Pare i per poder vessar-lo en els nostres cors pel do de l'Esperit. En Vós s'ha manifestat la bondat de Déu i l'amor que teniu a tots els homes: la vostra bona voluntat!
No és pas per les bones obres que podíem haver fet, que ens heu salvat, sinó pel vostre amor, mitjançant el bany regenerador de l'Esperit. Feu-nos també a nosaltres homes de bona voluntat, segons Vós. Que estimem tothom perquè Vós ens estimeu i els estimeu.
Amb una caritat pacient i bondadosa, que no s'alegri de la mentida, sinó que trobi el goig en la veritat.
Amb un amor que imiti el de la vostra Mare, Maria, i el de sant Josep, l'espós fidel, fill de David.
Amb l'amor amb què us han estimat tots els sants de la vostra Església, i amb el que us estimen avui els cors fidels, arreu d'aquest món que heu vingut a consagrar per a Déu amb la vostra vinguda misericordiosa, Déu i Salvador nostre, Jesucrist.

Lectures bíbliques

Diumenge IV d'Advent

Lectura primera

Is 7:10-14

La noia tindrà un fill i li posarà Emmanuel

Lectura del llibre d'Isaïes

En aquells dies, el Senyor va dir a Acas: «Demana al Senyor, el teu Déu, un senyal prodigiós, tan avall com vulguis, a les profunditats del país dels morts, o tan amunt com vulguis, dalt al cel». Acas va respondre: «No en vull demanar cap; no vull temptar el Senyor». Llavors va dir Isaïes: «Escolteu, doncs, casa de David: No en teniu prou de fer-vos pesats als homes que fins us feu pesats al meu Déu? Per això el Senyor mateix us donarà un senyal: La noia tindrà un fill i li posarà Emmanuel.»

Salm responsorial 23:1-2, 3-4ab, 5-6 (R.: 7c i 10b)

És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou,
el món i tots els qui l'habiten.
Li ha posat els fonaments dins els mars,
i les bases, a les fonts dels rius.

R.: Ha d'entrar el Senyor, el rei de la glòria.

Qui pot pujar a la muntanya del Senyor?

Qui pot estar-se al recinte sagrat?

El qui té el cor sincer i les mans sense culpa,

que no confia en els déus falsos. **R.**

Rebrà benediccions del Senyor,
rebrà els favors del Déu que salva.
Aquests són els qui vénen a buscar-vos, Senyor,
per veure-us de cara, Déu de Jacob. **R.**

Lectura segona

Rm 1:1-7

Jesucrist, del llinatge de David, Fill de Déu

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Pau, servent de Jesucrist, cridat a ser apòstol, destinat a anunciar la Bona Nova de Déu, que ell ja havia promès pels seus profetes en les escriptures santes. Aquesta Bona Nova es refereix al seu Fill Jesucrist, Senyor nostre, el qual, pel seu llinatge humà, va néixer de David, però per l'esperit que santifica, va ser constituït Fill poderós de Déu des que va ressuscitar d'entre els morts.

Per ell he rebut el do de ser apòstol, missioner del seu nom a gent de tots els pobles, perquè siguin obedients a la fe. Entre aquests hi sou vosaltres, que Jesucrist ha cridat. Als cristians de Roma, estimats de Déu, cridats a ser-li consagrats, us desitjo la gràcia i la pau de Déu, Pare nostre, i de Jesucrist, el Senyor.

Al·leluia

Mt 1:23

La verge tindrà un fill,
i li posaran Emmanuel,
Déu-és-amb-nosaltres.

Evangelí

Mt 1:18-24

Jesús naixerà de Maria, l'esposa de Josep, fill de David

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

Jesús, el Messies, va venir al món d'aquesta manera: Maria, la seva mare, promesa amb Josep, abans de viure junts, es va trobar que esperava un fill per obra de l'Esperit Sant. Josep, el seu espós, que era un home bo, no volent fer-ho saber públicament, es proposava de desfer en secret l'acord matrimonial. Mentre ell hi pensava, se li va aparèixer en somni un àngel del Senyor que li va dir: «Josep, fill de David, no tinguis por de prendre a casa teva Maria com esposa. És cert que ella ha concebut per obra de l'Esperit Sant; ha de tenir un fill i li has de posar el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble». Tot això va succeir perquè es complís el que el Senyor havia anunciat pel profeta: «La verge tindrà un fill, i li posaran Emmanuel», que vol dir Déu-és-amb-nosaltres. Josep es despertà i, complint el que l'àngel del Senyor li havia manat, la va prendre a casa com a esposa.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial II)

QUART DIUMENGE D'ADVENT i TEMPS DE
NADAL

(Salteri: Diumenge setmana 4, i la resta, setmana 1)

DESEMBRE:

24. Diumenge IV d'Advent. *Morat*. Lectures: Isaïes 7:10-14 / Salm 23 / Romans 1:1-7 / Mateu 1:18-24.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Delfí, b.; Cenobi, Teòtim i Drus, mrs.; Stes. Irmina i Tàrsila, vgs.

Comença el temps de Nadal

25. Dilluns. Nadal del Senyor (S). *Blanc*. Lectures: *NIT*, Isaïes 9:1-6 / Salm 95 / Titus 2:11-14 / Lluc 2:1-14; *ALBA*, Isaïes 62:11-12 / Salm 96 / Titus 3:4-7 / Lluc 2:15-20; *DIA*, Isaïes 52:7-10 / Salm 97 / Hebreus 1:1-6 / Joan 1:1-18.
ALTRES CELEBRACIONS: Santes Anastàsia, mr.; Eugènia, vg. mr.

26. Dimarts. Sant Esteve (F) *Vermell*. Lectures: Fets 6:8-10; 7:54-59 / Salm 30 / Mateu 10:17-22.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Dionís i Zòsim, pps.; Marí, sen. mr.
Festa Major: a Guils de Cerdanya.

27. Dimecres. Sant Joan, Ap. i Evan. (F) *Blanc*. Lectures: 1 Joan 1:1-4 / Salm 96 / Joan 20:2-8. TORTOSA: Aniv. ord. episc. bisbe Lluís Martínez.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Teodor i Teòfanès, grs.; Godofred, mjo.
Festa Major: a Marçà.

28. Dijous. Els Sants Innocents (F). *Vermell*. Lectures: 1 Joan 1:5-2:2 / Salm 123 / Mateu 2:13-18.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Castor, Víctor, Indes i Cesari, mrs.; Abel, el Just. Santes Teòfila i Domma, mrs. Beata Yolanda (Violant).
Festa Major: a Bellmunt del Priorat.

29. Divendres. Octava de Nadal. *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2:3-11 / Salm 95 / Lluc 2:22-35 (Es pot commemorar Sant Tomàs Becket).
ALTRES CELEBRACIONS: Sants David, rei prof.; Ebrulf, ab.; Tròfim, bs.; Víctor, Primià i comps. mrs.

30. Dissabte. Octava de Nadal. *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2:12-17 / Salm 95 / Luc 2:36-40.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Sabí, bs.; Exuperanci, diac. i Venustia, pvre. mrs.; Rainieri, bs. Santa Anísia, mr. Beat Raül.

Bíblia i informàtica. Nadal

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

No se m'ha acudit mai besar un disquet o un CD-Rom bíblic, cosa que sí faig quan es tracta d'un text sagrat imprès. Amb cotxe, avió o a peu, sempre que em desplaço ho faig acompanyat d'una petita Bíblia. Voldria que a l'hora de la meua mort, a més de tenir la presència eucarística en la meua boca, m'acompanyés també la presència de la Paraula de Déu a les meves mans. Valoro, doncs, l'art i l'ofici que va introduir a Europa Gutenberg. Però reconec que el registre digital, magnètic o òptic, té uns avantatges en alguns camps, que no podem ignorar. Sortosament, si no puc assegurar que el primer llibre enregistrat per aquest procediment sigui la Paraula de Déu estic convençut que cap altre no ha merescut l'interès i el nombre de presentacions diferents que ha suscitat. Cada mes que passa, tinc notícia de noves edicions a diferents països. I algunes les puc adquirir.

El temps de Nadal és un temps d'obsequis. A imitació de Déu Pare que ens regala generosament el seu Fill, nosaltres hem d'atorgar, generosament i elegantment, obsequis als nostres germans. Regalar és fer pràctiques d'humanitat. És un dels

Destinats a anunciar la Bona Nova de Déu

(Rm 1:1-7)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Les credencials de l'apòstol

Pau es presenta als cristians de l'església de Roma. Ho fa en un autèntic estil diplomàtic. Ell no és el fundador d'aquella comunitat. L'església de Roma ja existia i feia camí abans de la vinguda de l'Apòstol. Així, doncs, es presenta. Diu qui és: «Pau, servent de Jesucrist, cridat a ser apòstol, destinat a anunciar la Bona Nova de Déu» (v. 1). Presenta les seves credencials i demana permís per entrar. Llegint aquestes paraules, avui, quan ja som a les vigílies de Nadal, podem apropiari-nos-les, fer-les nostres, i veure si aquestes credencials escauen o no a la nostra condició de cristians destinats a donar testimoniatge de la Bona Nova de Déu. Un bon exercici de revisió de vida, ara que ultimem els preparatius per rebre entre nosaltres aquell que és la Vida i ens crida a viure-la.

Els títols

«Servent de Jesucrist» (v. 1a). És el primer títol que Pau presenta. Està al servei total i incondicional de Jesús i de la seva obra. En el grec de la carta s'entén *esclau de Jesucrist* amb tota la seva radicalitat. Com els grans personatges, que havien conduït el poble d'Israel —el seu poble— i estaven al servei de Jahveh i de la seva obra d'alliberament i constitució del poble escollit, ara Pau es diu esclau, possessió de «Jesucrist, el Senyor» (v. 7b), lliurat en cos i ànima a ell i a la continuació de la seva obra redemptora. Passem, si us plau, de sant Pau a cadascun de nosaltres i preguntem-nos: Estem al servei de Jesucrist? Qui és el nostre vertader Senyor? Qui ens porta, o per qui ens deixem endur? Per qui treballem, si és que ho fem? Mirem d'anar a fons. No ens acontentem amb la interpretació general de cada cristià *és un servent de Jesús*, en el sentit d'un devot de Jesucrist. Som capaços de treballar per ell i amb ell?

«Cridat a ser apòstol» (v. 1b): Un nou tret de la identitat de Pau. El seu servei a Jesús consisteix en ser un enviat. Un que ha sortit d'ell mateix i marxa cap als altres en nom de Jesucrist. I aquest servei, Pau no l'ha escollit ell personalment: no s'autoenvia. Ha estat cridat per qui té autoritat de fer-ho, i aquest és el Senyor mateix, que en el camí de Damasc li tergiversava el rumb de la vida i, havent-lo entrat en l'Església, el projectava cap als pagans. La vocació de Pau és obra del Senyor, que l'ha cridat a

l'apostolat. És també amb aquest títol, que li ha estat donat de dalt, d'ambaixador de Jesucrist, que es presenta a l'Església de Roma. També nosaltres hem estat cridats per Déu. Cadascú amb una veu concreta i amb una missió precisa. El cristià, pel seu baptisme, és enviat al món —al seu món— a donar testimoniatge de la salvació de Jesús. Aquesta és la nostra vocació cristiana.

«Destinat a anunciar la Bona Nova de Déu» (v. 1c). Vet aquí la tercera característica que identifica Pau. Literalment Pau es defineix com *un que ha estat «segregat» per a l'evangeli de Déu*. Ha estat apartat de la direcció que seguia obstinat —persegua Jesús en la seva Església— per ser posat en la direcció de Déu: anunciador de la Bona Nova del Pare, «que ell ja havia promès pels seus profetes en les Escriures santes» (v. 2). És ara, doncs, que Pau està en el vertader camí de la més genuïna fe del seu poble. Jesucrist ha aparegut en un tombant molt concret de la història. Però ve de lluny. Ve de sempre. Feia camí ja en les promeses que alimentaven l'esperança dels patriarques i dels profetes. I calia trobar-se l'enemic de la vida. La vida autèntica. La que no sol travessar els nostres camins ni els nostres projectes. Per això necessitem que la veu de Déu ens *segregui*, ens posi a part, ens col·loqui en la ruta del qui és «el camí, la veritat i la vida» (Jn 14:6). És el cristià, que es pren seriosament la vocació del baptisme i s'hi compromet sense reserves de cap mena.

«Segons la carn... segons l'Esperit»

La Bona Nova de Déu és «el seu Fill Jesucrist, Senyor nostre, el qual, pel seu llinatge humà, nasqué de David» (v. 3). Literalment el grec diu *segons la carn*, que no significa simplement en el seu aspecte corporal, sinó en aquella condició vital humana que com una gran frustració acaba fatalment en la mort. Així el Fill de Déu entra del tot en la nostra història, assumint la nostra condició sense sortida fins al final. «Però, per l'esperit que santifica, va ser constituït Fill poderós de Déu des que va ressuscitar d'entre els morts» (v. 4). Jesús és el Fill de Déu des del principi. L'Esperit, però, l'ha constituït Fill de Déu «amb poder» en el moment que el portava a sortir vencedor de la mort precisament en el si mateix de l'existència humana sense sortida. És des d'aquesta força que Crist crida l'Apòstol i el fa ambaixador de la fe davant de tots els pobles. «Per ell he rebut el do de ser apòstol, missioner del seu nom a gent de tots els pobles, perquè siguin obedients a la fe. Entre aquests hi sou vosaltres, que Jesucrist ha cridat» (vv. 5-6).

Retrats bíblics intencionats

amb elegància i qualitat. A més d'estar il·lustrat amb abundants fotografies, va acompanyat de quatre disquets de 3,5". Es poden instal·lar en un senzill 286 amb 640K de memòria i ocupa 10M del disc dur. No cal dir que ordinadors de més potència també l'acceptaran. Es tracta d'un programa preciós. A més de text, notes, glosses etc. té abundants gràfics que poden editar-se amb color i amb el detall i mida variable que aquestes tècniques permeten. També té una curiosa característica: en els mapes es pot marcar un itinerari que interressi. M'explicaré amb un exemple. Suposem al catequista envoltat de deixebles que els vol detallar el viatge de Josep i Maria, de Natzaret a Betlem. Visualitzarà a la pantalla de l'ordinador el mapa d'Israel i aplicant un codi, apareixerà una línia de punts que anirà unint progressivament les dues poblacions. Un altre exemple. Tenim el gràfic de l'esplanada del Temple i una sèrie de llocs anotats al costat, prement una tecla, un punt de color ens situarà al lloc corresponent i ens donarà la cita del que allí va passar. El preu del conjunt és assequible, i jo diria que el volum imprès ja ho amortitza.

Volia escriure sobre un CD-Rom francès, també molt bonic i senzill d'utilitzar, però he exhaurit els bytes que la redacció em concedeix cada setmana.

Canto GREGORIANO

interpretado por los Monjes Benedictinos de la Abadía de S. Pedro de Solesmes

Disponibles en CD y Casetes

La belleza del Canto Gregoriano cobra toda su fuerza expresiva en una interpretación única: la de los monjes de S. Pedro de Solesmes.

Incluyen librito con traducción del latín y comentarios.

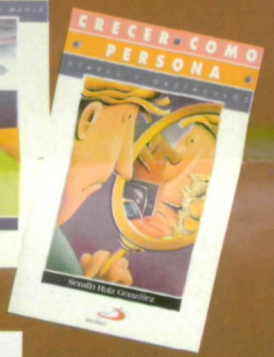

LA NOCHE DE NAVIDAD
Oficio de la vigilia según la Liturgia de las Horas y el antifonal romano.
Casete 1.100 ptas.
Disco compacto 2.100 ptas.

NAVIDAD
Misa de medianoche y misa del día.
Casete 1.100 ptas.
Disco Compacto 2.100 ptas.

FIESTAS DE NUESTRA SEÑORA
Liturgia de las fiestas y antifonas de la Virgen.
Casete 1.100 ptas.
Disco compacto 2.100 ptas.

FLORILEGIO GREGORIANO
Selección de textos de la liturgia.
Casete 1.100 ptas.

Una colección a la medida del hombre contemporáneo para vivir en plenitud

PARA SER FELICES
Psicoterapia para todos.
Valerio Albisetti.
160 págs. 2ª ed. 875 ptas.

MÁS ALLÁ DE LA PIEL
Nicolás de la Carrera.
216 págs. 1.200 ptas.

EL APRENDIZAJE DE LA SERENIDAD
Para un control de la mente.
Rafael Navarrete.
320 págs. 3ª ed. 1.600 ptas.

CRECER COMO PERSONA
Serafin Ruiz.
112 págs. 800 ptas.

PSICOLOGÍA DE LA ESPERANZA
Roberto Zavalloni.
216 págs. 1.150 ptas.

EL SENDERO DE LA FELICIDAD
Laureano Benítez y José Antonio Benítez.
240 págs. 1.300 ptas.

LA COMUNICACIÓN EN LAS RELACIONES DE AYUDA
Stefano Mambriani.
184 págs. 1.100 ptas.

ENCONTRARSE CON UNO MISMO
Joaquín Campos.
192 págs. 1.100 ptas.

EL DOLOR
Felice D'Onofrio.
120 págs. 750 ptas.

CONSTRUIRSE A SÍ MISMO
Giulio Cesare Massa.
176 págs. 1.175 ptas.

PARA SER LIBRES
Eugenio Fizzotti.
144 págs. 850 ptas.

CONOCER LOS PROPIOS LÍMITES
Ricardo Peter.
244 págs. 1.400 ptas.

HABLAR DE AMOR
Piero Balestro.
216 págs. 1.150 ptas.

TERAPIA DEL AMOR CONYUGAL
Valerio Albisetti.
184 págs. 1.200 ptas.

CUERPO SANO, MENTE SANA
Pedro Finkler.
216 págs. 3ª ed. 1.150 ptas.

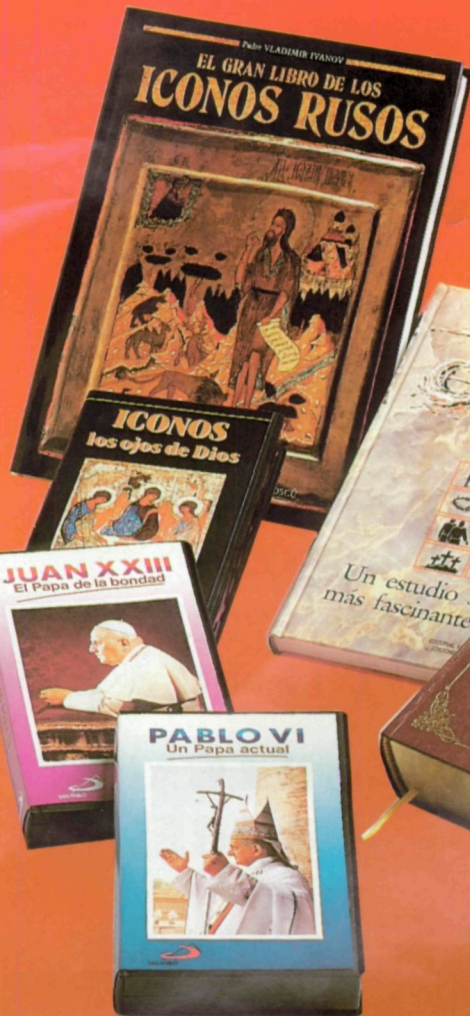
YOGA Y PLENITUD
Dionisio Parra Sánchez.
160 págs. 1.100 ptas.

LIBROS

EL GRAN LIBRO DE LOS ICONOS RUSOS
La primera historia completa del icono desde los orígenes hasta nuestros días.
Vladimir Ivanov. 232 págs. con 160 láminas fotográficas (formato 24 x 30 cm).
2ª ed. 9.600 ptas.

JESÚS 2000
Un estudio sobre la figura más fascinante de la historia, con 200 fotografías y mapas. Equipo de especialistas.
240 págs. Encuadernado en cartón con sobrecubierta a todo color. 3.675 ptas.

LA SANTA BIBLIA. LA PALABRA DE DIOS ILUSTRADA
Tapa guaflex, encuadernación lujo, con estampaciones y cantos en oro. Ilustrada a todo color, cinta de registro.
(17 x 24 cm.) LETRA GRANDE. 9.500 ptas.

VÍDEOS

PABLO VI. UN PAPA ACTUAL
Semblanza de G. B. Montini: infancia, sacerdocio, arzobispo de Milán y finalmente Papa. Duración: 50'. 2.995 ptas.

JUAN XXIII. UN BUEN PASTOR
Desde la apertura del Concilio Vaticano II hasta su actividad pastoral como obispo de Roma. Duración: 26'. 2.995 ptas.

ICONOS, LOS OJOS DE DIOS
Los frescos de las iglesias y los iconos de Macedonia. Duración:

FELIZ NAVIDAD

SAN PABLO

PROYECTO FAMILIA

Respuestas concretas y prácticas a los diversos interrogantes del mundo de hoy ante la familia, el matrimonio, los hijos, la sexualidad...

SER BUENOS PADRES
Bernabé Tierno.
192 págs. 3ª ed. 1.100 ptas.

LA PAREJA HUMANA EN LA BIBLIA
Ángel González Núñez.
176 págs. 950 ptas.

LOS PROBLEMAS DE LOS HIJOS
Bernabé Tierno.
224 págs. 3ª ed. 1.125 ptas.

LOS DESAFÍOS DE LA JOVEN PAREJA
Jacques Gauthier.
160 págs. 950 ptas.

LOS HIJOS Y EL ENTORNO
Bernabé Tierno.
160 págs. 2ª ed. 925 ptas.

SEXUALIDAD HUMANA
A. Lucisano - M. L. Di Pietro.
320 págs. 1.800 ptas.

HOGAR SIGLO XXI
Justo López Melús.
176 págs. 2ª ed. 925 ptas.

HACERSE ADULTOS
Aureliano Pacciolla.
328 págs. 1.550 ptas.

EDUCAR HOY
Bernabé Tierno.
328 págs. 2ª ed. 1.750 ptas.

PROMETO SERTE FIEL PARA SIEMPRE
Giordano Muraro.
192 págs. 1.100 ptas.

OFICIO DE PADRES
Bernabé Tierno.
216 págs. 1.300 ptas.

AUTOESTIMA PARA PADRES
Franco Voli Ferrari.
280 págs. 1.300 ptas.

PADRES Y ADOLESCENTES
Antonio Raspanti.
136 págs. 950 ptas.

LA EDAD DE ORO DEL NIÑO
Bernabé Tierno.
152 págs. 900 ptas.

PARA QUE TU MATRIMONIO DURE
Rafael Navarrete.
208 págs. 1.250 ptas.

ZOO DE PAPEL

Si ya tienes 7 años... como si tienes 14... ¡te lo pasarás guay con este zoo en tu bolsillo!
Un instrumento educativo para niños a partir de 8 años.

Títulos publicados:

- Un elefante en mi sopa
- Se me escapó mi perro canuto
- Me regalaron un lobo
- Déjame tener un gato
- Cómprame un caballo
- Tenía un gallo en la garganta
- Una liebre en mi pupitre
- Una piraña en mi bañera
- Una serpiente pitón bajo mi cama
- El oso fructuoso
- La cigüeña también sabe escribir
- Mi vida entre las cobras
- La canaria Jenara
- ¡Qué zorro eres!
- El cerdo tiene mucho cuento
- Nosotros los cuervos
- El león y la familia Pococomo
- Un megaterio en el cementerio
- Un hipopótamo en mi maleta
- Mi amigo el oso hormiguero
- Los cuentos del arca
- Nuevos cuentos del arca

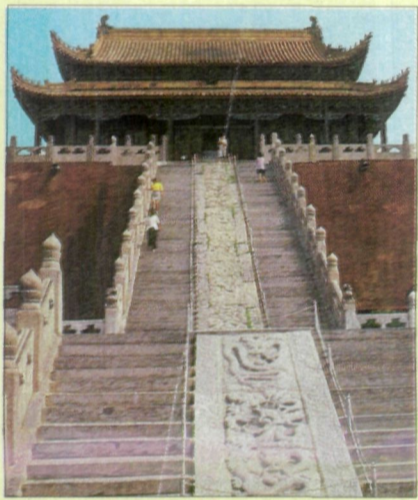
Zoo de Papel
(estuche de los 20 primeros libros + casete) 14.000 ptas.

PELEGRINATGES I VIATGES AL 1996

Avanç de programació

Del 13 al 27 de març

LA XINA

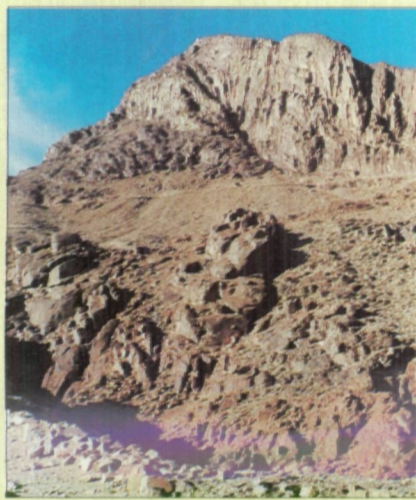

Els tresors d'un antic i gran imperi

De l'11 al 22 d'abril

SINAÍ

Egipte i Jordània

La ruta de l'Èxode fins a Jerusalem

Del 3 al 14 de juny

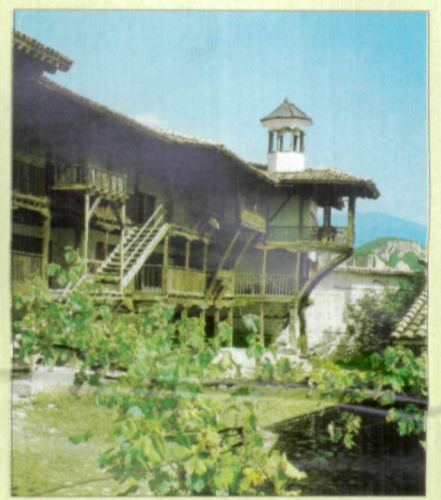
NORD D'ITÀLIA

Dels llacs dels Alps als canals de Venècia

Del 8 al 17 de juliol

BULGÀRIA MEDIEVAL

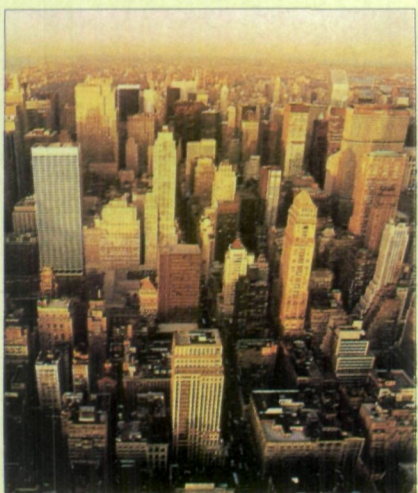
Els testimonis de la més típica tradició oriental

AMB ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE MERCATRAVEL I ULTRAMAR EXPRESS

Del 1 al 15 d'agost

ESTATS UNITS i CANADÀ

Costa est

Santuaris del Nou Món

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

Països i antigues Esglésies del Nord d'Àfrica

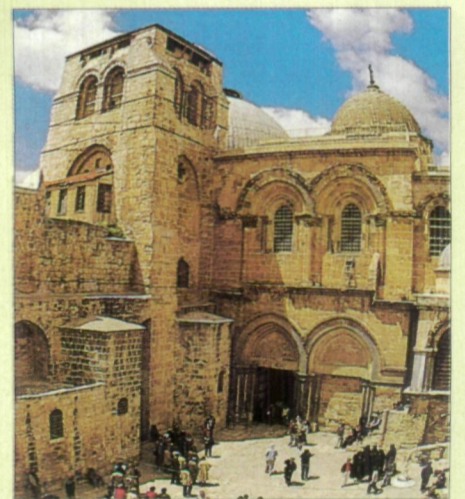
Del 12 al 19 de maig
 Del 2 a l'11 d'agost
 Del 20 al 27 d'octubre

TERRA SANTA

El país de Jesús

Com a «Pelegrins de la Paraula»

Del 27 de desembre al 3 de gener

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ DES D'ARA

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
 Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A - 08010 BARCELONA
 Telèfon: 301 37 18